

Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων - Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών - Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών - Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων - Πανεπιστήμιο Πειραιά

Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση»

«Τοπική Αυτοδιοίκηση και αδειοδότηση των
επιχειρήσεων στην Ελλάδα: αξιολόγηση της
υφιστάμενης κατάστασης και προτάσεις
μεταρρύθμισης της πολιτικής»

Σμαράγδα Δ. Παληού

Αθήνα, Μάρτιος 2018

Department of Political Studies and International Relations - University of Peloponnese

Department of Economics - Democritus University of Thrace

Department of Economics - Aristotle University of Thessaloniki

Department of Business Administration - University of Piraeus

**Interuniversity Interdepartmental
Master Program in
«Local and Regional Government and Development»**

**«Local Government and business licensing in
Greece: an assessment of the current situation and
proposals for reforming the policy»**

Smaragda D. Paliou

Athens, March 2018

*Αφιερώνεται σε όλους εκείνους που από όποια θέση κατέχουν
αγωνίζονται για μια νέα Ελλάδα.*

Ευχαριστίες

Με την παρούσα διπλωματική εργασία ολοκληρώνονται οι μεταπτυχιακές σπουδές μου στο Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση».

Θέλω να ευχαριστήσω τους καθηγητές του τμήματος Θεσσαλονίκης όπου παρακολούθησα το πρώτο εξάμηνο των σπουδών μου που με την άρτια επιστημονική τους κατάρτιση μου μεταλαμπάδευσαν μέρος των πολύτιμων γνώσεών τους. Και επίσης με ταξίδεψαν χρόνια πίσω, τότε που σπούδαζα στον ίδιο χώρο.

Επίσης θέλω να ευχαριστήσω τους καθηγητές του τμήματος της Αθήνας που με φιλοξένησε κατά το δεύτερο εξάμηνο των σπουδών μου από τους οποίους αποκόμισα πολύτιμη γνώση χάρη στην μεταδοτικότητά τους και τις ανεξάντλητες γνώσεις τους.

Θέλω επίσης να ευχαριστήσω όλους τους συμφοιτητές μου και στα δυο τμήματα γιατί μου έδειξαν ότι σε όλη την Ελλάδα υπάρχουν ακόμα δημόσιοι υπάλληλοι που οραματίζονται μια καλύτερη δημόσια Διοίκηση και δεν διστάζουν να αφιερώσουν τον ελάχιστο ελεύθερο χρόνο τους για να δώσουν και εκείνοι ό,τι καλύτερο μπορούν στη χώρα μας.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ στον καθηγητή μου το Dr. Σήφη Πλυμάκη που με συμβούλευσε και με καθοδήγησε σε αυτό το έργο.

Ευχαριστώ τους συναδέλφους που μου έδωσαν το χρόνο και την εμπειρία τους μέσα από τις συνεντεύξεις και τους επιχειρηματίες για την προθυμία που έδειξαν. Και τέλος ένα μεγάλο ευχαριστώ στα παιδιά μου και στους φίλους μου που με υποστήριξαν, με βοήθησαν και με συμπαραστάθηκαν σε αυτή μου την προσπάθεια.

«Τοπική Αυτοδιοίκηση και αδειοδότηση των επιχειρήσεων στην Ελλάδα: αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης και προτάσεις μεταρρύθμισης της πολιτικής»

Σημαντικοί Όροι: [Πολυνομία, διοικητικά βάρη, αδειοδοτήσεις επιχειρήσεων, γνωστοποίηση λειτουργίας, N.4442/2016, notifybusiness]

Περίληψη

Η πολυνομία ως φαινόμενο συναντάται σε όλη την Ευρώπη και έχει εντοπιστεί εδώ και πολλά έτη. Στην Ελλάδα η πολυνομία δημιούργησε ένα περιβάλλον καθόλου φιλικό που οδήγησε σε κακονομία και κάποιες φορές σε ανομία. Στην περίπτωση της αδειοδότησης των επιχειρήσεων μαζί με την ύπαρξη τεράστιων διοικητικών βαρών, δημιούργησε ένα περιβάλλον καθόλου ελκυστικό για επενδύσεις. Τα τελευταία χρόνια με την άνευ προηγουμένου οικονομική κρίση που πλήττει τη χώρα έγινε αντιληπτό ότι αυτή η εικόνα πρέπει να αλλάξει.

Στην παρούσα εργασία ερευνήθηκε το πώς αντιμετωπίζεται το θέμα της πολυνομίας και των διοικητικών βαρών στην Ελλάδα που αποτελούν τροχοπέδη στη δημιουργία ενός ελκυστικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Διερευνήθηκαν οι ενέργειες που έχουν γίνει από πλευράς κεντρικής διοίκησης προς αυτή την κατεύθυνση και πώς επιχειρήθηκε η επιθυμητή αλλαγή μέσα από την Κ.Υ.Α 31600/2013 και κατόπιν μέσα από το Ν.4442/2016. Μελετήθηκε η περίπτωση του Δήμου Χίου και ερευνήθηκαν τα αποτελέσματα που είχε το νέο θεσμικό πλαίσιο στο Δήμο και το ευρύτερο περιβάλλον του. Τέλος έγινε μια κριτική προσέγγιση με τα συμπεράσματα και τις προτάσεις που εξάχθηκαν από την έρευνα. Επίσης έγινε μια επεξεργασία και σύνθεση όλων των στοιχείων ώστε μέσα από την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης να γίνουν προτάσεις μεταρρύθμισης της πολιτικής.

Η έρευνα κατέληξε ότι παρά την προσπάθεια που γίνεται από την κρατική διοίκηση, στην περίπτωση των επιχειρήσεων οι νόμοι εξακολουθούν να μην έχουν την επιθυμητή ποιότητα και τον επιθυμητό βαθμό αποτελεσματικότητας. Οι μεταρρυθμίσεις δεν δείχνουν να αποδίδουν όσο θα έπρεπε και οι όποιες βελτιώσεις αδυνατούν να μετατρέψουν ακόμα σε ελκυστικό προορισμό το ελληνικό επιχειρηματικό περιβάλλον. Στην περίπτωση του Δήμου Χίου, το νέο θεσμικό πλαίσιο

οδήγησε σε μείωση των ιδίων εσόδων. Παράλληλα όμως προκάλεσε μείωση του διοικητικού φορτίου. Από την έρευνα αναδείχθηκαν ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί άμεσα ο Δήμος όπως τη στελέχωση της Υπηρεσίας Δόμησης και την ολοκλήρωση του χωροταξικού σχεδιασμού. Επιπλέον αναδείχθηκε η ανάγκη υποστήριξης της μεταρρύθμισης, η σωστή επικοινωνία των υπηρεσιών κάθετα και οριζόντια και η ευρεία και άμεση χρήση των ΤΠΕ.

«Local Government and business licensing in Greece: an assessment of the current situation and proposals for reforming the policy»

Keywords: [over-legislation, administrative burdens, business licenses, operation notice, Law 4442/2016, notifybusiness]

Abstract

The phenomenon of over-legislation has been identified for many years across Europe. Over-legislation in Greece has created an unfriendly environment that led to poor-legislation and sometimes even to non-legislation. In particular, in the case of business licensing and by taking into consideration the enormous administrative burdens, over-legislation has created an environment that impedes investment. During the recent years, with the unprecedented economic crisis affecting the country, it became more obvious that this situation must change.

The purpose of this essay was to study how the issue of over-legislation and administrative burdens in Greece is addressed while it also studied the actions taken by the central administration in this direction and how the desired change was attempted through the Joint Ministerial Decision 31600/2013 and then through the Law 4442/2016. The case of the Municipality of Chios was studied and the results of the new institutional framework in the Municipality and its wider environment were explored. Finally, a critical approach was made based on the conclusions and recommendations that were derived from the study, while all the data were processed and synthesized in order to make proposals for policy reforms through the assessment of the current situation.

The study showed that despite the efforts made by the state administration, in the case of businesses the laws still lag behind both in terms of quality and efficiency. Reforms do not seem to yield as much as they should and the improvements done fail to transform the Greek business environment into an attractive destination for investments. In the case of the Municipality of Chios, the new institutional framework led to a reduction in own revenues. At the same time, however, it caused a reduction in the administrative burdens. The survey revealed actions to be taken by the Municipality, such as the staffing of the Building Service and the completion of spatial planning. Finally, it also highlighted the need to support both the reform, the proper

communication of services –both vertically and horizontally – as well as the broad and direct use of ICT.

Πίνακας περιεχομένων

Κατάλογος Πινάκων	8
Κατάλογος Διαγραμμάτων	9
Βραχυγραφίες	10
Εισαγωγή	11
Κεφάλαιο 1ο	13
Πολυνομία και Εθνική προσπάθεια για καλή Νομοθέτηση	13
1.1 Εισαγωγή	13
1.2 Η πολυνομία στην Ευρώπη και στην Ελλάδα	13
1.3 Κρατική προσπάθεια για την καλή νομοθέτηση	16
1.4 Η μείωση των διοικητικών βαρών	18
1.4.1 Ασφάλεια τροφίμων	20
1.5 Ανακεφαλαίωση και εκτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης	22
Κεφάλαιο 2ο	24
Δημόσια Διοίκηση και Επιχειρηματικό κλίμα στην Ευρώπη	24
2.1 Εισαγωγή	24
2.2 Η νέα φιλοσοφία στη Δημόσια Διοίκηση.	24
2.3 Η ανάγκη μεταρρυθμιστικής πολιτικής για τις επιχειρήσεις στην Ελλάδα.	25
2.3.1 Καινοτόμα Εργαστήρια Επίλυσης Προβλημάτων	25
2.3.2 Σχέδιο δράσης για τη φιλική στην επιχειρηματικότητα Ελλάδα	26
2.3.3 Διαπιστώσεις	27
2.4 Μεταρρυθμίσεις και προοπτικές της ελληνικής οικονομίας	28
2.5 ΕΣΠΑ 2014-2020	29
2.6 Η ανάπτυξη των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών.	29
2.6.1 Ολοκληρωμένα πληροφοριακά συστήματα.	31
2.7 Ανακεφαλαίωση –αξιολόγηση υφιστάμενης κατάστασης.	32
Κεφάλαιο 3ο	34
Τοπική Αυτοδιοίκηση και αδειοδότηση των επιχειρήσεων στην Ελλάδα	34
3.1 Εισαγωγή	34
3.2 Η αλλαγή στην Τοπική Αυτοδιοίκηση	34
3.3 Η αδειοδότηση των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος.	35
3.4 Παρουσίαση του παλιού καθεστώτος αδειοδότησης για τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος μέσω της Κ.Υ.Α 31600 (ΦΕΚ 3106/ Β/ 9-12-2013)	37
3.4.1 Διαδικασία και δικαιολογητικά προέγκρισης ίδρυσης Κ.Υ.Ε	38
3.4.2 Διαδικασία και δικαιολογητικά για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε	38
3.4.3 Διαδικασία και δικαιολογητικά για την αντικατάσταση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε και για την χορήγηση άδειας χρήσης μουσικών οργάνων- αντικατάσταση της άδειας.	39
3.5 Ο Νόμος 4442/2016 (Φ.Ε.Κ 230/Α/7-12-2016)	40
3.5.1 Η διαδικασία της γνωστοποίησης	41

3.5.2 Τα νέα παράβολα και η διαδικασία ελέγχου. Διοικητικές κυρώσεις.	41
Κεφάλαιο 4ο	45
PESTEL και SWOT Ανάλυση για το Επιχειρηματικό κλίμα στο Δήμο Χίου	45
4.1 Εισαγωγή	45
4.2 Ο αναπτυξιακός ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	45
4.3 PESTEL Ανάλυση	46
4.3.1 Διερεύνηση του πολιτικού περιβάλλοντος.	46
4.3.2 Διερεύνηση του οικονομικού περιβάλλοντος.	47
4.3.3 Διερεύνηση του κοινωνικού περιβάλλοντος.	51
4.3.4 Διερεύνηση του τεχνολογικού περιβάλλοντος.	53
4.3.5 Διερεύνηση του φυσικού περιβάλλοντος.	54
4.3.6 Διερεύνηση του Νομικού περιβάλλοντος.	56
4.4 Ανάλυση SWOT	56
4.5 Ανακεφαλαίωση	60
Κεφάλαιο 5 ^ο	62
Παρουσίαση οικονομικών στοιχείων Δήμου Χίου	62
5.1 Εισαγωγή	62
5.2 Τα έσοδα των Ο.Τ.Α	62
5.3 Ολοκληρωμένο Πληροφορικό Σύστημα Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων.	63
5.4 Έσοδα από παράβολα για το Δήμο Χίου με το παλιό και με το νέο καθεστώς.	64
5.5. Έσοδα από πρόστιμα για έλλειψη γνωστοποίησης	66
5.6. Η επιβολή διοικητικών προστίμων	67
5.7. Ανακεφαλαίωση	70
Κεφάλαιο 6 ^ο	71
Η διαδικασία των συνεντεύξεων	71
6.1 Εισαγωγή	71
6.2 Κατά πόσο ήταν ουσιαστική η έγκριση από την ΕΠΖ ή τη Δημοτική Κοινότητα;	72
6.3 Επήλθε μείωση του διοικητικού φορτίου για το Δήμο;	72
6.4 Επήλθε μείωση του διοικητικού φορτίου για τις ελεγκτικές Αρχές; Εντατικοποιήθηκαν οι έλεγχοι;	73
6.5 Μπορείτε να ανταποκριθείτε επαρκώς στους ελέγχους;	74
6.6 Υπάρχουν περιπτώσεις που εντοπίστηκαν προβλήματα; Συμμορφώθηκαν στις συστάσεις; Έχει επιβληθεί κάποια κύρωση;	74
6.7 Πώς εισέπραξαν οι συναλλασσόμενοι την αλλαγή στο θεσμικό πλαίσιο;	75
6.8 Παρατηρήσεις-διορθώσεις που θεωρούν απαραίτητες στο νέο θεσμικό πλαίσιο;	76
6.9 Επιμελητήριο Χίου	77
6.10 Ανακεφαλαίωση-Συγκριτική αξιολόγηση	78
Κεφάλαιο 7 ^ο	82
Συμπεράσματα Προτάσεις	82
7.1. Συμπεράσματα και προτάσεις στο θέμα της πολυνομίας και της μείωσης των διοικητικών βαρών	82

7.2 Συμπεράσματα και προτάσεις για τη βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος	83
7.2.1 Προτάσεις βελτίωσης της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του notifybusiness	85
7.3 Συμπεράσματα και προτάσεις από τη μελέτη περίπτωσης του Δήμου Χίου	85
7.4 Ανακεφαλαίωση	87
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ	89

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 3.1: Περιπτώσεις Κ.Υ.Ε που δεν εμπίπτουν στο άρθρο 80 του ΔΚΚ.....	36
Πίνακας 3.2: Κατηγοριοποίηση επιχειρήσεων	43
Πίνακας 4.1: Συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία ανά Περιφέρεια.....	48
Πίνακας 4.2: Επιχειρήσεις και Παραρτήματα που Δραστηριοποιούνται ανά Περιφερειακή Ενότητα Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου 2014.....	49
Πίνακας 4.3: Εξέλιξη Ποσοστών Ανεργίας στη Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου και στη Χώρα 2001 - 2013.....	49
Πίνακας 4.4: Ολοκληρωμένο Επίπεδο Εκπαίδευσης Πληθυσμού (γεννηθέντες από το 2004 και πριν).....	51
Πίνακας 4.5: Μεταβολές Πληθυσμού Δήμου Χίου ανά Δημοτική και Τοπική Κοινότητα (1991 - 2011).....	52
Πίνακας 4.6: Μήτρα εσωτερικών παραγόντων	58
Πίνακας 4.7: Μήτρα εξωτερικών παραγόντων	59
Πίνακας 4.8: Μήτρα συνοπτικής ανάλυσης στρατηγικών παραγόντων	60
Πίνακας 5.1: Ενοποιημένος προϋπολογισμός ΟΤΑ.....	62
Πίνακας 5.2: Έσοδα από παράβολα 2012-2017.....	64
Πίνακας 5.3: Κυρώσεις από έλλειψη γνωστοποίησης 2017	66
Πίνακας 5.4: Έσοδα από παραβάσεις μουσικής 2015.....	68
Πίνακας 5.5: Έσοδα από παραβάσεις μουσικής 2016.....	69
Πίνακας 5.6: Έσοδα από παραβάσεις μουσικής 2017.....	69

Κατάλογος Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 4.1: Εξέλιξη επιχορηγήσεων ΚΑΠ Δήμων 2009-2012.....	50
Διάγραμμα 5.1: Έσοδο από παράβολα Κ.Υ.Ε.....	64
Διάγραμμα 5.2: Φύλλο πρόβλεψης εσόδων.....	65
Διάγραμμα 5.3: Διοικητικά πρόστιμα 2015.....	68

Βραχυγραφίες

Κ.Υ.Α	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών
Τ.Α	Τοπική Αυτοδιοίκηση
Κ.Υ.Ε	Καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος
ΟΟΣΑ	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
ΥΔΜΗΔ	Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
ΕΚΔΔΑ	Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης
ΙΟΒΕ	Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών
ΕΣΠΑ	Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης
Ε.Ε	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΣΕΒ	Σύλλογος Ελλήνων Βιομηχάνων
Α.Ε.Π	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
Κ.Ε.Π	Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών
ΟΠΣ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα
ΟΤΑ	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΔΚΚ	Δημοτικός & Κοινοτικός Κώδικας
ΠΔ	Προεδρικό Διάταγμα
ΕΟΤ	Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού
ΥΕΝ	Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας
ΚΕΕΠ	Κέντρο Επικοινωνίας και Ενημέρωσης Πολιτών
ΕΠΖ	Επιτροπή Ποιότητας Ζωής
ΟΠΣ-ΑΔΕ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Άσκησης Δραστηριότητας και Ελέγχων.

Εισαγωγή

Η παρούσα εργασία θα διαπραγματευτεί το θέμα της αδειοδότησης των επιχειρήσεων στην Ελλάδα. Οι επιχειρήσεις είναι ένας κλάδος που πλήττεται έντονα από την κρίση που καταρράκωσε την Ελληνική Οικονομία. Πολλές προσπάθειες έχουν γίνει για την εξυγίανση της αδειοδότησής τους μεταξύ των οποίων και η αλλαγή θεσμικού πλαισίου. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση (Τ.Α) εμπλέκεται ενεργά διότι έχει την αρμοδιότητα της αδειοδότησης των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος (Κ.Υ.Ε).

Στην παρούσα εργασία θα ερευνηθεί το πώς αντιμετωπίζεται το θέμα της πολυνομίας και των διοικητικών βαρών στην Ελλάδα που αποτελούν τροχοπέδη στη δημιουργία ενός ελκυστικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Θα διερευνηθούν οι ενέργειες που έχουν γίνει από πλευράς κεντρικής διοίκησης προς αυτή την κατεύθυνση και πώς επιχειρήθηκε η επιθυμητή αλλαγή μέσα από την Κοινή Υπουργική Απόφαση (Κ.Υ.Α) 31600/2013 και κατόπιν μέσα από το Ν.4442/2016. Θα μελετηθεί η περίπτωση του Δήμου Χίου και θα ερευνηθούν τα αποτελέσματα που είχε το νέο θεσμικό πλαίσιο στο Δήμο και το ευρύτερο περιβάλλον του. Τέλος θα γίνει μια κριτική προσέγγιση με τα συμπεράσματα και τις προτάσεις που εξάχθηκαν από την έρευνα. Επίσης θα γίνει μια επεξεργασία και σύνθεση όλων των στοιχείων ώστε μέσα από την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης να γίνουν προτάσεις μεταρρύθμισης της πολιτικής.

Η εργασία διαρθρώνεται σε επτά κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο ερευνάται το θέμα της πολυνομίας στην Ευρώπη και κυρίως στην Ελλάδα και των αρνητικών συνεπειών που αυτό επιφέρει. Παρουσιάζεται ο Ν.4048/2012 που με τη χρήση εργαλείων της σύγχρονης Δημόσιας Διοίκησης φιλοδοξεί να βάλει ένα τέλος στην κακονομία. Επίσης παρουσιάζεται το σοβαρό εγχείρημα του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) σε συνεργασία με το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΥΔΜΗΔ) για την ποσοτικοποίηση των διοικητικών βαρών σε 13 τομείς οικονομικής δραστηριότητας. Αναφέρονται οι συστάσεις που δόθηκαν ειδικά στον τομέα της ασφάλειας τροφίμων.

Στο δεύτερο κεφάλαιο περιγράφεται η νέα φιλοσοφία στη Δημόσια Διοίκηση και πώς αυτή φιλοδοξεί να τονώσει την ελληνική επιχειρηματικότητα μέσα από το νέο της ρόλο και τις δυνατότητες που της προσφέρουν οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών. Γίνεται αναφορά στα καινοτόμα εργαστήρια επίλυσης προβλημάτων

του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ), στο σχέδιο δράσης για τη φιλική στην επιχειρηματικότητα Ελλάδα που εκπονήθηκε από το Υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και σε μελέτη του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ) το 2014. Η Κεντρική Διοίκηση αναγνωρίζοντας την ανάγκη βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων προσπαθεί να τη στηρίξει μέσα από δράσεις του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020.

Στο τρίτο κεφάλαιο θα δούμε πώς εμπλέκεται η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην αδειοδότηση των Κ.Υ.Ε ειδικά μέσα από τις δυο αλλαγές στον τρόπο αδειοδότησης τα τελευταία πέντε χρόνια. Θα γίνει περιγραφή της Κ.Υ.Α 31600 (ΦΕΚ 3106/Β/9-12-2013) και του Ν.4442/2016 (ΦΕΚ 230/Α/ 7-12-2016) και συγκριτική αξιολόγησή τους.

Τα επόμενα τρία κεφάλαια θα αφιερωθούν στη μελέτη της περίπτωσης του Δήμου Χίου. Αρχικά, στο 4^ο κεφάλαιο, θα γίνει PESTEL και SWOT ανάλυση του Δήμου Χίου. Μέσα από τις δυο αναλύσεις θα λάβουμε πληροφορίες για το εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου (δυνάμεις-αδυναμίες) και για το εξωτερικό (ευκαιρίες-απειλές). Θα εντοπίσουμε εάν υπάρχουν στοιχεία που θα βοηθήσουν το Δήμο ή αν υπάρχει κάτι που πρέπει να αποφευχθεί ή να περιοριστεί στο ελάχιστο ώστε να επιτευχθούν τα επιθυμητά αποτελέσματα. Στο πέμπτο κεφάλαιο γίνεται παρουσίαση των οικονομικών στοιχείων του Δήμου ώστε να διαπιστωθεί πώς επηρεάζουν οικονομικά οι αλλαγές τόσο το Δήμο όσο και τους επιχειρηματίες.

Στο έκτο κεφάλαιο ακολουθούν οι συνεντεύξεις από το εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον του Δήμου των εμπλεκόμενων με τις αδειοδοτήσεις των επιχειρήσεων για τη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης και σφαιρικής άποψης της υφιστάμενης κατάστασης. Μέσα από τις συνεντεύξεις θα αναδυθούν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της υφιστάμενης κατάστασης. Επιπλέον θα διαπιστωθούν τα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν καθώς και οι προτάσεις για τη βελτίωση της κατάστασης.

Στο έβδομο και τελευταίο κεφάλαιο θα γίνει μια κριτική προσέγγιση με τα συμπεράσματα και τις προτάσεις που εξάχθηκαν από την έρευνα. Επίσης θα γίνει μια επεξεργασία και σύνθεση όλων των στοιχείων ώστε μέσα από την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης να γίνουν προτάσεις μεταρρύθμισης της πολιτικής.

Κεφάλαιο 1ο

Πολυνομία και Εθνική προσπάθεια για καλή Νομοθέτηση

1.1 Εισαγωγή

Το θέμα της πολυνομίας αποτελεί φλέγον ζήτημα τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε). Οι αρνητικές συνέπειες που επιφέρει έχουν επισημανθεί και έχουν γίνει πολλές προσπάθειες πανευρωπαϊκά για την αντιμετώπισή του. Όσον αφορά τη χώρα μας η κατάσταση είναι χαώδης. Τα τελευταία χρόνια γίνεται μια προσπάθεια για καλή νομοθέτηση, για την κατάργηση των περιττών διοικητικών βαρών και την προαγωγή της οικονομικής ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας.

Το παρόν κεφάλαιο διαπραγματεύεται το θέμα της πολυνομίας στην Ευρώπη και ειδικότερα στην Ελλάδα. Το ζήτημα έχει προβληματίσει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και έχουν συνταχθεί εκθέσεις με συστάσεις για τη βελτίωση της κατάστασης. Ο Σύλλογος Ελλήνων Βιομηχάνων (ΣΕΒ) με τη σειρά του κρούει τον κώδωνα του κινδύνου και κάνει προτάσεις προς την Κεντρική Διοίκηση για τη μείωση των διοικητικών βαρών και την ανάπτυξη της ελληνικής επιχειρηματικότητας.

Το 2012 εκδίδεται ο Νόμος 4048 (ΦΕΚ 34/Α/23-2-2012) «Ρυθμιστική Διακυβέρνηση: Αρχές, Διαδικασίες και Μέσα Καλής Νομοθέτησης» που δίνει υποσχέσεις για τη βελτίωση της νομοθεσίας. Εισάγονται σύγχρονα εργαλεία όπως η διαβούλευση, η ανάλυση συνεπειών, η αιτιολογική έκθεση, η απλούστευση, η κωδικοποίηση, η αναμόρφωση του δικαίου και η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων εφαρμογής των ρυθμίσεων. Το Μάρτιο του 2013 το ΥΔΜΗΔ σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Δημόσιας Διακυβέρνησης και Εδαφικής Ανάπτυξης του ΟΟΣΑ ξεκινούν ένα σοβαρό εγχείρημα με σκοπό την ποσοτικοποίηση των διοικητικών βαρών από νόμους και κανονισμούς σε 13 τομείς οικονομικής δραστηριότητας. Παρακάτω θα δούμε το μέγεθος των εντοπιζόμενων διοικητικών βαρών και ειδικότερα θα σταθούμε στον τομέα της ασφάλειας τροφίμων και στις συνέπειες της κατάστασης για τις επιχειρήσεις.

1.2 Η πολυνομία στην Ευρώπη και στην Ελλάδα

Η πολυνομία δεν αποτελεί ελληνικό φαινόμενο. Από το 1977 με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ τέθηκε το θέμα της βελτίωσης της νομοθέτησης ως υποχρέωση των

κρατών-μελών της Ε.Ε. Τότε ακούστηκαν προτάσεις για την αναγκαιότητα θέσπισης ρυθμίσεων, για ανάλυση των επιπτώσεων των νομοσχεδίων, για την απλούστευση της νομοθεσίας ώστε να μειωθεί η πολυνομία (Σωτηρόπουλος & Χριστόπουλος, 2017). Τα κράτη-μέλη παροτρύνονταν για χρόνια για την εφαρμογή της λεγόμενης Καλής Νομοθέτησης με τη βοήθεια εργαλείων και εφαρμογής αρχών και δράσεων (Europa.eu, 2005).

Στην Ελλάδα πλήθος μελετών θεωρούσαν την πολυνομία και την κακονομία ως βασική παθογένεια της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης. Σύμφωνα με άρθρο του 2016, η Ελλάδα από το 1975 παρήγαγε 119.000 νόμους, προεδρικά διατάγματα και υπουργικές αποφάσεις. Αυτός ο κυκεώνας πολυνομίας έφερε την κακονομία και τελικά την ανομία αφού υπάρχουν χιλιάδες νόμοι που ισχύουν και δεν εφαρμόζονται. Μια εξήγηση στο φαινόμενο επιχειρεί να δώσει ο αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας Αθανάσιος Ράντος ο οποίος χαρακτηριστικά αναφέρει ότι: «δεν νοείται υπουργός που να μην αισθάνεται ενδεχομένως και αποτυχημένος, αν δεν ψηφιστούν επί των ημερών του κάποιοι νόμοι, χωρίς τις περισσότερες φορές να εισφέρουν κάτι ουσιαστικό και νέο» (Kathimerini.gr, 2016).

Ήδη από το 2000 η Ελλάδα προσπάθησε να κάνει κάποια βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση βελτιώνοντας κάποιες ρυθμίσεις ή αναβαθμίζοντας κάποιους θεσμούς ή διαδικασίες. Οι προσπάθειες όμως παραμένουν αποσπασματικές και ανίκανες να μεταβάλλουν τη συνολική εικόνα. Το 2012 ο ΟΟΣΑ εκδίδει μια έκθεση με θέμα τη βελτίωση της νομοθεσίας στην Ελλάδα σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Εκτιμήθηκαν οι διαχειριστικές ικανότητες 15 κρατών-μελών της ΕΕ, συμπεριλήφθηκαν οι αναπτυξιακές τάσεις τους και εντοπίστηκαν τα κενά στην εφαρμογή της ορθής πρακτικής. Η έκθεση έλαβε υπόψη της και την εμπειρία άλλων κρατών και έδωσε προοπτικές για ρυθμιστικές μεταρρυθμίσεις την επόμενη δεκαετία. Ένα από τα βασικά θέματα ήταν η μείωση των διοικητικών επιβαρύνσεων για τις επιχειρήσεις που είναι μεγάλης σημασίας για την Ελληνική Οικονομία. Σύμφωνα με την Ομοσπονδία Ελληνικών Βιομηχανιών (ΣΕΒ, 2018), η γραφειοκρατία επιβαρύνει το κόστος παραγωγής γύρω στο 5%. Επιπρόσθετα, μια μικρομεσαία επιχείρηση ξοδεύει τουλάχιστον 30 ώρες το μήνα ή το 12,5% του χρόνου εργασίας για τη διεκπεραίωση διοικητικών διαδικασιών. Μια τέτοια κατάσταση αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την πρόοδο και την ανάπτυξη και πρέπει να αλλάξει άμεσα.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά ότι οι διοικητικές επιβαρύνσεις για την Ελλάδα είναι περίπου το 6,8% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) που -μαζί με την Ουγγαρία- αποτελεί το υψηλότερο ποσοστό μεταξύ των 27 χωρών της ΕΕ. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της, μια μείωση των διοικητικών επιβαρύνσεων κατά 25% ως το 2025, θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αύξηση του ελληνικού ΑΕΠ κατά 2,4% (OECD, 2012).

Τον Ιούνιο του 2013 μια μελέτη του ΣΕΒ δείχνει ότι η γραφειοκρατία επιβαρύνει το κόστος των επενδύσεων στη χώρα μας έως και κατά 16%. Τη μεγαλύτερη επιβάρυνση τη δέχονται οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Μια τέτοια κατάσταση δεν είναι διόλου ελκυστική ούτε για τους νέους επενδυτές ούτε και για τη βιωσιμότητα των ήδη υπαρχουσών επιχειρήσεων. Ο ΣΕΒ διατύπωσε προτάσεις για την απλοποίηση της διαδικασίας αδειοδότησης που μεταξύ άλλων προέβλεπαν: «1.Μετάβαση σε ένα καινοτόμο σύστημα «δήλωσης συμμόρφωσης», βάσει προδιαγραφών».

2.Μετατόπιση μεγάλου μέρους του διαχειριστικού κόστους της διαδικασίας αδειοδότησης από τη δημόσια διοίκηση στον ιδιωτικό τομέα με ανάληψη του κόστους απόδειξης της συμμόρφωσης από την ίδια την επιχείρηση.

3. Μετάθεση του ελεγκτικού βάρους από το στάδιο της έναρξης της δραστηριότητας της επιχείρησης στο στάδιο λειτουργίας της.

4. Εξασφάλιση της δυνατότητας αξιοποίησης, από τις επιχειρήσεις, της εξωτερικής ανάθεσης (outsourcing) παροχής υπηρεσιών αδειοδότησης σε πιστοποιημένους φορείς.

5. Θεσμοθέτηση ενός στοχευμένου συστήματος ελέγχων κατά τη λειτουργία της επιχείρησης, βάσει ανάλυσης κινδύνου.

6. Καθιέρωση της πιστοποίησης όλων των φορέων της αδειοδότησης στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, βάσει πρότυπων προδιαγραφών οργάνωσης και λειτουργίας.

7. Εγκαθίδρυση κεντρικού συστήματος ιχνηλάτησης της αδειοδότησης, για την αύξηση της λογοδοσίας και τη μέτρηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών.

8. Σχεδιασμό Επιχειρησιακού Προγράμματος Εφαρμογής της Μεταρρύθμισης, συγκρότηση ειδικού αυτοτελούς οργανισμού κεντρικής κυβέρνησης για τη εφαρμογή του -με προκαθορισμένη θητεία μέχρι την ολοκλήρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος- και θεσμοθέτηση της συμμετοχής των φορέων της επιχειρηματικότητας στη διακυβέρνηση της μεταρρύθμισης.» (ΣΕΒ, 2013)

1.3 Κρατική προσπάθεια για την καλή νομοθέτηση

Η Κεντρική Διοίκηση δίνει με τους νόμους τις αναγκαίες κατευθύνσεις και καθορίζει το πλαίσιο άσκησης της πολιτικής. Ασκεί την εποπτεία και δίνει το βήμα, το συντονισμό. Η Καλή Νομοθέτηση είναι η δέσμευση της Κεντρικής Διοίκησης απέναντι σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη ότι θα φροντίσει να εξαλείψει την κακονομία βελτιώνοντας την ποιότητα των ρυθμίσεων. Το 2012 η Ελλάδα κάνει βήματα προς την κατεύθυνση της παροχής νομοθετικής βάσης για τη βελτίωση της νομοθεσίας. Εκδίδεται ο Νόμος 4048 (ΦΕΚ 34/Α/23-2-2012) «Ρυθμιστική Διακυβέρνηση: Αρχές, Διαδικασίες και Μέσα Καλής Νομοθέτησης». Ο συγκεκριμένος νόμος προέβλεπε χρήση όλων των εργαλείων της σύγχρονης Δημόσιας Διοίκησης και διαχείρισης της αλλαγής. Τα Υπουργεία έχουν για πρώτη φορά τη νομική υποχρέωση να διασφαλίσουν την εφαρμογή των αρχών της βελτίωσης της νομοθεσίας.

Ο νόμος θέτει ως σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας:

- κατά την κατάρτιση και αξιολόγηση νόμων και κανονιστικών πράξεων,
- κατά την απλούστευση (τροποποίηση-κατάργηση διατάξεων), την αναμόρφωση και την κωδικοποίηση, καθώς και κατά την ενσωμάτωση του κοινοτικού δικαίου,
- κατά την κατάρτιση προτάσεων νόμου.

Προβλέπονται θεσμοθετημένοι αναβαθμοί ελέγχου της ποιότητας των νόμων πριν την ένταξή τους στο ελληνικό δικαιοσύνη. Ορίζονται ανοικτές, σαφώς οριοθετημένες και διαφανείς διαδικασίες ώστε να βελτιωθεί το σύστημα παραγωγής και διοίκησης των ρυθμίσεων. Στόχος του νόμου είναι η αντιμετώπιση της πολυνομίας, η μείωση των διοικητικών βαρών και η ενίσχυση του κράτους δικαίου.

Για πρώτη φορά προβλέπεται με θεσμοθέτηση η ανάλυση συνεπειών ρυθμίσεων η οποία μάλιστα θα είναι απολύτως διάφανη αφού θα παρέχει στους ενδιαφερόμενους όλα τα στοιχεία και δεδομένα. Έτσι θα αξιολογείται η εφαρμογή των ρυθμίσεων και επίσης θα έχουν εκτιμηθεί εκ των προτέρων οι απαιτούμενοι πόροι και οι πιθανές παρεμβάσεις. Επιπλέον προβλέπεται μια εκ των υστέρων αποτίμηση των αποτελεσμάτων της συγκεκριμένης ρύθμισης ώστε να γίνει εφικτή η βελτίωσή της. Αρχεται η ρυθμιστική διακυβέρνηση όπου πλέον νομοθετείται η διαδικασία συντονισμού των δράσεων καλής νομοθέτησης δηλαδή: ο ρυθμιστικός

προγραμματισμός και η τήρηση αυτών κατά τη σύνταξη, θέσπιση και εφαρμογή των ρυθμίσεων.

Η παραγωγή αξίας μέσω των ρυθμίσεων διασφαλίζεται από τις παρακάτω αρχές:

- Της αναγκαιότητας (Καμία ρύθμιση δεν θα παράγεται αν δεν υπάρχει αναγκαιότητα).
- Της αναλογικότητας (Θα πρέπει να υπάρχει αναλογία του σκοπού με τη χρήση του λιγότερο επαχθούς μέτρου)
- Της απλότητας και σαφήνειας
- Της αποφυγής αντιφατικών ρυθμίσεων.
- Της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας (Θα συνεκτιμώνται τόσο τα αρχικά οικονομικά στοιχεία όσο και οι συνέπειες της ρύθμισης)
- Της διαφάνειας
- Της επικουρικότητας και λογοδοσίας (Θα υπάρχει σαφής προσδιορισμός των αρμόδιων οργάνων εφαρμογής των ρυθμίσεων)
- Της ασφάλειας δικαίου.
- Της προσβασιμότητας στις ρυθμίσεις και με ηλεκτρονικά μέσα.
- Της δυνατότητας υποβολής προτάσεων κατά το στάδιο της κατάρτισης και της αξιολόγησης της εφαρμογής τους (ανοιχτή διαδικασία).
- Της ισότητας των φύλων.
- Της δημοκρατικής νομιμοποίησης.

Ο νόμος προβλέπει αναλυτικά τις διαδικασίες καλής νομοθέτησης καθώς και τις υποχρεώσεις των οργάνων τήρησής της. Ως μέσα καλής νομοθέτησης ορίζονται όλα τα σύγχρονα εργαλεία της Δημόσιας Διοίκησης δηλαδή η διαβούλευση, η ανάλυση συνεπειών, η αιτιολογική έκθεση, η απλούστευση, η κωδικοποίηση, η αναμόρφωση του δικαίου και η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων εφαρμογής των ρυθμίσεων.

Προκειμένου να ελεγχθεί η ποιότητα των ρυθμίσεων συνεργάζονται το Γραφείο Καλής Νομοθέτησης και τα Γραφεία Νομοθετικής Πρωτοβουλίας των Υπουργείων. Επίσης θεσμοθετείται σε ξεχωριστό άρθρο ότι στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές των Υπουργείων, θα πρέπει να συμμετέχει τουλάχιστον ένας υπάλληλος του Γραφείου Νομοθετικής Πρωτοβουλίας, αλλά επίσης και επιστήμονες με εμπειρία και ειδικότητα συναφή της ρύθμισης για τον έλεγχο της ποιότητας των ρυθμίσεων. Συνιστάται η Επιτροπή Κωδικοποιήσεων και Αναμόρφωσης του Δικαίου στη Γενική Γραμματεία

της Κυβέρνησης. Αποτελείται από εννέα (9) μέλη, στα οποία περιλαμβάνεται ο Πρόεδρος της όλοι άτομα ανάλογης μόρφωσης και κύρους.

Δυστυχώς άξιο προβληματισμού αποτελεί το γεγονός ότι μετά από έξι (6) χρόνια από την ψήφιση του νόμου, ο βαθμός εφαρμογής του είναι αμφισβητήσιμος. Ένα από τα αιτήματα του ΣΕΒ εξακολουθεί να είναι η καλή νομοθέτηση, δηλώνοντας την επιθυμία για ένα κράτος δικαίου σύγχρονο και αποτελεσματικό. Επίσης πρόταση για την Κυβέρνηση αποτελεί η υλοποίηση των προβλέψεων του νόμου 4048/2012 για τη ρυθμιστική διοίκηση και την καλή νομοθέτηση (ΣΕΒ, 2018).

1.4 Η μείωση των διοικητικών βαρών

Η χρηματοοικονομική κρίση που έπληξε τη χώρα είχε τεράστιες επιπτώσεις και έδειξε περισσότερο από ποτέ ότι πρέπει άμεσα να γίνουν πολυεπίπεδες ενέργειες προκειμένου να επιτευχθεί η δημοσιονομική σταθεροποίηση. Την περίοδο 2007-2013 είχαμε συρρίκνωση του ΑΕΠ κατά 30% περίπου και εκτίναξη της ανεργίας στο 27%. Έγινε ξεκάθαρο ότι απαιτείται μια συστηματική και διαρθρωτική διοικητική μεταρρύθμιση που θα δημιουργήσει τις συνθήκες για ανάπτυξη. Το δαιδαλώδες δίκτυο κανονιστικών αποφάσεων και η πολυνομία είναι ένας ανασταλτικός παράγοντας που καταπνίγει κάθε ευελιξία και δεν αφήνει περιθώρια για να γίνει η χώρα μας ελκυστικός προορισμός για επενδύσεις. Για να επιτευχθεί αυτό έγινε σαφές ότι πρέπει να ποσοτικοποιηθούν τα διοικητικά βάρη ώστε να γίνουν διορθωτικές παρεμβάσεις.

Για να στηριχθεί η ανάκαμψη του ιδιωτικού τομέα απαιτούνται άμεσα μέτρα. Μια μείωση του κόστους για τις επιχειρήσεις συνεπάγεται μεγαλύτερες επενδύσεις και παραγωγή αξίας. Η μείωση των κανονιστικών επιβαρύνσεων αποτελεί σημαντικό παράγοντα ανάκαμψης, συμβάλλει στην προσέλκυση νέων επενδυτών και στη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Το Μάρτιο του 2013 το ΥΔΜΗΔ σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Δημόσιας Διακυβέρνησης και Εδαφικής Ανάπτυξης του ΟΟΣΑ ξεκίνησαν ένα σοβαρό εγχείρημα με σκοπό την ποσοτικοποίηση των διοικητικών βαρών από νόμους και κανονισμούς σε 13 τομείς οικονομικής δραστηριότητας. Το έργο έγινε στα πλαίσια της βοήθειας που παρέχεται από τον ΟΟΣΑ για τη χώρα μας και συγχρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την Ελλάδα. Η έκθεση εντόπισε όλο το φάσμα των αδυναμιών στο κανονιστικό πλαίσιο που εμποδίζει την ανάπτυξη και την

παραγωγικότητα. Ο στόχος ήταν η μείωση των διοικητικών βαρών κατά 25% με τη δημιουργία μιας Δημόσιας Διοίκησης που χρησιμοποιεί σωστά το ανθρώπινο δυναμικό της και λειτουργεί μέσα από απλές διαδικασίες.

Τιμολογήθηκε για πρώτη φορά το βάρος της συναλλαγής των επιχειρήσεων με τη Δημόσια Διοίκηση όσον αφορά τη συμπλήρωση εντύπων και αιτήσεων προκειμένου να συνδιαλλαγούν. Εντοπίστηκαν συνολικά διοικητικά βάρη ύψους 3,28 δισεκατομμύρια ευρώ και διοικητικό κόστος 4,08 δισεκατομμύρια ευρώ σε 13 τομείς της Ελληνικής Οικονομίας. Αποδείχθηκε ότι η νομοθεσία μας περισσότερο παρακωλύει παρά συμβάλλει στη βιώσιμη ανάπτυξη. Η λειτουργία της αγοράς εμποδίζεται μέσα από περιττές διοικητικές διαδικασίες και υπερβολικές κανονιστικές ρυθμίσεις.

Η έκθεση που συντάχθηκε περιλαμβάνει 87 συγκεκριμένες συστάσεις οι οποίες συνάδουν με τις απόψεις τόσο των επιχειρήσεων που ερωτήθηκαν στη φάση της μέτρησης όσο και όλων των εμπλεκόμενων μερών. Οι συστάσεις έχουν ως στόχο τη μείωση του περιττού διοικητικού κόστους και των σημείων τριβής για την ανάπτυξη της ελληνικής επιχειρηματικότητας. Υπολογίζεται ότι θα εξοικονομηθούν εκατομμύρια ευρώ ετησίως τα οποία οι επιχειρήσεις θα μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν αλλού ώστε να παραμείνουν υγιείς, ανταγωνιστικές και αποδοτικές. Επιπλέον αναμένεται σημαντική οικονομική ελάφρυνση για την Ελληνική Δημόσια Διοίκηση, αύξηση της αποδοτικότητας και περιορισμός της διαφθοράς και της κακοδιαχείρισης.

Οι συστάσεις περιλαμβάνουν ενδεικτικά προτάσεις για υπηρεσίες μιας στάσης, ηλεκτρονικές πύλες, και κατάργηση προσκόμισης αντιγράφων. Προτείνουν επίσης κοινή χρήση δεδομένων και πληροφοριών από διάφορες υπηρεσίες για διευκόλυνση των διοικούμενων και των επιχειρήσεων. Εκτός από τις ειδικές συστάσεις προτείνονται και κάποιες γενικότερες συστάσεις όπως :

- Η διεύρυνση της μείωσης των διοικητικών βαρών σε σχέση με πολίτες και δημόσιες υπηρεσίες
- Η ανάπτυξη οδηγιών για μείωση των κανονιστικών βαρών όσον αφορά τις αδειοδοτήσεις
- Αναθεώρηση και αναμόρφωση των υφιστάμενων κανονισμών.

Από τους 13 τομείς της Ελληνικής Οικονομίας για τους οποίους έγιναν συστάσεις θα δούμε τον τομέα της ασφάλειας τροφίμων ο οποίος σχετίζεται άμεσα με την πολιτική που ακολουθεί η χώρα μας για την αδειοδότηση των επιχειρήσεων.

1.4.1 Ασφάλεια τροφίμων

Από τους 13 τομείς οικονομικής δραστηριότητας στους οποίους δόθηκαν συστάσεις με στόχο τη μείωση των διοικητικών βαρών αξίζει να επικεντρωθούμε περισσότερο στον τομέα της ασφάλειας τροφίμων που αφορά περισσότερο την επιχειρηματικότητα. Οι συστάσεις παρουσιάζουν την υφιστάμενη κατάσταση και τη μελλοντική κατάσταση μετά την εφαρμογή τους καθώς και τους κανονισμούς και τη νομοθεσία που χρήζει τροποποίησης. Να σημειωθεί ότι το συνολικό διοικητικό κόστος που διαπιστώθηκε ότι βαρύνει τις επιχειρήσεις στην Ελλάδα ανέρχεται στα 92,58 εκατομμύρια ευρώ από το οποίο τα 80,24 εκατομμύρια είναι διοικητικά βάρη. Επιγραμματικά οι συστάσεις είναι οι εξής:

- **Οι νόμοι και οι κανονισμοί κωδικοποίησης ή καταλογογράφησης για την αδειοδότηση επιχειρήσεων τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων των κανονισμών υγείας, παραμένουν σταθεροί και παρέχουν οδηγίες στις επιχειρήσεις**

Η έκθεση εντόπισε το έντονο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις από το γεγονός ότι οι νόμοι και οι κανονισμοί μεταβάλλονται συχνά και άναρχα. Πρότεινε να υπάρχουν κοινές ημερομηνίες έναρξης των νόμων και των κανονισμών και μεταβολές μόνο δυο συγκεκριμένες φορές το χρόνο με εξαίρεση έκτακτες περιπτώσεις. Πρότεινε την κατάρτιση οδηγών ώστε οι επιχειρήσεις να γνωρίζουν τι πρέπει να κάνουν ανεξάρτητα από το αρμόδιο υπουργείο ή το φορέα. Από την εφαρμογή αυτής της σύστασης υπολογίστηκε μείωση τόσο των διοικητικών βαρών όσο και του διοικητικού κόστους κατά 2.355.434 ευρώ.

- **Υπηρεσίες μίας στάσης για επιχειρήσεις τροφίμων**

Πρόκειται για μια πολύ βασική σύσταση σύμφωνα με την οποία θα έπρεπε να εισαχθούν σε Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π) υπηρεσίες μίας στάσης για τα Καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος (Κ.Υ.Ε) όπως ορίζεται από την Κ.Υ.Α ΔΙΑΔΠ/ΦΑ21/34824. Οι υπηρεσίες αυτές θα συγκεντρώνουν τις εγκρίσεις που απαιτούνται από διάφορους φορείς περιορίζοντας την ταλαιπωρία των επιχειρήσεων και καταπολεμώντας φαινόμενα διαφθοράς. Από την εφαρμογή αυτής της σύστασης

υπολογίστηκε μείωση τόσο των διοικητικών βαρών όσο και του διοικητικού κόστους κατά 31.893.507 ευρώ.

- **Ηλεκτρονική υποβολή εγγράφων σε υπηρεσίες μίας στάσης**

Εδώ προτείνεται ένα επιπλέον βήμα. Να δοθεί η δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων και πληροφοριών. Κατόπιν αυτές θα διαβιβάζονται από την υπηρεσία μίας στάσης στις εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές. Έτσι θα μπορούσαν να γίνονται αιτήσεις, να δίνονται πληροφορίες, πιστοποιητικά και ό,τι άλλο απαιτείται για να λειτουργήσει ένα Κ.Υ.Ε. Από την εφαρμογή αυτής της σύστασης υπολογίστηκε μείωση τόσο των διοικητικών βαρών όσο και του διοικητικού κόστους κατά 1.427.689 ευρώ.

- **Ενιαία ολοκληρωμένη διαδικασία για αντικατάσταση των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας για βιομηχανικές/μεταποιητικές μονάδες τροφίμων, η οποία ενσωματώνει διαδικασίες επιθεώρησης και έγκρισης της ίδρυσης, μόνο σε περίπτωση διαχείρισης προϊόντων ζωικής προέλευσης**

Εδώ έγινε σύσταση ενσωμάτωσης σε μια ενιαία διαδικασία των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας για επιχειρήσεις στον κλάδο τροφίμων. Μόνο αυτές που διαχειρίζονται προϊόντα ζωικής προέλευσης θα πρέπει στην αδειοδότησή τους να περιλαμβάνονται εγκρίσεις και επιθεωρήσεις της εγκατάστασης. Έτσι προβλέπεται μείωση τόσο των διοικητικών βαρών όσο και του διοικητικού κόστους κατά 340.985 ευρώ.

- **Κ.Υ.Ε που δραστηριοποιούνται στην εμπορία τροφίμων: κοινοποίηση έναρξης**

Σε αυτό τον τομέα η κυβέρνηση άλλαξε τις απαιτήσεις για τα Κ.Υ.Ε που εμπορεύονται τρόφιμα τον Δεκέμβριο του 2013 ζητώντας μια κοινοποίηση με προέγκριση με εκ των υστέρων επιθεώρηση αντί της αίτησης για έγκριση λειτουργίας. Αυτή η ενέργεια αναμένεται να μειώσει τόσο τα διοικητικά βάρη όσο και το διοικητικό κόστος κατά 6.255.020 ευρώ.

- **Ενιαία διαδικασία αναφοράς πληροφοριών από σφαγεία**

Εδώ διαπιστώθηκαν τρεις διαφορετικοί τρόποι υποβολής πληροφοριών και προτάθηκε μια ενιαία διαδικασία υποβολής με χρήση της υπάρχουσας βάσης δεδομένων ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και με κοινοποίηση των πληροφοριών στις Περιφερειακές Κτηνιατρικές Αρχές και τις Περιφερειακές Διευθύνσεις Εμπορίου. Η συγκεκριμένη δράση θα μείωνε τόσο τα διοικητικά βάρη όσο και το διοικητικό κόστος κατά 803.384 ευρώ.

- **Πρόσθετες σχετικές ευκαιρίες για τη μείωση των διοικητικών βαρών**

Εδώ προτάθηκε η διαβούλευση μεταξύ των δημόσιων αρχών και των επιχειρήσεων, ώστε να επαναξιολογηθεί ο σκοπός αναφοράς κάθε στοιχείου πληροφορίας και να αφαιρεθούν οι περιττές πληροφορίες. Στόχος η ελαχιστοποίηση των επιβαρύνσεων για τις επιχειρήσεις και η μείωση των καθυστερήσεων και των χρόνων αναμονής που δημιουργούν κόστος ευκαιρίας (Oecd.org, 2014).

1.5 Ανακεφαλαίωση και εκτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάστηκε το ζήτημα της πολυνομίας. Για το θέμα αυτό, από το 1977 έγιναν διάφορες προσπάθειες για βελτίωση της νομοθέτησης των κρατών-μελών της Ε.Ε. Στην Ελλάδα η πολυνομία έχει δημιουργήσει ένα δαιδαλώδες τοπίο που αποτελεί τροχοπέδη για την ανάπτυξη. Το θέμα αυτό το θίγει συνεχώς ο ΣΕΒ ζητώντας ανάσα για την ελληνική επιχειρηματικότητα που σε αυτούς τους δύσκολους καιρούς θέλει την Δημόσια Διοίκηση αρωγό και συμπαράστατη.

Το 2012 εκδίδεται ο Ν.4048/2012 που φιλοδοξεί να βελτιώσει την ποιότητα των νομοθετημάτων. Όμως ο Νόμος έχει εφαρμοστεί μερικώς. Ακόμα αποτελεί βασικό αίτημα του ΣΕΒ προς την κεντρική διοίκηση η πλήρης εφαρμογή του. Είδαμε ότι στην έκθεση του ΟΟΣΑ το 2013 εντοπίστηκαν διοικητικά βάρη ύψους 3,28 δισεκατομμύρια ευρώ και διοικητικό κόστος 4,08 δισεκατομμύρια ευρώ. Στον τομέα της ασφάλειας τροφίμων το συνολικό διοικητικό κόστος που βαρύνει τις επιχειρήσεις στην Ελλάδα ανέρχεται στα 92,58 εκατομμύρια ευρώ από το οποίο τα 80,24 εκατομμύρια είναι διοικητικά βάρη. Για την περίπτωση των ΚΥΕ η έκθεση αναγνώρισε ως θετικό βήμα την ΚΥΑ 31600/2013 που άλλαξε τις απαιτήσεις για την αδειοδότηση.

Παρόλα αυτά σύμφωνα με έκθεση του ΣΕΒ του 2017 το 49,2% των επιχειρήσεων αναφέρει τις αδυναμίες του θεσμικού πλαισίου και την ποιότητα των νόμων ως ένα

από τα μεγαλύτερα προβλήματα που έχουν να αντιμετωπίσουν. Για τις επιχειρήσεις ακόμα αποτελεί βασική προτεραιότητα η βελτίωση των διαδικασιών αδειοδότησης. Οι μεταρρυθμίσεις που έχουν εφαρμοστεί κρίνονται ως χαμηλής αποτελεσματικότητας και υπάρχει χαμηλή ικανοποίηση από την ποιότητα και τη διαφάνεια των υπηρεσιών του δημοσίου. (ΣΕΒ, 2017).

Επομένως χρόνια μετά τη διαπίστωση των προβλημάτων δεν έχουμε καταφέρει να επιτύχουμε σημαντική βελτίωση στην πολυνομία, στην έκδοση ποιοτικών νομοθετημάτων και να επιτύχουμε αποτελεσματική μείωση των διοικητικών βαρών.

Κεφάλαιο 2ο

Δημόσια Διοίκηση και Επιχειρηματικό κλίμα στην Ευρώπη

2.1 Εισαγωγή

Σε αυτό το κεφάλαιο θα δούμε τη νέα φιλοσοφία στη Δημόσια Διοίκηση και τις αλλαγές που έγιναν τα τελευταία χρόνια. Η κρίση δημιούργησε την άμεση ανάγκη να επιλυθούν κάποια καίρια θέματα που εμποδίζουν την ανάπτυξη. Οι επιχειρήσεις πλήττονται από αυτή την κατάσταση και στην Ελλάδα υπάρχει μεγάλη ανάγκη μεταρρυθμιστικής πολιτικής. Η κυβέρνηση αναγνωρίζει το πρόβλημα και ενσωματώνει στο ΕΣΠΑ 2014-2020 δράσεις βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας.

Σημαντικό ρόλο καλούνται να παίξουν και οι Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) που τα τελευταία χρόνια παρουσιάζουν αλματώδη ανάπτυξη. Η Δημόσια Διοίκηση καλείται να χρησιμοποιήσει τις ΤΠΕ προς όφελός της και προς όφελος των πολιτών και των επιχειρήσεων, δημιουργώντας ένα νέο πρόσωπο, την Ηλεκτρονική Δημόσια Διοίκηση.

2.2 Η νέα φιλοσοφία στη Δημόσια Διοίκηση.

Σύμφωνα με τον κλασικό ορισμό του Max Weber, η διοίκηση δεν είναι παρά μόνο ένα εργαλείο εφαρμογής προκειμένου να εφαρμοστεί μια πολιτική. Όμως όσο αναπτύσσονται οι κοινωνίες οι απαιτήσεις των πολιτών αυξάνονται και τα κοινωνικά προβλήματα γίνονται όλο και πιο πολύπλοκα. Οι πολίτες πρέπει πλέον να αντιμετωπίζονται ως εμπλεκόμενα μέρη και πελάτες που έχουν δικαίωμα στην ποιότητα και στην αξία. Η δημόσια διοίκηση οφείλει να γίνει περισσότερο ο συνεργάτης με όλες τις ομάδες συμφερόντων παρά να διατηρήσει την παλιά παραδοσιακή μορφή της.

Η αλλαγή αυτή στο δημόσιο τομέα άρχισε να γίνεται ορατή γύρω στο 1980. Η νέα δημόσια διοίκηση και διακυβέρνηση διαμόρφωσαν μια καινούρια κατάσταση και εργαλεία του ιδιωτικού τομέα εισάχθηκαν στη δημόσια διοίκηση με σκοπό την παραγωγή αξίας. Όροι όπως η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα άρχισαν να παίζουν πρωτεύοντα ρόλο. Ο δημόσιος τομέας συνειδητοποίησε ότι πρέπει να χρησιμοποιήσει τις εσωτερικές δυνατότητές του με τον καλύτερο τρόπο αλλά ταυτόχρονα χρειάζεται τη στήριξη όλων των εμπλεκόμενων εξωτερικών παραγόντων.

Άρχισε πλέον να γίνεται αντιληπτό ότι η πραγματική αγορά του δημόσιου οργανισμού είναι οι εμπλεκόμενοι φορείς και το εξωτερικό περιβάλλον που θα

εγκρίνει την πολιτική του και την συμπεριφορά του. Σύμφωνα με τους Nutt & Backoff (1992), «Ο τρόπος με τον οποίο τα πράγματα θεωρούνται ή κατανοούνται από τους ενδιαφερόμενους κατέχει μεγαλύτερη σημασία (σε στρατηγική) από την εγκυρότητα των αξιώσεων» (McBain & Smith, 2010 σ. 4).

Στις 3 και 4 Νοεμβρίου 2011, πραγματοποιήθηκε στο Κίεβο (Ουκρανία) η 17η σύνοδος του Συμβουλίου της Ευρώπης Διάσκεψη με τους υπεύθυνους Υπουργούς για την Τοπική και Περιφερειακή Κυβέρνηση με θέμα «Τοπική Αυτοδιοίκηση σε κρίσιμους καιρούς: Πολιτικές για την κρίση, την ανάκαμψη και το βιώσιμο μέλλον» .

Εκεί οι Υπουργοί συμφώνησαν ότι προκειμένου να αποφευχθούν οι ευρύτερες καταστροφικές συνέπειες από την κρίση, θα πρέπει οι κυβερνήσεις να βρουν τρόπους να μετριάσουν τις επιπτώσεις της. Χρειάζονται ριζικές βελτιώσεις στη διακυβέρνηση, αύξηση της αποτελεσματικότητας σε όλο το δημόσιο τομέα, μεγαλύτερη συνεργασία όλων των ενδιαφερομένων μερών. Ταυτόχρονα η κρίση οδήγησε στη μείωση των πόρων οι οποίοι πλέον πρέπει να αξιοποιούνται στο έπακρο με διαφάνεια και αυξημένο δημόσιο έλεγχο (Davey, 2011).

Τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν μπορεί να είναι διαφορετικά από χώρα σε χώρα αλλά θα πρέπει οπωσδήποτε να επιτύχουν τους στόχους τους. Πρέπει να εξαλειφθούν οι επικαλύψεις αρμοδιοτήτων, το μη απαραίτητο κόστος, η έλλειψη συντονισμού, ολοκλήρωσης και ευελιξίας στην παροχή δημόσιων υπηρεσιών. Μόνο έτσι θα υπάρξει η απαραίτητη θωράκιση και η Ευρώπη θα μπορεί να ελπίζει στο ξεπέρασμα της κρίσης. Αυτές οι προκλήσεις δίνουν ιδιαίτερη βαρύτητα μεταξύ άλλων, στην αξία της εταιρικής σχέσης της δημόσιας διοίκησης με τις ιδιωτικές επιχειρήσεις όπου πια η πρώτη θα πρέπει να είναι αρωγός και συμπαραστάτης τους (Davey, 2011).

Οι Δήμοι πρέπει να συνεργάζονται οριζόντια με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς αλλά και κάθετα με όποια εμπλεκόμενη βαθμίδα διοίκησης χρειαστεί. Οι τοπικές αρχές πρέπει να συμβάλλουν ενεργά και ουσιαστικά στην οικονομική ανάπτυξη, λειτουργώντας υποστηρικτικά προς τους επιχειρηματίες και φροντίζοντας να δημιουργηθεί ένα ασφαλές επιχειρησιακό περιβάλλον (Davey, 2011).

2.3 Η ανάγκη μεταρρυθμιστικής πολιτικής για τις επιχειρήσεις στην Ελλάδα.

2.3.1 Καινοτόμα Εργαστήρια Επίλυσης Προβλημάτων

Με την έκθεση του ΟΟΣΑ το 2012 διαπιστώθηκε η ανάγκη για μείωση των διοικητικών βαρών για τις επιχειρήσεις και δόθηκε εξέχουσα σημασία στην καλή

νομοθέτηση. Στην Ελλάδα το θέμα είχε ήδη εντοπιστεί και αναγνωριστεί. Από το 2011 το ΕΚΔΔΑ οργάνωσε τα «Καινοτόμα Εργαστήρια Επίλυσης Προβλημάτων». Τα εργαστήρια γίνονταν σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς ώστε να φέρουν σε επαφή όλους τους εμπλεκόμενους (stakeholders) του κάθε προβλήματος. Ο στόχος ήταν ακριβώς η καταγραφή και η υποβολή προτάσεων για την εξάλειψη των γραφειοκρατικών εμποδίων που εμποδίζουν την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας καθώς και η βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ επιχειρηματικών φορέων και Δημόσιας Διοίκησης.

Αντικείμενο ενός από τα τέσσερα εξειδικευμένα εργαστήρια υπήρξε ακριβώς το θέμα της άρσης των εμποδίων που συναντά ο επιχειρηματικός κόσμος μέσα από την απλοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης των επιχειρήσεων. Ήταν κοινή διαπίστωση τόσο διεθνών οργανισμών όσο και ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων ότι το ελληνικό επιχειρηματικό περιβάλλον δεν είναι καθόλου ελκυστικό για την άσκηση υγιούς επιχειρηματικής δραστηριότητας και την προσέλκυση νέων επενδυτών. Σύμφωνα με το συνολικό δείκτη «Doing business» της Παγκόσμιας Τράπεζας για το 2010 και συγκεκριμένα με το δείκτη «starting a business», η Ελλάδα κατέχει την 152^η θέση που θα μπορούσε άμεσα να αναβαθμιστεί κατά 40 με 50 θέσεις αν απλουστευτούν 30 με 40 διοικητικές ενέργειες (Μπελιάς et al., 2011).

2.3.2 Σχέδιο δράσης για τη φιλική στην επιχειρηματικότητα Ελλάδα

Μέσα στις μνημονιακές υποχρεώσεις για τη χώρα μας ήταν η εκπόνηση ενός σχεδίου δράσης για τη δημιουργία μιας φιλικής στην επιχειρηματικότητα Ελλάδας. Αυτό το σχέδιο εκπονήθηκε από το Υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και ο ρόλος του ήταν να βοηθήσει στην άρση εμποδίων. Περιλαμβάνει δράσεις από όλο τον κύκλο ζωής μιας επιχείρησης που άρχεται από την ίδρυση και την αδειοδότησή της. Στο σχέδιο εντοπίστηκαν 82 δράσεις που αφορούσαν συνολικά 11 Υπουργεία. Για να είναι εύκολη η παρακολούθησή τους προβλέφθηκε τρίμηνη κλιμάκωσή τους.

Εκεί διαπιστώθηκε ότι υπήρχαν παραπάνω από 100 νόμοι και διατάξεις που αφορούσαν τις αδειοδοτήσεις δημιουργώντας ένα ασφυκτικό, χρονοβόρο και καθόλου ευέλικτο θεσμικό πλαίσιο που αποτελούσε τροχοπέδη για την επιχειρηματικότητα και ευνοούσε την αδιαφάνεια. Τα δικαιολογητικά ήταν πολλά σε αριθμό, χρονοβόρα στην απόκτησή τους και πολλά από αυτά δεν είχε κανένα νόημα να αποκτηθούν πλέον. Οι αυτοψίες απαιτούσαν πολύ χρόνο και διαπιστώνονταν αδικαιολόγητες καθυστερήσεις.

Προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα παραπάνω φαινόμενα έγιναν πολλές προτάσεις από όλους τους εμπλεκόμενους όπως μεταξύ άλλων:

- Υποκατάσταση της άδειας εγκατάστασης από κατάθεση ασφαλιστηρίου συμβολαίου για το έργο κατά παντός κινδύνου και έναντι παντός τρίτου. Με αυτό τον τρόπο η ευθύνη της διενέργειας ελέγχων θα μετατοπιστεί σε ασφαλιστικές εταιρείες που ούτως ή άλλως λόγω του αντικειμένου τους ελέγχουν τους όρους των ασφαλιστηρίων τους.
- Την στελέχωση ενός one stop shop για αδειοδοτήσεις. Οι υπάλληλοι σε αυτές τις θέσεις θα είναι καταρτισμένοι και με εμπειρία και οι επιχειρηματίες θα γλυτώσουν το τεράστιο διοικητικό κόστος και τις άσκοπες επαφές με τη διοίκηση.
- Εξαιρετικά σημαντική κρίθηκε η τήρηση κάποιων χρονικών ορίων για την αποφυγή άσκοπων καθυστερήσεων πέραν των οποίων το συγκεκριμένο στάδιο θα θεωρείται περατωμένο. Έτσι τυχόν καθυστερήσεις δεν θα αποβαίνουν εις βάρος του διοικούμενου.
- Άμεση επίλυση θεμάτων συναρμοδιοτήτων, απλούστευση και σταθεροποίηση του νομικού πλαισίου (Μπελιάς et al., 2011).

2.3.3 Διαπιστώσεις

Από την έρευνα των καινοτόμων εργαστηρίων επίλυσης προβλημάτων έγινε σαφές ότι το Ελληνικό επιχειρηματικό περιβάλλον μαστιάζεται από νομοθετική ανακολουθία σε σχέση με την κοινοτική νομοθεσία. Πέρα από αυτό διαπιστώθηκε πολυδιάσπαση αρμοδιοτήτων καθώς και ανεπάρκεια συντονισμού και επικοινωνίας μεταξύ των αρμόδιων φορέων. Αποτέλεσμα είναι οι αδικαιολόγητες καθυστερήσεις και η κατασπατάληση πόρων. Θα έπρεπε η μειωμένη ανταγωνιστικότητα να εξετάζεται τομεακά και όχι οριζόντια, να επανεξεταστούν και να καταργηθούν νόμοι και να ποσοτικοποιηθεί το ρυθμιστικό κόστος καθώς και το κόστος συμμόρφωσης ανά αγορά ή ανά τομέα. Το Υπουργείο Περιβαλλοντικής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας δεσμεύτηκε να προσπαθήσει από πλευράς ρυθμιστικού πλαισίου να δημιουργήσει ένα ευνοϊκό κλίμα για τον επιχειρηματικό κλάδο.

2.4 Μεταρρυθμίσεις και προοπτικές της ελληνικής οικονομίας

Το 2014 δημοσιεύτηκε μια μελέτη από το IOBE σχετικά με το ρόλο που παίζουν οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις καθώς και τις προοπτικές της Ελληνικής Οικονομίας. Στη μελέτη αποτυπώθηκε η πρόοδος που σημειώθηκε σε εννέα πεδία διοικητικών παρεμβάσεων μεταξύ των οποίων ήταν και η διαφθορά-γραφειοκρατία και πολυνομία την περίοδο 2010-2013. Επίσης ανέδειξε ποιες είναι οι απαραίτητες προτεραιότητες και ενέργειες που πρέπει να συντελεστούν σε αυτά τα πεδία ώστε να φανούν τα επιθυμητά αποτελέσματα (Iobe.gr, 2014).

Στη μελέτη τονίστηκε ότι η δομή και η λειτουργία του ελληνικού κράτους αποτελούν διαχρονική τροχοπέδη και εστία εμποδίων και προβλημάτων για τον επιχειρηματικό κόσμο. Τα προβλήματα είναι ήδη γνωστά: η πολυνομία, η γραφειοκρατία, η έλλειψη οργάνωσης, ο κατακερματισμός των εξουσιών και των αρμοδιοτήτων. Αυτά έφεραν και συντήρησαν τη διαφθορά και τις αδιαφανείς διαδικασίες. Επίσης μεγάλο πρόβλημα αποτελεί η έλλειψη ενός αξιόπιστου μηχανισμού ελέγχου και υποβολής κυρώσεων.

Κατόπιν αυτών τόνισε την άμεση ανάγκη για ριζική αλλαγή του ρόλου του κράτους, όπως επίσης και την άμεση απαιτούμενη αλλαγή στη δομή και στη λειτουργία του. Η αναποτελεσματικότητα και οι καθυστερήσεις που συντελούνται στην επιχειρηματικότητα εξαιτίας του κράτους πρέπει να περιοριστούν άμεσα και οι διαδικασίες πρέπει να μειωθούν και να απλοποιηθούν (Iobe.gr, 2014).

Μεταξύ άλλων η έρευνα ανέλυσε τις μεταρρυθμίσεις που είτε έχουν ολοκληρωθεί είτε συντελούνται στο πεδίο της διαφθοράς, γραφειοκρατίας και πολυνομίας. Το συμπέρασμα ήταν ότι πρέπει να συνεχιστεί η μεταρρυθμιστική προσπάθεια με πρόσθετες θεσμικές τομές. Ο δημόσιος τομέας αν θέλει επιτέλους να παίξει ένα άλλο ρόλο και να σταθεί στο πλευρό του επιχειρηματία, πρέπει να βρει τον τρόπο να πατάξει τη διαφθορά. Απαιτείται να γίνει αρωγός και συμπαραστάτης της επιχειρηματικότητας και να απεγκλωβιστεί από τη γραφειοκρατία. Μέσα στις πρωταρχικές προτεραιότητες για την επίτευξη αυτών των στόχων αναφέρεται ο εκσυγχρονισμός των αδειοδοτήσεων.

Τονίζεται η απαίτηση για απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου για τις αδειοδοτήσεις. Η έρευνα επισημαίνει πόσο σημαντική είναι η κατάργηση των περιττών δικαιολογητικών που χωρίς να προσφέρουν καμία αξία απλά καθυστερούν τις συναλλαγές. Έτσι πολύ εύκολα, συντελείται η επιθυμητή απλούστευση των διαδικασιών και η μείωση των διοικητικών βαρών. Επιπλέον σημαντικό παράγοντα

απλούστευσης και διαφάνειας αποτελεί η ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Προτείνεται η υποβολή αιτήσεων και η έκδοση δημοσίων εγγράφων μέσω διαδικτύου. Επίσης προτείνονται διάφορες δοκιμασμένες καλές πρακτικές όπως η αξιοποίηση της διάδοσης κινητών τηλεφώνων για την επιτάχυνση της επικοινωνίας πολίτη-κράτους. Παράδειγμα αποτελεί η Ινδία όπου η κινητή επικοινωνία χρησιμοποιείται σε όλες τις δημόσιες υπηρεσίες (Iobe.gr, 2014).

2.5 ΕΣΠΑ 2014-2020

Το Μάιο του 2014 εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ένα έγγραφο στο οποίο διατυπώνεται το αναπτυξιακό όραμα και η στρατηγική που πρέπει να ακολουθηθεί στην Ελλάδα. Ως βασική επιδίωξη αναφέρεται η εξασφάλιση της ευημερίας που θα στηρίζεται στην ανταγωνιστικότητα και εξωστρέφεια των επιχειρήσεων της χώρας. Αυτή αποτελεί και μια από τις πέντε χρηματοδοτικές προτεραιότητες ενώ μια δεύτερη αποτελεί η βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της Δημόσιας Διοίκησης και της Τ.Α.

Ένας από τους 11 θεματικούς στόχους που ορίστηκαν ήταν η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Εδώ ανήκει το μεγαλύτερο και το πιο παραγωγικό τμήμα της ελληνικής οικονομίας. Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας αναμένεται να επιτευχθεί με τη βοήθεια ενός ακόμα θεματικού στόχου που αφορά τη βελτίωση της πρόσβασης στις ΤΠΕ μέσω των Δημοσίων υποδομών ψηφιακών υπηρεσιών.

Επιπλέον, βασικό ρόλο θα παίξει και ο θεματικός άξονας που αφορά την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημοσίων υπηρεσιών και των φορέων, καθώς και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης. Μια ικανή και αποτελεσματική δημόσια διοίκηση εφοδιασμένη με όλα τα εφόδια που της παρέχουν οι ΤΠΕ θα μπορέσει να παίξει επάξια το ρόλο που επιτάσσουν οι σημερινές δύσκολες συνθήκες και να αποδειχθεί πολύτιμη βοήθεια στον επιχειρηματικό κόσμο (Eetaa.gr, 2015).

2.6 Η ανάπτυξη των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών.

Τα τελευταία χρόνια ζούμε μια αλματώδη ανάπτυξη των ΤΠΕ. Η ανάπτυξη αυτή δίνει πλέον τη δυνατότητα διασύνδεσης και επικοινωνίας με πολύ υψηλή ταχύτητα και με χαμηλό κόστος. Οι πολίτες και οι επιχειρήσεις ζώντας αυτή την εμπειρία επιθυμούν σε μεγάλο βαθμό να ανταποκριθεί σε αυτή την πρόκληση και η Δημόσια Διοίκηση. Η τελευταία από την πλευρά της έχει να αντιμετωπίσει πλέον μεγάλες προκλήσεις.

Μεγάλες αλλαγές, προβλήματα, πολυπλοκότητα και την ανάγκη να παράγει τα μέγιστα με ελάχιστους πόρους. Όλα αυτά κάνουν τη χρήση των ΤΠΕ μονόδρομο για τη σύγχρονη διοίκηση τόσο για την ομαλή λειτουργία στο εσωτερικό της περιβάλλον όσο και για την επικοινωνία της με τις άλλες υπηρεσίες αλλά και με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Έτσι οδηγούμαστε σε ένα νέο μοντέλο διοίκησης, την Ηλεκτρονική Δημόσια Διοίκηση για την οποία δόθηκε από την κυβέρνηση της Ζηλανδίας ένας πολύ εύστοχος ορισμός: «Ηλεκτρονική Δημόσια Διοίκηση είναι η αξιοποίηση των ΤΠΕ και ιδιαιτέρως του διαδικτύου από τη δημόσια διοίκηση για την παροχή στους πολίτες ευκολότερης και ανετότερης πρόσβασης στις πληροφορίες και στις υπηρεσίες της, για τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς επίσης και για την παροχή περισσότερων ευκαιριών συμμετοχής στους δημοκρατικούς θεσμούς και τις διαδικασίες».

Πράγματι, με την Ηλεκτρονική Δημόσια Διοίκηση αναμένεται να υποστηριχτούν σημαντικά τόσο οι εσωτερικές λειτουργίες των δημόσιων οργανισμών όσο και η επικοινωνία και η συνεργασία με το εξωτερικό περιβάλλον. Συγκεκριμένα αναμένονται πολλά οφέλη όπως

- Η αύξηση του βαθμού ικανοποίησης των πολιτών και των επιχειρήσεων και η μείωση των διοικητικών επιβαρύνσεων
- Η μείωση του χρόνου διεκπεραίωσης των συναλλαγών και των διαδικασιών
- Αύξηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας
- Αύξηση του επιπέδου ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών
- Βελτίωση της ποιότητας των πληροφοριών
- Μείωση του διοικητικού κόστους (Αποστολάκης et al., 2008).

Βέλτιστη πρακτική: Στην Σιγκαπούρη υπήρχε μεγάλη σύγχυση στο επιχειρηματικό περιβάλλον, μεγάλες καθυστερήσεις, αδιαφανείς διαδικασίες και μεγάλο κόστος. Η προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης άλλαξε ριζικά την κατάσταση. Προωθήθηκε η πλατφόρμα eService24 και το Bizfile για 284 ηλεκτρονικές υπηρεσίες. Ο φόρτος εργασίας μειώθηκε κατακόρυφα, οι καθυστερήσεις εξαφανίστηκαν και πλέον υπάρχει διαφάνεια. Με τα νέα δεδομένα η ενσωμάτωση μιας εταιρείας ή η καταχώρησή της μπορεί να γίνει σε 15 λεπτά. Πλέον η Σιγκαπούρη

έχει γίνει πολύ ελκυστική σε επενδυτές ενώ η διαφθορά και η γραφειοκρατία έχουν μειωθεί εντυπωσιακά (Iobe.gr, 2014).

2.6.1 Ολοκληρωμένα πληροφοριακά συστήματα.

Προκειμένου να λειτουργήσει πλέον ένας οργανισμός δεν αρκεί απλά να έχει πληροφοριακά συστήματα. Πρέπει αυτά να υποστηρίζουν το ένα το άλλο, να διασυνδέονται μεταξύ τους και να ανταλλάσσουν δεδομένα. Αν δεν ισχύουν αυτά, τα οφέλη της χρήσης τους περιορίζονται δραματικά και αυξάνεται το κόστος. Πλέον οι οργανισμοί προχωρούν στη χρήση ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων (ΟΠΣ) που μπορούν να υποστηρίξουν ποιοτικά και αποτελεσματικά όλες τις εσωτερικές λειτουργίες του οργανισμού (Αποστολάκης et al., 2008).

Πέραν της εσωτερικής επικοινωνίας, ένα ΟΠΣ επιτρέπει την επικοινωνία του οργανισμού με τους υπόλοιπους εμπλεκόμενους οργανισμούς, με τους πολίτες και με τις επιχειρήσεις. Επίσης πρέπει να επιτρέπει την πληροφόρηση, τη συνεργασία και τις ηλεκτρονικές συναλλαγές (Αποστολάκης et al., 2008). Στις σημερινές συνθήκες, οι κατευθύνσεις του Νέου Δημόσιου Μάνατζμεντ επιβάλλουν τη συνεργασία και την ισορροπία ανάμεσα στους ανωτέρω -πολίτες, επιχειρήσεις, υπηρεσίες- εμπλεκόμενους χώρους. Με τη χρήση των ανωτέρω τεχνολογιών επιτυγχάνεται η διαφάνεια, η ανοιχτή πρόσβαση, η παραγωγή αξίας, η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα. Εδώ πρέπει να επισημάνουμε ότι υπάρχουν κάποιες βασικές προϋποθέσεις για την αποδοτική χρήση των ΟΠΣ και γενικότερα των ΤΠΕ.

Πρώτη προϋπόθεση αποτελεί η διασφάλιση των προσωπικών και ευαίσθητων δεδομένων. Τα πληροφοριακά συστήματα πρέπει να εξασφαλίζουν:

- Διαθεσιμότητα: ο κάτοχος να μπορεί να χρησιμοποιήσει ό,τι τον αφορά πάντα και οπουδήποτε
- Επικύρωση: ο χρήστης να είναι πράγματι αυτός που ισχυρίζεται
- Εμπιστευτικότητα: να υπάρχει η διαβεβαίωση ότι δεν μπορούν αναρμόδια άτομα να έχουν πρόσβαση στα στοιχεία
- Ακεραιότητα: Τα στοιχεία δεν μεταβάλλονται ούτε διαγράφονται από αναρμόδιους
- Υπευθυνότητα: το άτομο-χρήστης είναι απολύτως υπεύθυνο για τις ενέργειές του οι οποίες μπορούν να εντοπιστούν-επισημανθούν.

Δεύτερη προϋπόθεση είναι η διαλειτουργικότητα. Πρέπει συνεργαζόμενοι οργανισμοί να μπορούν να κάνουν χρήση των πληροφοριών. Στη χώρα μας αυτό με άλλα λόγια σημαίνει ότι όλοι οι δημόσιοι οργανισμοί θα μπορούν να ανταλλάσσουν στοιχεία. Ανταλλαγή πληροφοριών θα πρέπει να γίνεται και μεταξύ άλλων χωρών. Έτσι εύκολα θα υπάρχει έλεγχος, συνεργασία, χρήση στατιστικών στοιχείων κ.α. (Αποστολάκης et al., 2008).

Τέλος μεγάλη σημασία θα πρέπει να δοθεί στον ανασχεδιασμό των διαδικασιών. Οι ΤΠΕ θα πρέπει να προβαίνουν σε ριζικούς ανασχεδιασμούς των διαδικασιών και των μέχρι τώρα υπαρχόντων δομών. Δεν πρέπει να μηχανοργανωθούν ξεπερασμένες διαδικασίες, αυτές θα πρέπει να εξαφανιστούν. Λέγεται πολύ σωστά ότι «Αν μηχανοργανώσεις το χάος, θα πάρεις χάος». Οι ΤΠΕ θα πρέπει να εισάγουν στη Δημόσια Διοίκηση νέες σύγχρονες διαδικασίες οι οποίες θα είναι ανταγωνιστικές, θα ικανοποιούν τις απαιτήσεις των πολιτών και των επιχειρήσεων, θα είναι ευπροσάρμοστες στο διαρκώς μεταβαλλόμενο εξωτερικό περιβάλλον και θα μπορούν να αυξάνουν τις δυνατότητές τους παραμένοντας αποτελεσματικές και αποδοτικές (Αποστολάκης et al., 2008).

2.7 Ανακεφαλαίωση –αξιολόγηση υφιστάμενης κατάστασης.

Στο παρόν κεφάλαιο επιχειρήθηκε να παρουσιαστεί η νέα φιλοσοφία για τη Δημόσια Διοίκηση η οποία εισάγει εργαλεία του ιδιωτικού τομέα με σκοπό την παραγωγή αξίας. Στην 17^η σύνοδο του Συμβουλίου της Ευρώπης που πραγματοποιήθηκε στο Κίεβο στις 3 και 4 Νοεμβρίου 2011, αναγνωρίστηκε η ανάγκη βελτίωσης της διακυβέρνησης, η αύξηση της αποτελεσματικότητας σε όλο το δημόσιο τομέα, η μεγαλύτερη συνεργασία όλων των ενδιαφερομένων μερών και η μέγιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων. Όσον αφορά τους Δήμους και την τοπική οικονομική ανάπτυξη αναγνωρίστηκε η ανάγκη άμεσης μείωσης του διοικητικού φόρτου για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του εργαστηρίου που οργανώθηκε το 2011 από το ΕΚΔΔΑ, απαιτείται άμεσα η δημιουργία ευνοϊκού θεσμικού κλίματος για τον επιχειρηματικό κλάδο που μαστιζείται από την προβληματική κατάσταση που επικρατεί μεταξύ των αρμόδιων φορέων. Στα ίδια αποτελέσματα καταλήγει το 2014 έρευνα του IOBE όπου τονίζεται η απαίτηση για απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου για τις αδειοδοτήσεις επιχειρήσεων και επισημαίνεται η ανάγκη μείωσης των διοικητικών βαρών και η ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Οι παραπάνω

ανάγκες αναγνωρίζονται από το κράτος και εισάγονται ως χρηματοδοτική προτεραιότητα στο ΕΣΠΑ 2014-2020.

Αυτό που διαπιστώθηκε στο παρόν κεφάλαιο είναι ότι η ελληνική Δημόσια Διοίκηση από το 2011 έχει συνειδητοποιήσει μέσα από πολλές μελέτες ότι η κατάσταση που επικρατεί δεν είναι καθόλου φιλική στην επιχειρηματικότητα. Υπάρχει πολυδιάσπαση αρμοδιοτήτων, ανεπάρκεια συντονισμού και επικοινωνίας μεταξύ των αρμόδιων φορέων, με αποτέλεσμα αδικαιολόγητες καθυστερήσεις και κατασπατάληση πόρων. Το Υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας δεσμεύτηκε για τη δημιουργία ενός ευνοϊκού κλίματος για τον επιχειρηματικό κλάδο μέσα από τη βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου. Τις προσπάθειες του Υπουργείου θα τις δούμε στο επόμενο κεφάλαιο κυρίως μέσα από το Ν.4442/2016.

Κεφάλαιο 3ο

Τοπική Αυτοδιοίκηση και αδειοδότηση των επιχειρήσεων στην Ελλάδα

3.1 Εισαγωγή

Το άρθρο 102 του Συντάγματος αναφέρει ρητά ότι η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ασκείται από τα όργανα των δημοκρατικά συγκροτημένων και νομιμοποιημένων πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) (Hellenicparliament.gr, 2018). Με το Νόμο 3852/10, το γνωστό Καλλικράτη, προβλέπονται δύο βαθμίδες Τ.Α, η Πρωτοβάθμια που αποτελείται από 325 Δήμους και η Δευτεροβάθμια που την αποτελούν οι 13 αιρετές Περιφέρειες. Από τον κυκεώνα της πολυνομίας δεν μπορεί να ξεφύγει η Τ.Α που καλείται να εφαρμόσει την κρατική νομοθεσία, μπαίνοντας ανάμεσα στο Κράτος και στον Πολίτη. Επομένως, η πληθώρα και η πολυπλοκότητα του κανονιστικού πλαισίου καθώς και η πολυνομία αποτελεί μείζον θέμα και για τους ΟΤΑ αφού επιφέρει μείωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητάς τους (Καμάρας, 2016).

Πολλοί από τους τομείς στους οποίους εντοπίστηκαν τα δυσβάστακτα διοικητικά βάρη άπτονται των αρμοδιοτήτων της Τ.Α. Ένας από αυτούς είναι η αδειοδότηση των Κ.Υ.Ε. Παρακάτω θα γίνει μια περιγραφή των αλλαγών που επιχειρήθηκαν για την αδειοδότηση των ΚΥΕ μέσα από το προηγούμενο και το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

3.2 Η αλλαγή στην Τοπική Αυτοδιοίκηση

Σύμφωνα με τα ισχύοντα η χώρα μας πρέπει να διαμορφώσει μια διεξοδική στρατηγική προκειμένου να επιτύχει τη μεταρρύθμιση της ελληνικής δημόσιας διοίκησης (N 4336/2015). Στα πλαίσια αυτά επιδιώκεται η αλλαγή και η απλούστευση των διαδικασιών και στην Τ.Α η οποία καλείται να έχει ένα ουσιαστικό και αναβαθμισμένο ρόλο. Δέσμευση για τη χώρα μας αποτελεί μεταξύ άλλων, η αναδιοργάνωση των διοικητικών δομών, η βελτιστοποίηση των ανθρώπινων πόρων, ο εξορθολογισμός των διοικητικών διαδικασιών η ενίσχυση της διαφάνειας και η ηλεκτρονική Δημόσια Διοίκηση.

Απαιτούνται ριζικές αλλαγές που θα εντάσσονται σε ένα συνολικό πλαίσιο που να περιλαμβάνει:

- Καταρτισμένο προσωπικό
- Την απαραίτητη υποδομή και οργάνωση των εμπλεκόμενων

- Την αναγκαία τεχνογνωσία και συμβουλευτική υποστήριξη
- Την ενημέρωση των εμπλεκομένων και την επαρκή δημοσιότητα
- Τους απαραίτητους πόρους
- Τη διοίκηση, παρακολούθηση, αξιολόγηση, ανατροφοδότηση των επιχειρούμενων αλλαγών.

Με βάση τα ανωτέρω τα Υπουργεία επιχειρούν μεταρρυθμίσεις προκειμένου να επιτύχουν τις επιθυμητές βελτιώσεις. Προωθείται η πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση που εισάγει την αλληλεπίδραση διαφόρων επιπέδων διοίκησης προκειμένου να επιτευχθούν διάφορες λειτουργίες. Μια τέτοια προσπάθεια γίνεται μέσα από το Νόμο 4442/2016 και αφορά την αδειοδότηση επαγγελματικής και επιχειρηματικής δραστηριότητας. Επιχειρείται η διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών, η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα στη χρήση των πόρων. Η Ελληνική Δημόσια Διοίκηση και η Τ.Α, καλείται να επιτύχει απλοποίηση και ηλεκτρονικοποίηση των διαδικασιών παραγωγής και παροχής υπηρεσιών στους πολίτες και τις επιχειρήσεις (Ita.org.gr, 2016).

Χρησιμοποιούνται σύγχρονα εργαλεία της ηλεκτρονικής Δημόσιας Διοίκησης στην καταγραφή των αδειοδοτημένων καταστημάτων. Με τη χρήση των ΤΠΕ, γίνεται προσπάθεια μετασχηματισμού των διαδικασιών και των οργανωτικών δομών και προωθείται ένας νέος τρόπος συνδιαλλαγής με τους πολίτες (Αποστολάκης et al., 2008).

3.3 Η αδειοδότηση των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος.

Στην Ελλάδα, πολλές αρμοδιότητες κρατικού χαρακτήρα έχουν ανατεθεί στους Δήμους με γνώμονα την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών. Έτσι, σύμφωνα με το άρθρο 75 παρ. Π περ. 13 του ΔΚΚ (Ν.3463/2006 ΦΕΚ 114 Α/8-9-2006) αρμοδιότητα των Δήμων αποτελεί η αδειοδότηση των Κ.Υ.Ε. Στο άρθρο 80 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (ΔΚΚ) καθορίζεται αναλυτικά η διαδικασία χορήγησης άδειας, μεταβίβασης καταστήματος, ή η ανάκληση έως και η οριστική αφαίρεση της άδειας. Η αρμοδιότητα μεταβιβάστηκε στους ΟΤΑ με την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος Π.Δ 552/89 (ΦΕΚ 232 Α/10/11-10-89). Πριν αρμόδιες για την έκδοση των αδειών των ΚΥΕ ήταν οι Αστυνομικές Αρχές.

Αν εξετάσει κανείς τις αρμοδιότητες των Ευρωπαϊκών ΟΤΑ θα δει ότι με τις αδειοδοτήσεις εμπλέκονται οι ΟΤΑ στο Ηνωμένο Βασίλειο και στη Λετονία (Γκέκας, 2016).

Στην Ελλάδα η κατάσταση είναι περίπλοκη αφού οι ΟΤΑ ασχολούνται με τις αδειοδοτήσεις των Κ.Υ.Ε αλλά όχι στο σύνολό τους. Υπάρχουν περιπτώσεις καταστημάτων που αν και είναι υγειονομικού ενδιαφέροντος δεν αδειοδοτούνται από τους ΟΤΑ και εμφανίζονται στον Πίνακα 3.1 όπου εντυπωσιάζει το πλήθος των Αρμοδίων Αρχών που εμπλέκονται. Μπορεί να φανταστεί κανείς το διοικητικό κόστος που απαιτείται και την πολυπλοκότητα του ζητήματος για τους ενδιαφερόμενους.

Πίνακας 3.1 : Περιπτώσεις Κ.Υ.Ε που δεν εμπίπτουν στο άρθρο 80 του ΔΚΚ

Περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στο άρθρο 80 ΔΚΚ	Αρμόδια αρχή για τη χορήγηση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας
ΚΥΕ εντός τουριστικών εγκαταστάσεων	Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (ΕΟΤ)
ΚΥΕ επί θαλασ/ντων πλοίων	Λιμενική αρχή και Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας/Κέντρο Επικοινωνίας και Ενημέρωσης Πολιτών (ΥΕΝ/ΚΕΕΠ)
ΚΥΕ σε χερσαίους χώρους λιμένα	Λιμενικά ταμεία κ οργανισμοί λιμένος. Για ΚΥΕ σε τουριστικούς λιμένες-μαρίνες αρμόδιοι είναι οι ΟΤΑ.
ΚΥΕ σε τουριστικούς λιμένες/μαρίνες	Ειδική Υπηρεσία Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων στον ΕΟΤ
Εργαστήρια αισθητικής	Περιφέρεια
Μονάδες αδυνατίσματος και διαιτολογικές μονάδες	Περιφέρεια
Αρτοποιεία	Περιφέρεια. Για τα πρατήρια άρτου αρμόδιοι είναι οι Δήμοι. (Ν.3325/05)
Ιδιωτικά γυμναστήρια και ιδιωτικές σχολές εκμάθησης αθλημάτων	Περιφέρεια
Επιχ/σεις παραγωγής και διάθεσης νωπού κρέατος - προϊόντων ζωικής προέλευσης	Διεύθυνση Κτηνιατρικής της οικείας Περιφέρειας
Εμφιαλωτήρια νερού	Περιφέρεια
ΚΥΕ εντός οργανωμένων αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων, μουσείων και μνημείων	Υπουργείο Πολιτισμού. Όταν η απόφασή του είναι αρνητική είναι δεσμευτική για τα λοιπά διοικητικά όργανα.

Επιχειρήσεις εκτροφής, αναπαραγωγής και εμπορίας σκύλων ή ζώων συντροφιάς	Περιφέρεια. Τα καταστήματα πώλησης κατοικίδιων ζώων και ωδικών και παραδείσιων πτηνών λαμβάνουν άδεια από τον οικείο δήμο, η οποία είναι ανεξάρτητη από την ανωτέρω άδεια όταν σε αυτά διατίθενται σκύλοι ή γάτες. Η παροχή άδειας σε πρόσωπο που διατηρεί κατάσταση πώλησης σκύλων ή γατών (μετά από έκθεση Κτηνιατρικής Αρχής), καθώς και σχετικής άδειας λειτουργίας του καταστήματος είναι αρμοδιότητα των Δήμων
Πλυντήρια Στεγνοκαθ/ρια, Βαφεία, Ταπητοκαθ/ρια και Αμιγή Σιδερωτήρια	Οι Περιφέρειες. Από 01.01.2013 σύμφωνα με παρ.1.Ι. στοιχείο 29 του άρθρου 94 του Ν.3852/2010 σε συνδυασμό με την παρ.1β του άρθρου 95 του ίδιου Νόμου, η αρμοδιότητα μεταβιβάζεται στους Δήμους- Θα ανατεθεί με έκδοση απόφασης του αρμόδιου Υπουργείου. Μέχρι τότε η αρμοδιότητα εξακολουθεί να ασκείται από την περιφέρεια ¹
Κολυμβητικές Δεξαμενές (Πισίνες)	Εντός τουριστικών εγκαταστάσεων: ο ΕΟΤ (Ν.3536/07). Εντός αθλητικών εγκαταστάσεων: την άδεια για τη λειτουργία της πισίνας την εκδίδει ο δήμος, ενώ την άδεια για την αθλητική εγκατάσταση η Περιφέρεια. (ΥΠΕΣΣΔΑ 53039/11.10.06) Οι υπόλοιπες: την άδεια εκδίδει χωρίς διαδικασία προέγκρισης ο οικείος ΟΤΑ. Η άδεια αναφέρεται μόνο στους υγειονομικούς όρους που πρέπει να πληροί η πισίνα. (Υγ.Δ Γ1/443/73)
Άδειες λειτουργίας Λαϊκών Αγορών Προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας	Δήμοι ή οργανισμοί λαϊκών αγορών για Αθήνα Θεσσαλονίκη
Ιδιωτικοί Φορείς Παροχής Υπηρεσιών Πρ/θμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.) (ιατρεία, οδοντιατρεία)	Διεύθυνση Υγείας και Δημόσιας Υγιεινής της οικείας Περιφέρειας
Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις σε δάση, δασικές ή δημόσιες εκτάσεις	Δασάρχης

Πηγή: Dimosnet.gr, 2018

3.4 Παρουσίαση του παλιού καθεστώτος αδειοδότησης για τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος μέσω της Κ.Υ.Α 31600 (ΦΕΚ 3106/ Β/ 9-12-2013)

Με το Φ.Ε.Κ 230/Α/7-12-2016 εκδόθηκε ο Νόμος 4442 που αφορά το νέο θεσμικό πλαίσιο για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας. Αντικατέστησε την

¹ βλ. άρθρο 1 Πράξη Νομοθ. Περιεχομένου (ΦΕΚ 256/31.12.2012 τεύχος Α-), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 4147/13 (ΦΕΚ 98/26.04.2013 τεύχος Α'), όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 31 του Ν. 4257/14

Κ.Υ.Α 31600 (ΦΕΚ 3106/Β/9-12-2013) που είχε εκδοθεί μόλις τρία χρόνια πριν. Και τα δυο θεσμικά καθεστώτα ήρθαν να εναρμονιστούν σε κάποιο βαθμό με τις γενικές επιταγές μείωσης των διοικητικών βαρών. Αρχικά, η Κ.Υ.Α 31600/13 ήρθε να απλουστεύσει τις διοικητικές διαδικασίες έκδοσης άδειας και λειτουργίας Κ.Υ.Ε, Θεάτρου και Κινηματογράφου.

3.4.1 Διαδικασία και δικαιολογητικά προέγκρισης ίδρυσης Κ.Υ.Ε

Σύμφωνα με το άρθρο 1 ο ενδιαφερόμενος έπρεπε να υποβάλλει στο τμήμα αδειοδοτήσεων Αίτηση-Υπεύθυνη Δήλωση συνοδευόμενη από:

- 1) Διάγραμμα της περιοχής
- 2) Υπεύθυνη δήλωση διαχειριστή πολυκατοικίας ή ιδιοκτήτη του χώρου
- 3) Βεβαίωση για τις χρήσεις γης από την Πολεοδομία
- 4) Έγκριση από την αρμόδια Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων σε περίπτωση που το κατάστημα πρόκειται να λειτουργήσει σε περιοχή Αρχαιολογικής Ζώνης
- 5) Έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού, σε περίπτωση που το κατάστημα εγκαθίσταται ή λειτουργεί πλησίον αρχαίου
- 6) Έγκριση της αρμόδιας τεχνικής υπηρεσίας σε περίπτωση που τα κτίρια βρίσκονται εκτός αρμοδιότητας της πολεοδομικής υπηρεσίας

Η προέγκριση έπρεπε να χορηγηθεί σε προθεσμία 10-15 ημερών από την υποβολή της αίτησης και το τμήμα αδειοδοτήσεων έπρεπε να υποβάλλει τα δικαιολογητικά με εισήγηση στην αντίστοιχη Δημοτική Κοινότητα ή εφόσον δεν υπήρχε, στην Επιτροπή Ποιότητας Ζωής (ΕΠΖ).

Μετά την έκδοση της απόφασης, το τμήμα προχωρούσε στη χορήγηση της προέγκρισης. Αν περνούσε άπρακτη η προθεσμία τότε, βάσει του Νόμου, η προέγκριση σιωπηρά θεωρείτο ότι έχει χορηγηθεί και το τμήμα εξέδιδε βεβαίωση υποβολής αιτήματος. Η συγκεκριμένη διαδικασία επέβαλε στο τμήμα αδειοδοτήσεων να έχει τον πλήρη έλεγχο των δικαιολογητικών από τα πρώτα βήματα της διαδικασίας. Η ΕΠΖ ή η Δημοτική Κοινότητα συνεδρίαζαν συχνά για να μην παρέλθει η οριζόμενη προθεσμία.

3.4.2 Διαδικασία και δικαιολογητικά για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε

Στους επόμενους τρεις μήνες από την χορήγηση της προέγκρισης (με δυνατότητα δίμηνης παράτασης) ο ενδιαφερόμενος έπρεπε να υποβάλλει όλα τα δικαιολογητικά που απαιτούνταν στον οικείο Δήμο αλλιώς η προέγκριση ανακαλούνταν αυτοδίκαια.

Προβλεπόταν βέβαια όλη η διοικητική διαδικασία να μπορεί να διεκπεραιωθεί μέσω των Πιστοποιημένων ΚΕΠ. (ΚΥΑ ΔΙΑΔΠ/Φ.Α.2.1/9386/10.04.2012 (ΦΕΚ 1409/30.04.2012 τεύχος Β'). Στην περίπτωση της Χίου το κεντρικό ΚΕΠ στην πόλη είναι πιστοποιημένο αλλά ποτέ δεν δέχτηκε κανένα αίτημα.

Το τμήμα αδειοδοτήσεων του Δήμου έπαιζε καταλυτικό ρόλο. Έπρεπε αφενός να υποδείξει τα δικαιολογητικά και αφετέρου να τα ελέγξει με μεγάλη προσοχή προτού τα διαβιβάσει στην επόμενη υπηρεσία. Υπήρχε και η δυνατότητα αυτεπάγγελτης αναζήτησης κάποιων δικαιολογητικών (π.χ ποινικό μητρώο) προκειμένου να διευκολυνθεί ο δημότης. Η αδειοδοτούσα αρχή είχε την αρμοδιότητα του ελέγχου όλων των δικαιολογητικών. (Υπ. Υγείας Γ1β/Γ.Π/38006/13.07.2015)

Ο διοικούμενος προσκόμιζε στο τμήμα τα προβλεπόμενα στο άρθρο 2 δικαιολογητικά ώστε να λάβει άδεια. Το τμήμα προωθούσε τα δικαιολογητικά εντός πέντε ημερών, στις συναρμόδιες υπηρεσίες. Συγκεκριμένα :

- ✓ στη πυροσβεστική υπηρεσία για χορήγηση πιστοποιητικού ενεργητικής πυροπροστασίας αν δεν είχε ήδη κατατεθεί από τον ενδιαφερόμενο
- ✓ στο πρωτοβάθμιο Συμβούλιο Θεάτρων – Κινηματογράφων και λοιπών αιθουσών για γνωμοδότηση αν η περίπτωση το απαιτούσε
- ✓ στη Διεύθυνση Υγείας για τον προβλεπόμενο υγειονομικό έλεγχο

Οι ελεγκτικές ενέργειες έπρεπε να είχαν ολοκληρωθεί μέσα σε είκοσι μέρες. Με την επιστροφή του φακέλου στο Δήμο υπήρχε ένα περιθώριο πέντε ημερών για την έκδοση της σχετικής αδειάς. Αν περνούσε το συνολικό όριο των τριάντα ημερών η άδεια λογιζόταν ότι είχε εκδοθεί.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την έκδοση της άδειας ήταν η έκδοση βεβαίωσης άσκησης επιτηδεύματος η οποία έπρεπε να προσκομιστεί στο Δήμο προς επίδειξη. Προϋπόθεση επίσης αποτελούσε η μη ύπαρξη βεβαιωμένων ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το Δήμο εκτός αν αφορούσε περιπτώσεις εκκρεμοδικίας ή διακανονισμού καταβολής τους σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Στα απαιτούμενα δικαιολογητικά ήταν και το προβλεπόμενο παράβολο. [Κ.Υ.Α 61167/17-12-07 (ΦΕΚ 2438/Β'/2007)]

3.4.3 Διαδικασία και δικαιολογητικά για την αντικατάσταση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Κ.Υ.Ε και για την χορήγηση άδειας χρήσης μουσικών οργάνων- αντικατάσταση της άδειας.

Η αντικατάσταση αδειάς γίνονταν με μια υπεύθυνη δήλωση και με μια σειρά δικαιολογητικών μεταξύ των οποίων και το προβλεπόμενο παράβολο εφόσον το

κατάστημα λειτουργούσε από νέο πρόσωπο. Η προθεσμία για την έκδοση αντικατάστασης αδειάς ήταν δέκα μέρες, διαφορετικά η άδεια λογιζόταν ότι είχε εκδοθεί. Σε περίπτωση που γινόταν προσθήκη δραστηριότητας εντός του καταστήματος τα δικαιολογητικά έπρεπε να διαβιβαστούν στη Διεύθυνση Υγείας προκειμένου να γνωμοδοτήσει αφού ασκήσει τον προβλεπόμενο έλεγχο. Σε αυτή την περίπτωση η αντικατάσταση αδειάς έπρεπε να έχει ολοκληρωθεί εντός χρονικού διαστήματος 15 ημερών.

Για τη χορήγηση άδειας χρήσης μουσικών οργάνων ο ενδιαφερόμενος κατέθετε τα απαραίτητα δικαιολογητικά που διαβιβάζονταν στην υγειονομική υπηρεσία. Η άδεια χορηγούνταν για αόριστο χρονικό διάστημα εκτός και αν ο ενδιαφερόμενος επιθυμούσε να εκδοθεί για περιορισμένο διάστημα. Το παράβολο ήταν διαφορετικό για κάθε περίπτωση. Η ανανέωση της άδειας γινόταν ένα μήνα πριν από τη λήξη της χωρίς να απαιτείται εκ νέου έγκριση από την υγειονομική υπηρεσία.

3.5 Ο Νόμος 4442/2016 (Φ.Ε.Κ 230/Α/7-12-2016)

Ο Νόμος εισάγει ένα νέο θεσμικό πλαίσιο για την άσκηση της οικονομικής δραστηριότητας. Αφορά τον κλάδο της Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών, τα Κ.Υ.Ε και τον κλάδο του Τουρισμού ενώ μέχρι το τέλος του 2018 θα συμπεριληφθεί το σύνολο των οικονομικών κλάδων. Αφορά τα Κ.Υ.Ε του άρθρου 80 του Ν. 3463/06 (Α'114) εκτός των κέντρων διασκέδασης.

Αρχικά ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση στο τμήμα αδειοδοτήσεων όπου θα δηλώνει ότι προτίθεται να λειτουργήσει μια συγκεκριμένη δραστηριότητα σε μια συγκεκριμένη θέση προκειμένου να λάβει βεβαίωση εγκατάστασης.

Το τμήμα αδειοδοτήσεων διαβιβάζει την αίτηση:

- A) Στην Πολεοδομία για να διερευνηθεί η υφιστάμενη χρήση γης και τυχόν άλλοι περιορισμοί που έχουν τεθεί στην κείμενη νομοθεσία ή σε κάποιες κανονιστικές αποφάσεις του Δήμου και να εκδοθεί σχετική βεβαίωση
- B) στην Αρχαιολογία για να γνωμοδοτήσει σχετικά και να εκδοθεί η σχετική βεβαίωση.

Η διαδικασία έχει προθεσμία ολοκλήρωσης 15 ημερών αν πρόκειται για νέο κατάστημα ή 10 ημερών αν πρόκειται για αντικατάσταση αδειάς, όπου μετά χορηγείται από το τμήμα αδειοδοτήσεων η βεβαίωση εγκατάστασης. Παρερχομένων των 15 ημερών η βεβαίωση θεωρείται εκδοθείσα εφόσον δεν απαγορεύεται η λειτουργία της συγκεκριμένης δραστηριότητας στη συγκεκριμένη θέση. Η βεβαίωση

ισχύει για πέντε μήνες απ' την έκδοσή της και μέσα σε αυτό το χρονικό διάστημα ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να προβεί σε γνωστοποίηση.

3.5.1 Η διαδικασία της γνωστοποίησης

Ο νέος Νόμος εισάγει το σύγχρονο εργαλείο της γνωστοποίησης ακολουθώντας τη διεθνή πρακτική. Λέγοντας γνωστοποίηση εννοούμε τη διαδικασία με την οποία ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει την Αρμόδια Αρχή ότι προτίθεται να ασκήσει μια συγκεκριμένη δραστηριότητα σε ορισμένο χώρο ή εγκατάσταση χωρίς να απαιτείται εκ των προτέρων έλεγχος και έτσι ουσιαστικά δηλώνει την έναρξη λειτουργίας της. Η δήλωση γίνεται σε συγκεκριμένο ηλεκτρονικό περιβάλλον, το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Άσκησης Δραστηριότητας και Ελέγχων (ΟΠΣ-ΑΔΕ). Ουσιαστικά επιχειρείται μια παρέμβαση στο θεσμικό πλαίσιο με στόχο την απλοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης και τη μείωση της γραφειοκρατίας (Taxcoach.gr, 2016).

Στην ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα που έχει στηθεί από το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης (Notifybusiness.gov.gr, 2017), ο ενδιαφερόμενος οφείλει να ενημερώσει τις αρμόδιες εποπτικές αρχές για την έναρξη ή τη μεταβολή λειτουργίας μιας οικονομικής δραστηριότητας. Από τη στιγμή που θα υποβληθεί η γνωστοποίηση μπορεί να ξεκινήσει άμεσα η λειτουργία της δραστηριότητας. Βασική προϋπόθεση για την υποβολή της γνωστοποίησης είναι η υποχρεωτική τήρηση φακέλου στο χώρο της δραστηριότητας με όλα τα απαιτούμενα έγγραφα τα οποία θα πρέπει να είναι άμεσα διαθέσιμα ώστε να επιδεικνύονται όταν διενεργούνται οι προβλεπόμενοι έλεγχοι.

Ο Δήμος ενημερώνεται ηλεκτρονικά για την ύπαρξη νέας γνωστοποίησης εντός του χώρου αρμοδιότητάς του την οποία κοινοποιεί άμεσα στις ελεγκτικές αρχές ώστε να ενημερωθούν και να πραγματοποιήσουν τους προβλεπόμενους ελέγχους (Notifybusiness.gov.gr, 2017).

3.5.2 Τα νέα παράβολα και η διαδικασία ελέγχου. Διοικητικές κυρώσεις.

Ο νέος Νόμος προβλέπει την ύπαρξη παραβόλου μόνο σε περίπτωση γνωστοποίησης ή προσθήκης νέας δραστηριότητας. Ο έλεγχος γίνεται εκ των υστέρων και αποσκοπεί στην προστασία του δημόσιου συμφέροντος και στην τήρηση της κείμενης νομοθεσίας. Ελεγκτικές αρχές είναι: Η Αστυνομία, η Διεύθυνση Υγείας, η Πυροσβεστική Υπηρεσία, η Εφορεία Αρχαιοτήτων και ο αρμόδιος Δήμος

(Υπηρεσία Δόμησης, τμήμα αδειοδοτήσεων). Αν για την άσκηση ελέγχου απαιτούνται ανθρωπίνι πόροι με μεγαλύτερη εξειδίκευση ή τίθεται ζήτημα ιδιαίτερα αυξημένου κινδύνου του δημοσίου συμφέροντος μπορούν να χρησιμοποιούνται ιδιωτικοί φορείς (άρθρο 13).

Ο Δήμος πρέπει να εξασφαλίζει ότι ελέγχθηκε τουλάχιστον το 30% ανά εξάμηνο των δραστηριοτήτων που υποβάλλουν ή μεταβάλλουν γνωστοποίηση. Η ανωτέρω επιλογή των ελεγχόμενων δραστηριοτήτων από την ελεγκτική Αρχή, πραγματοποιείται σύμφωνα με αξιολόγηση κινδύνου του δημοσίου συμφέροντος, ή με κριτήρια ρίσκου έτσι ώστε να ελέγχονται αρχικά οι δραστηριότητες υψηλού κινδύνου και κατ' αναλογία οι δραστηριότητες μεσαίου και χαμηλού κινδύνου.

Έως την ολοκλήρωση του νομοθετικού πλαισίου όπου πλέον θα υπάρχουν προτυποποιημένα έντυπα ελέγχου και διαδικασία άσκησης υγειονομικού ελέγχου με κριτήρια την εκτίμηση κινδύνου, οι υγειονομικές υπηρεσίες θα διενεργούν ελέγχους εφαρμόζοντας το άρθρο 5 της υπ' αριθμ. Υ1γ/ΓΠ/οικ. 47829/2017 (ΦΕΚ Β'2161) με κύριο γνώμονα την προστασία της Δημόσιας Υγείας.

Στο άρθρο 34 προβλέπονται διοικητικές κυρώσεις όταν παραβιάζονται οι διατάξεις περί γνωστοποίησης που καθορίστηκαν με την Κ.Υ.Α 16228/18-05-2017, ΦΕΚ 1723/τ.Β'/18-05-2017. Συγκεκριμένα, στο άρθρο 14 της Κ.Υ.Α καθορίζονται συγκεκριμένοι συντελεστές για κάθε παράβαση.

Με βάση την υπ' αριθμ.Υ1γ/ΓΠ/οικ.47829/2017(ΦΕΚ Β'2161)Υ.Α, οι επιχειρήσεις κατηγοριοποιούνται σύμφωνα με το επίπεδο κινδύνου κατά τον παρακάτω πίνακα 3.2:

Πίνακας 3.2 : Κατηγοριοποίηση επιχειρήσεων

ΕΠΙΠΕΔΟ Ι (Χαμηλού κινδύνου)	ΕΠΙΠΕΔΟ ΙΙ (Μεσαίου κινδύνου)	ΕΠΙΠΕΔΟ ΙΙΙ (Υψηλού κινδύνου)
Παντοπωλείο	Κρεοπωλείο	Παρασκευαστήριο
Αυγοπωλείο	Πτηνοπωλείο	τροφίμων και ποτών -
Πρατήριο γάλακτος και ειδών	Ιχθυοπωλείο	catering
ζαχ/κής	Ζαχαροπλαστείο	(με απευθείας διάθεση
Πρατήριο Άρτου	Γαλακτοπωλείο	στον καταναλωτή)
Πρατήριο κατ/νων προϊόντων	Παγωτοπωλείο	Παρασκευαστήριο
Κατάστημα βιολογικών τροφίμων	Αρτοποιείο	προϊόντων
Καφεκοπτείο	Παρασκευή και πώληση ζύμης	και
Πρατήριο ελαίων και λιπών	σφολιατοειδών	σφολιατοειδών
Κάβα εμφιαλωμένων ποτών	Υπεραγορά τροφίμων	Παρασκευαστήριο
Οπωροπωλείο	Καταστήματα	παραδοσιακών
Περίπτερα-ψιλικά	χονδρικού εμπορίου	προϊόντων
Αναψυκτήριο	(cash & carry).	Μεταποιητικές
Εγκατάσταση περάτωσης έψησης	Ψυκτικές αποθήκες	δραστηριότητες
Κέντρο διασκέδασης με συγκρότηση	Κατάστημα διάθεσης	Κέντρο διασκέδασης με
μπαρ	Προϊόντων	συγκρότηση
Καφετέρια	αλλαντοποιίας και	εστιατορίου
Καφενείο	τυροκομίας	Ειδική Ομάδα
Μπαρ	Εστιατόριο	Νοσηλευτικά Ιδρύματα
Λοιπά κυλικεία	Πιτσαρία	Οίκοι Ευγηρίας
Πρατήριο έτοιμου φαγητού	Ταβέρνα	Βρεφονηπιακοί σταθμοί
Κατ/μα ξηρ καρπών & ζαχ/δών	Ψητοπωλείο	Παιδικοί σταθμοί
προϊόντων	Οβελιστήριο	Κατασκηνώσεις
Αποθήκες τροφίμων	Καφενείο με	
Μηχανές αυτ/της πώλησης τρ/μων & παρασκευαστήριο.	Κυλικείο σχολείων	
ποτών.	Κινητή καντίνα	
Λαϊκές Αγορές		
Πλανόδιοι και στάσιμοι		
μικροπωλητές		

Πηγή : Υ1γ/ΓΠ/οικ. 47829/2017 (ΦΕΚ Β'2161) Υ.Α

3.6 Ανακεφαλαίωση και συγκριτική αξιολόγηση των δυο νόμων.

Στο παρόν κεφάλαιο έγινε μια περιγραφή του ισχύοντος καθεστώτος αδειοδότησης των επιχειρήσεων στην Ελλάδα. Η Τ.Α έχει ως αρμοδιότητα την αδειοδότηση των Κ.Υ.Ε πλην κάποιων εξαιρέσεων που αδειοδοτούνται από άλλους φορείς.

Μέσα από την ανάγκη να εφαρμόσει η χώρα μας μια διεξοδική στρατηγική προκειμένου να επιτύχει τη μεταρρύθμιση της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, εφαρμόστηκαν μια σειρά από αλλαγές με στόχο τη βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου, την αλλαγή της κουλτούρας διοίκησης και τη μείωση των διοικητικών βαρών. Επιχειρήθηκε μια αλλαγή στη φιλοσοφία των αδειοδοτήσεων των επιχειρήσεων που εκφράστηκε αρχικά μέσα από την ΚΥΑ 31600/2013 και μετά μέσα από το Ν.4442/2016.

Και τα δυο θεσμικά πλαίσια κινούνται μέσα στη λογική των κοινοτικών συστάσεων. Ήδη η ΚΥΑ 31600/2013 είχε απλοποιήσει τη διαδικασία αδειοδότησης ζητώντας μια κοινοποίηση με προέγκριση με εκ των υστέρων επιθεώρηση αντί της αίτησης για έγκριση λειτουργίας. Η ενέργεια αυτή υπολογίστηκε ότι μείωσε τόσο τα διοικητικά βάρη όσο και το διοικητικό κόστος κατά 6.255.020 ευρώ. Επιπλέον εισήγαγε χρονικούς περιορισμούς προς τη δημόσια διοίκηση προς όφελος του αδειοδοτούμενου. Ο Ν.4442/2016 προχωρά παραπέρα: καταργεί τον έλεγχο των δικαιολογητικών από το τμήμα αδειοδοτήσεων, καταργεί την έγκριση των συλλογικών δημοτικών οργάνων, και επιτρέπει στον επιχειρηματία να γνωστοποιήσει μόνος του την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησής του. Ο επιχειρηματίας μπορεί να ξεκινήσει τη δραστηριότητά του 30 μέρες νωρίτερα. Βέβαια οφείλει να τηρεί το φάκελο στο κατάστημά του και να τον επιδεικνύει κατά τον έλεγχο. Προβλέπεται πλέον ο εκ των υστέρων έλεγχος αλλά και η ύπαρξη σημαντικών προστίμων σε περίπτωση παραβάσεων.

Με το νέο σύστημα λοιπόν, οι επιχειρήσεις-πλην κάποιων εξαιρέσεων- επιτρέπεται να λειτουργούν χωρίς ιδιαίτερη παρέμβαση της δημόσιας διοίκησης. Ψηφιοποιούνται διαδικασίες και εισάγεται το σύγχρονο εργαλείο της αυτοσυμμόρφωσης, της πιστοποίησης τρίτων και της αξιοποίησης εργαλείων της αγοράς όπως πχ ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο που θα αποδεικνύει την τήρηση των προδιαγραφών για την επιχείρηση.

Κεφάλαιο 4ο

PESTEL και SWOT Ανάλυση για το Επιχειρηματικό κλίμα στο Δήμο Χίου

4.1 Εισαγωγή

Στο παρόν κεφάλαιο θα επιχειρηθεί να αναλυθεί το επιχειρηματικό περιβάλλον που έχει διαμορφωθεί στη Χίο, ένα νησιωτικό Δήμο της Ελλάδας. Θα γίνει χρήση της ανάλυσης PESTEL, ενός στρατηγικού εργαλείου του Μάρκετινγκ για της διερεύνηση του μακροπεριβάλλοντος του Δήμου Χίου. Θα διερευνηθεί το πολιτικό (Political), το οικονομικό (Economical), το κοινωνικό (Social), το τεχνολογικό (Technological), το περιβαλλοντικό (Environmental) και το Νομικό-Νομοθετικό (Legal) περιβάλλον.

Κατόπιν θα ακολουθήσει μια ανάλυση SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) όπου θα γίνει μια σύνδεση του εσωτερικού και του εξωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου Χίου και θα αναδειχθούν οι στρατηγικές επιλογές του Δήμου στο θέμα της επιχειρηματικότητας και της αδειοδότησης των επιχειρήσεων.

4.2 Ο αναπτυξιακός ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Η Τ.Α ως θεσμός της Ελληνικής Πολιτείας έχει, εκτός του πολιτικού και διοικητικού ρόλου και αναπτυξιακό ρόλο. Σύμφωνα με τον ΚΔΚ (Ν. 3643/2006) και το Νόμο του «Καλλικράτη» (Ν. 3852/2010) οι ΟΤΑ α΄ βαθμού, έχουν αναπτυξιακές αρμοδιότητες σε πολλούς τομείς, όπως της Ανάπτυξης, της Πολεοδομίας και του Περιβάλλοντος, της Ποιότητας Ζωής και της Εύρυθμης λειτουργίας των Πόλεων, της Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης, της παιδείας, του πολιτισμού και του αθλητισμού. Μεταξύ των αρμοδιοτήτων της Ποιότητας Ζωής και της Ανάπτυξης είναι και η αρμοδιότητα της αδειοδότησης των Κ.Υ.Ε.

Για να ασκήσει η Τ.Α τον αναπτυξιακό της ρόλο απαιτείται χρηματοδότηση η οποία μπορεί να είναι οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι, η Συλλογική Απόφαση Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΣΑΤΑ), το Εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, άλλα ειδικά προγράμματα αλλά και από τους ίδιους πόρους της.

Σήμερα υπάρχει ένα επαρκές κανονιστικό για να ασκήσει τον αναπτυξιακό ρόλο της με τα προβλήματα της πολυνομίας και των μεγάλων διοικητικών φορτίων που προαναφέρθηκαν. Βασική προϋπόθεση είναι να υπάρχει και επαρκώς το χρηματοδοτικό πλαίσιο για τον προγραμματισμό και την εφαρμογή έργων και δράσεων τοπικής ανάπτυξης (Μαϊστρος, 2011).

Πέραν όμως της ύπαρξης κανονιστικού και χρηματοδοτικού πλαισίου, η Τ.Α πρέπει να προσέξει μια σειρά από σημαντικές παραμέτρους για να είναι αποτελεσματική. Η αδυναμία ιεράρχησης προτεραιοτήτων, η αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων, η έλλειψη συντονισμού μεταξύ του πολιτικού και διοικητικού περιβάλλοντος είναι μερικά από τα προβλήματα που θα πρέπει να αντιμετωπίσει. Προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν με ιδιαίτερη προσοχή αφού δεν είναι λίγες οι φορές που είδαμε αξιόλογες προσπάθειες να μπαίνουν στο περιθώριο εξαιτίας των ανωτέρων περιορισμών (Σαπουνάκης, 2015).

Μέσα από την "PESTEL" και "SWOT" ανάλυση θα επιχειρηθεί να γίνει μια ευρύτερη αξιολόγηση της λειτουργίας και της επιχειρησιακής ικανότητας του Δήμου Χίου σε σχέση με την αδειοδότηση επιχειρήσεων και την επιχειρηματικότητα. Θα περιγραφεί η υφιστάμενη κατάσταση, τα προβλήματά της και οι δυνατότητες που υπάρχουν σε συνδυασμό με τους υπάρχοντες πόρους. Η αξιολόγηση και ο έλεγχος της στρατηγικής είναι απαραίτητα για να διαπιστώσουμε εάν οι τιθέμενοι σκοποί επιτυγχάνονται. Η αποτελεσματική αξιολόγηση εξαρτάται από τις πληροφορίες στις οποίες βασίζεται και στην έγκαιρη ανατροφοδότηση. Το περιβάλλον του Δήμου είναι δυναμικό και μεταβάλλεται συνεχώς, άρα θα πρέπει η αξιολόγηση και ο έλεγχος θα πρέπει να είναι μια συνεχής διαδικασία η οποία θα διαπιστώνει εάν πράγματι διαμορφώθηκαν οι συνθήκες που αποτελούν τις προϋποθέσεις δημιουργίας των αναμενόμενων αποτελεσμάτων ώστε τα στελέχη να προβαίνουν στις απαραίτητες διορθωτικές κινήσεις. Με βάση την αξιολόγηση μπορούν τα στελέχη να λάβουν όχι μόνο αναδραστικά διορθωτικά μέτρα αλλά και προδραστικά που θα οδηγήσουν στην επίτευξη των στόχων (Γεωργόπουλος, 2013).

4.3 PESTEL Ανάλυση

4.3.1 Διερεύνηση του πολιτικού περιβάλλοντος.

Η ανάλυση του πολιτικού περιβάλλοντος είναι απαραίτητη διότι μπορεί να δημιουργήσει τις κατάλληλες συνθήκες για τη λειτουργία μιας επιχείρησης ή να λειτουργήσει αποτρεπτικά. Εξετάζονται οι κυβερνητικές πολιτικές για τον ανταγωνισμό και την εμπορική προβολή, το φορολογικό σύστημα, η εργατική νομοθεσία, η πολιτική σταθερότητα και γενικότερα το συνολικό ισχύον πλαίσιο για την επιχειρηματική δράση. Ο στόχος μας είναι η διερεύνηση του πολιτικού περιβάλλοντος ώστε να διαπιστωθεί αν αυτό είναι υποστηρικτικό για το Δήμο Χίου

ώστε εκείνος με τη σειρά του να μπορέσει να προσφέρει υπηρεσίες αξίας προς τους επιχειρηματίες.

Η οικονομική κρίση που πλήττει τη χώρα είναι γνωστή. Η Τ.Α βρίσκεται στην πρώτη γραμμή και σε άμεση επαφή με τους πολίτες. Τα κάθε είδους προβλήματα που πλήττουν τους επιχειρηματίες και τους πολίτες, πλήττουν επίσης και την Τ.Α. Η χώρα μας προσπαθεί να εφαρμόσει μια διεξοδική στρατηγική εξόδου από την κρίση με όλα τα προβλήματα και τις καθυστερήσεις που βιώνουμε καθημερινά (βλ Ν.4336/15). Γίνονται πολλές μεταρρυθμιστικές προσπάθειες, προκύπτουν πολλά πορίσματα και γίνεται αδιαμφισβήτητη πολλή δουλειά (Ita.org.gr, 2016).

Στη Χίο πρέπει στα ανωτέρω να συνεκτιμήσει κανείς και το θέμα του προσφυγικού που ήρθε και πρόσθεσε μια ακόμα διάσταση στο ήδη υπάρχον «περιφερειακό πρόβλημα». Η «ισόρροπη ανάπτυξη» ανάμεσα στις αστικές περιοχές και τα νησιά φαίνεται από την μία να τίθεται ως βασική προτεραιότητα αλλά από την άλλη μοιάζει με άπιαστο όνειρο. Η υπερσυγκέντρωση των οικονομικών δραστηριοτήτων στα μεγάλα αστικά κέντρα, η πληθυσμιακή συρρίκνωση του νησιωτικού χώρου, οι λιγότερες ευκαιρίες ανάπτυξης οδηγούν σε οικονομική και δημογραφική αποστράγγιση (Πολύζος, 2011). Οι σημερινές πολιτικές (ΦΠΑ των νησιών, φορολογία, υγεία, ανεργία) δεν αφήνουν πολλά περιθώρια βιωσιμότητας. Εν κατακλείδι στη Χίο το πολιτικό κλίμα θα το χαρακτηρίσαμε μάλλον εχθρικό.

4.3.2 Διερεύνηση του οικονομικού περιβάλλοντος.

Το οικονομικό περιβάλλον του Δήμου Χίου ακολουθεί σε μεγάλο βαθμό αυτή της υπόλοιπης Χώρας. Η ανεργία, τα χαμηλά επίπεδα απασχόλησης, τα προβλήματα με τις Τράπεζες δημιουργούν ένα αρνητικό κλίμα που βαραίνει όλη τη χώρα πόσο μάλλον τις πιο ευάλωτες περιφέρειες σε μια από τις οποίες ανήκει το νησί της Χίου. Ο νησιωτικός χαρακτήρας και η γεωγραφική θέση του νησιού της Χίου, καθώς και η ανεπαρκής και ακριβή επικοινωνία με τα αναπτυγμένα μέρη της Ελλάδος οδήγησε στην περιθωριοποίηση και την υστέρηση σε ανάπτυξη. Απέναντι από τη Χίο υπάρχουν τα παράλια της Μ. Ασίας αλλά λόγω των ελληνοτουρκικών σχέσεων η συνεργασία είναι προβληματική. Στο όποιο οικονομικό όφελος που μπορεί να προκύψει οφείλει να συνυπολογίσει κανείς τα πολιτικά και εθνικά κριτήρια. Επομένως ο Δήμος της Χίου έχει να αντιμετωπίσει μια σειρά προβλημάτων και περιορισμών όπως:

- Η δημογραφική αποψίλωση

- Η έλλειψη συχνής και φθηνής επικοινωνίας με τα μεγάλα αστικά κέντρα
- Η χαμηλή ανταγωνιστικότητα
- Η εξάρτηση σε πρώτες ύλες από την ηπειρωτική Ελλάδα
- Ο χαμηλός βαθμός εξειδίκευσης των απασχολούμενων
- Η υψηλή εποχικότητα των δραστηριοτήτων (Chioscity.gr, 2015).

Πίνακας 4.1 : Συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία ανά Περιφέρεια

Κατά το 2015, η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) μειώθηκε κατά 1,4% στο σύνολο της χώρας (Πίνακας 1). Τη μεγαλύτερη μείωση παρουσίασαν οι περιφέρειες της Δυτικής Μακεδονίας και του Βορείου Αιγαίου.

Πίνακας 1. Συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία ανά περιφέρεια
(Σε τρέχουσες τιμές. Σε εκατ. €)

Περιφέρειες	2014*	2015*	Μεταβολή (%)
Αττική	76.056	74.514	-2,0%
Βόρειο Αιγαίο	2.256	2.191	-2,9%
Νότιο Αιγαίο	5.341	5.368	0,5%
Κρήτη	7.761	7.760	0,0%
Ανατολική Μακεδονία, Θράκη	6.079	5.970	-1,8%
Κεντρική Μακεδονία	21.011	20.944	-0,3%
Δυτική Μακεδονία	4.004	3.801	-5,1%
Ήπειρος	3.496	3.433	-1,8%
Θεσσαλία	8.056	8.006	-0,6%
Ιόνια Νησιά	2.750	2.744	-0,2%
Δυτική Ελλάδα	7.244	7.166	-1,1%
Στερεά Ελλάδα	6.993	6.941	-0,7%
Πελοπόννησος	6.864	6.868	0,1%
ΕΛΛΑΔΑ	157.913	155.707	-1,4%

*προσωρινά στοιχεία

Πηγή: Reader.gr, 2018; Statistics.gr, 2018

Στον παραπάνω πίνακα βλέπουμε ότι η μείωση που υπέστη η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου στην Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία κατά το έτος 2015 ήταν η δεύτερη μεγαλύτερη σε όλη την Ελλάδα.

Όσον αφορά συγκεκριμένα τις επιχειρήσεις της Π.Ε. Χίου σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Εργασίας, το 2014 στην Π.Ε. Χίου δραστηριοποιούνται 1.301 επιχειρήσεις και παραρτήματα με 2.769 απασχολούμενους.

Πίνακας 4.2 : Επιχειρήσεις και Παραρτήματα που Δραστηριοποιούνται ανά Περιφερειακή Ενότητα Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου 2014

Περιφερειακή Ενότητα	Επιχειρήσεις και Παραρτήματα	Ποσοστό στο Σύνολο των Επιχειρήσεων της Χώρας	Ποσοστό στο Σύνολο των Επιχειρήσεων της Περιφέρειας
Ικαρίας	138	0,05 %	3,21 %
Λέσβου	1.736	0,69 %	40,44 %
Λήμνου	327	0,13 %	7,62 %
Σάμου	791	0,31 %	18,43 %
Χίου	1.301	0,52 %	30,31 %
Περιφέρειας Β. Αιγαίου	4.293	1,70 %	100,00 %

Πηγή: Chioscity.gr, Δήμος Χίου 2015

Πίνακας 4.3: Εξέλιξη Ποσοστών Ανεργίας στη Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου και στη Χώρα 2001 – 2013

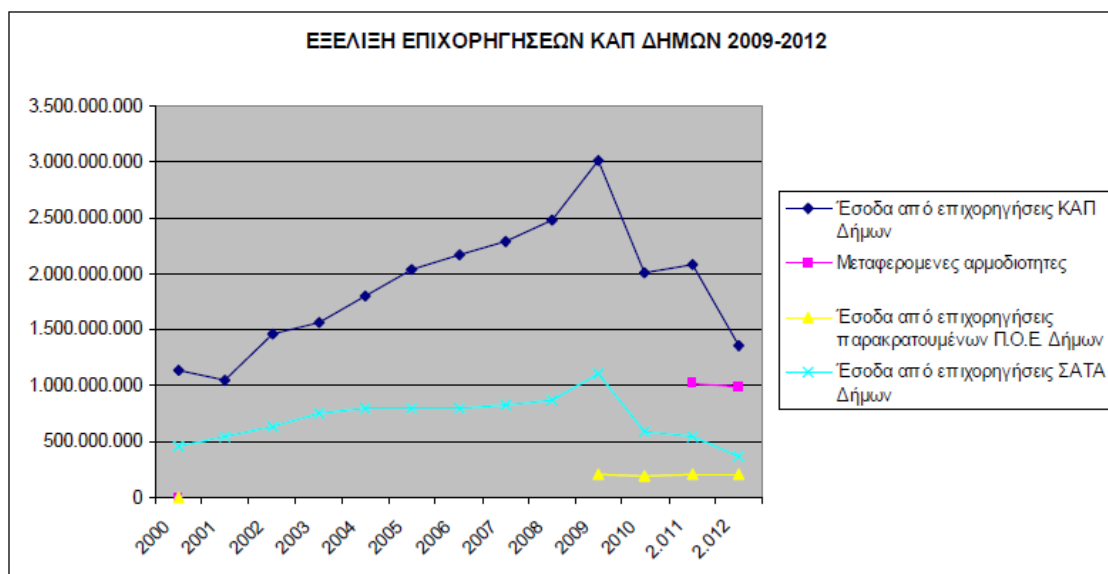
Περιοχή	Έτη												
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Σύνολο Ελλάδας	10,8%	10,4%	9,8%	10,6%	10,0%	9,0%	8,4%	7,8%	9,6%	12,7%	17,9%	24,4%	27,5%
Βόρειο Αιγαίο	13,4%	18,6%	14,3%	19,1%	20,3%	19,5%	16,7%	11,0%	13,6%	18,1%	30,7%	46,9%	44,8%
Π.Ε. Χίου	4,8%	7,4%	4,6%	9,1%	7,8%	8,4%	7,6%	6,2%	4,3%	4,3%	13,9%	22,6%	23,8%
Π.Ε. Λέσβου και Λήμνου	8,6%	11,2%	9,7%	10,0%	12,5%	11,1%	9,1%	4,8%	9,1%	13,8%	16,9%	23,3%	21,0%

Πηγή: Chioscity.gr, Δήμος Χίου 2015

Στον Πίνακα 4.3 παρουσιάζεται η εξέλιξη της ανεργίας όπου μπορούμε να δούμε την αύξηση της ανεργίας στο νησί της Χίου και ουσιαστικά την εκτίναξη της από το 2010 και μετά.

Αφού παρουσιάστηκε το οικονομικό περιβάλλον της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και του νησιού της Χίου θα παρουσιαστεί το οικονομικό περιβάλλον του Δήμου της Χίου.

Διάγραμμα 4.1: Εξέλιξη επιχορηγήσεων ΚΑΠ Δήμων 2009-2012

Πηγή: Chioscity.gr, Δήμος Χίου 2015

Στο Διάγραμμα 4.1 παρατηρούμε μια πολύ σημαντική μείωση στους ΚΑΠ όλων των Δήμων της χώρας κάτι που ισχύει και για το Δήμο Χίου. Η μείωση αυτή δεν αφορά μόνο τους ΚΑΠ αλλά και τη ΣΑΤΑ που έχει περιοριστεί στα επίπεδα κάτω του 2000.

Δύο πολλοί σημαντικοί δείκτες που δείχνουν την αυτονομία του Δήμου είναι ο δείκτης λειτουργικής αυτονομίας: Ίδια Τακτικά Έσοδα/Συνολικά Τακτικά Έσοδα (εισπραχθέντα) και ο δείκτης εξάρτησης: Σύνολο Επιχορηγήσεων / Συνολικά Έσοδα (εισπραχθέντα). Οι τιμές του δείκτη αυτονομίας ανήλθαν σε 26,77% για το έτος 2013, 27,87% για το έτος 2014 και 28,01% για το 2015. Παρατηρούμε ότι ο Δήμος Χίου στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στις επιχορηγήσεις της κεντρικής διοίκησης και μάλιστα ότι η κατάσταση συνεχώς επιδεινώνεται. Όσον αφορά για τις τιμές του δείκτη εξάρτησης ανήλθαν σε 49,77% για το έτος 2013, 52,89% για το έτος 2014 και 60,92% για το 2015. Αυτό σημαίνει ότι ο Δήμος Χίου εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από θεσμοθετημένες πηγές εσόδων για την Τ.Α που διαχειρίζεται η Κεντρική Κυβέρνηση (Chioscity.gr, Δήμος Χίου 2015).

Από τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι το οικονομικό περιβάλλον κρίνεται δυσμενές για το Δήμο Χίου. Επιπλέον ισχύει και για εκείνον ότι και για τους άλλους ΟΤΑ της Ελληνικής Επικράτειας, υπάρχει μεγάλη οικονομική εξάρτηση από την Κεντρική Διοίκηση.

4.3.3 Διερεύνηση του κοινωνικού περιβάλλοντος.

Η ανάλυση του κοινωνικού περιβάλλοντος του Δήμου Χίου περιλαμβάνει πληθυσμιακά στοιχεία, τον τρόπο που είναι δομημένη η κοινωνία, τον τρόπο ζωής, τις ευαισθησίες σε θέματα υγείας, ασφάλειας κοινωνικής πρόνοιας. Αυτά καθώς και άλλα που θα αναφερθούν παρακάτω σαφώς πρέπει να λαμβάνονται υπόψιν διότι επηρεάζουν την επιχειρηματικότητα.

Πληθυσμιακά στοιχεία

Η εξέλιξη του πληθυσμού είναι ο σημαντικότερος παράγοντας για να μπορέσουμε να δούμε την πορεία ανάπτυξης ενός τόπου. Ο πληθυσμός της Χίου σύμφωνα με την απογραφή του 2011 της ΕΛΣΤΑΤ είναι 51.390 άτομα με μέση ηλικία στα 42,3 έτη. Το 6% του πληθυσμού δεν έχει ελληνική υπηκοότητα.

Στον πίνακα 4.4 φαίνεται το επίπεδο εκπαίδευσης του πληθυσμού.

Πίνακας 4.4: Ολοκληρωμένο Επίπεδο Εκπαίδευσης Πληθυσμού (γεννηθέντες από το 2004 και πριν)

Ολοκληρωμένο Επίπεδο Εκπαίδευσης	Άτομα	Ποσοστό του Πληθυσμού
Πρωτοβάθμια	13.568	28,12 %
Δευτεροβάθμια - Μεταδευτεροβάθμια	21.492	44,55 %
Τριτοβάθμια	8.234	17,07 %
Λοιπά	4.953	10,27 %
Σύνολο	48.247	100,00 %

Πηγή: Chioscity.gr, Δήμος Χίου 2015

Όσον αφορά την απασχόληση του πληθυσμού το 75,84% (13.010) απασχολείται στον τριτογενή τομέα, μόλις το 8,08% των εργαζόμενων απασχολείται στον πρωτογενή και το 16,08% (2.758) στον δευτερογενή.

Στον πίνακα 4.5 που παρουσιάζεται παρακάτω παρατηρούμε ότι τα τελευταία είκοσι χρόνια παρατηρείται μια συσσώρευση πληθυσμού στο Δήμο Χίου και στο Δήμο Αγίου Μηνά ενώ ο Δήμος Ομηρούπολης διατηρεί το πληθυσμό του. Η πόλη της Χίου λειτουργεί ως αστικό κέντρο, ο πληθυσμός μετακινείται σε αυτή με αποτέλεσμα οι υπόλοιπες περιοχές να ερημώνονται. Το αποτέλεσμα είναι σε συνάρτηση με την απασχόληση του πληθυσμού διότι αυτές οι περιοχές είναι κυρίως αγροτικές.

Πίνακας 4.5: Μεταβολές Πληθυσμού Δήμου Χίου ανά Δημοτική και Τοπική Κοινότητα (1991 - 2011)

Δημοτική ή Τοπική Κοινότητα	Πληθυσμιακά Στοιχεία Δήμου Χίου					
	1991	Μεταβολή 1991 - 2001	2001	Μεταβολή 2001 - 2011	2011	Μεταβολή 1991 - 2011
Δημοτική Ενότητα Χίου	22.894	3,87%	23.779	12,91%	26.850	17,28%
Δημοτική Ενότητα Αγίου Μηνά	2.442	9,99%	2.686	21,78%	3.271	33,95%
Δημοτική Ενότητα Αμανής	2.214	20,51%	2.668	-63,16%	983	-55,60%
Δημοτική Ενότητα Ιωνίας	4.739	-4,37%	4.532	-12,71%	3.956	-16,52%
Δημοτική Ενότητα Καμποχώρων	3.210	-1,74%	3.154	-8,15%	2.897	-9,75%
Δημοτική Ενότητα Καρδαμύλων	3.133	-6,80%	2.920	-23,49%	2.234	-28,69%
Δημοτική Ενότητα Μαστιχοχωρίων	4.981	-4,76%	4.744	-22,60%	3.672	-26,28%
Δημοτική Ενότητα Ομηρούπολης	7.477	-2,41%	7.297	3,15%	7.527	0,67%
Σύνολο Δήμου Χίου	51.090	1,35%	51.780	-0,75%	51.390	0,59%

Πηγή: Chioscity.gr, Δήμος Χίου 2015

Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Στη Χίο λειτουργεί η Πανεπιστημιακή Μονάδα Χίου του Πανεπιστημίου Αιγαίου που αποτελείται από τα τμήματα Διοίκησης Επιχειρήσεων, Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών και Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2012 – 2013, φοιτούσαν 2.324 προπτυχιακοί και 403 μεταπτυχιακοί φοιτητές. Επίσης λειτουργεί η Ακαδημία Εμπορικού Ναυτικού Μηχανικών Χίου (ΑΕΝ/Μ/ΧΙΟΥ), όπου φοιτούν περίπου διακόσιοι σπουδαστές ετησίως.

Πολιτισμός

Ο Δήμος Χίου παράγει σπουδαίο έργο στον Πολιτισμό με καθιέρωση θεσμών, δράσεων και εκδηλώσεων. Μουσείο Μαστίχας Χίου

Φεστιβάλ/Δράσεις

- Φεστιβάλ Μαστίχας

Στη Χίο πραγματοποιείται κάθε χρόνο ένα καλοκαιρινό πρόγραμμα εκδηλώσεων με στόχο την ανάδειξη της πολιτισμικής φυσιογνωμίας του νησιού της μαστίχας.

- Euroclassica / Ομηρική Ακαδημία

Στη Χίο, γενέτειρα του Ομήρου, λαμβάνουν χώρα οι εργασίες της Euroclassica (Όμιλος Ευρωπαϊκών Εταιρειών Καθηγητών Κλασικών Γλωσσών και Πολιτισμών) και της Ομηρικής Ακαδημίας με στόχο τη διάδοση του ελληνικού πολιτισμού παγκοσμίως υπό την αιγίδα του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Υγεία, Κοινωνική Πολιτική

Στο θέμα της υγείας έχει καταγραφεί μια άθλια κατάσταση στην πρωτοβάθμια υγεία. Υπάρχει το Νοσοκομείο της Χίου και έλλειψη ιατρικής περίθαλψης στις απομακρυσμένες περιοχές. Όσον αφορά την Κοινωνική Πολιτική ασκείται κυρίως μέσα από τις δράσεις που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση λόγω έλλειψης επαρκών ιδίων πόρων.

Από την ανάλυση του κοινωνικού περιβάλλοντος συμπεραίνουμε ότι η Χίος έχει υποστεί ό,τι και οι άλλες νησιωτικές περιοχές της Χώρας. Ερήμωση των απομακρυσμένων περιοχών της και συρρίκνωση του πληθυσμού στα αστικά κέντρα όπου υπάρχουν κάποιες ευκαιρίες απασχόλησης (Chioscity.gr, Δήμος Χίου 2015).

4.3.4 Διερεύνηση του τεχνολογικού περιβάλλοντος.

Καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση του Μακροπεριβάλλοντος του Δήμου έχει η ποιότητα του τεχνολογικού περιβάλλοντος. Οι καινοτομίες, οι νέες τεχνολογίες, ο τρόπος που αυτά μπορούν να αφομοιωθούν και να χρησιμοποιηθούν από το Δήμο, αποτελούν κρίσιμα ζητήματα. Η επανάσταση του 21^{ου} αιώνα είναι η αλματώδης ανάπτυξη των ΤΠΕ. Αποτελούν τον ενεργοποιητικό παράγοντα για τις πιο καινοτόμες μεταρρυθμίσεις που συντελούνται στη Δημόσια Διοίκηση. Οι ΤΠΕ ενεργοποιούν την αλλαγή με τρεις τρόπους:

- Μπορούν να παρέχουν πληροφορίες στους δημότες της Χίου, στους επιχειρηματίες, στις υπόλοιπες συνεργαζόμενες υπηρεσίες και γενικότερα σε όλους τους εμπλεκόμενους και να επιτρέπουν την πρόσβαση στην πληροφορία και κατ' επέκταση στο κοινό δημόσιο βίο του νησιού.
- Μπορούν να συνεισφέρουν τα μέγιστα στη διαφάνεια, στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας.
- Μπορούν να διαμορφώσουν μια νέα κουλτούρα επικοινωνίας και ένα περιβάλλον ευνοϊκό και φιλικό προς όλους (Eetaa.gr, 2015).

Στο Δήμο Χίου έχει γίνει σημαντική δουλειά με στόχο την αναβάθμιση του εξοπλισμού και την αξιοποίηση δικτύων και υποδομών. Χρησιμοποιούνται αξιολογες

εφαρμογές που διευκολύνουν την παραγωγικότητα των τμημάτων. Όμως πολλές φορές αυτές οι εφαρμογές είναι αποσπασματικές και δεν συνεργάζονται πλήρως μεταξύ τους. Μπορεί η πρόσβαση στην πληροφορία να είναι εφικτή μόνο από ένα μέρος των υπηρεσιών του Δήμου και όχι καθολικά από όλα τα τμήματα του Δήμου. Αυτό δημιουργεί ένα κόστος και πρόσθετα προβλήματα. Από την άλλη υπάρχει η ανάγκη αντικατάστασης εξοπλισμού που έχει συμπληρώσει εξαετία. Ο νέος εξοπλισμός πρέπει να είναι ομοειδής και επιπλέον να μπορεί να δεχτεί ένα ενιαίο δίκτυο δεδομένων και φωνής με σκοπό την ένωση των περιφερειακών κτιρίων του δήμου στο κεντρικό δίκτυο τηλεφωνίας και ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Ευκαιρία για το Δήμο Χίου αποτελεί η αξιοποίηση του ΕΣΠΑ 2014-20 ώστε να υλοποιηθούν σημαντικότερες αναπτυξιακές παρεμβάσεις για τις ΤΠΕ. Γίνεται προσπάθεια να υποστηριχθούν με ενιαίο τρόπο εναλλακτικά κανάλια παροχής υπηρεσιών. Επίσης ο Δήμος φιλοδοξεί να παρέχει προσωποποιημένες ψηφιακές υπηρεσίες στους πολίτες. Επιπλέον τα τελευταία χρόνια δημιουργούνται σε εθνικό επίπεδο υποδομές σημαντικές πληροφοριακές υποδομές. Ένα παράδειγμα αποτελεί η ύπαρξη της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του notifybusiness.

Οι αδυναμίες του Δήμου για τη χρήση των ΤΠΕ συνδέονται αφενός με την περιορισμένη οικονομική δυνατότητά του αφετέρου με την μη ωρίμανση μεγάλων έργων πληροφορικής. Επίσης χρειάζονται σεμινάρια ώστε να υιοθετήσει όλο το προσωπικό στην νέα κουλτούρα αλλά και να εξοικειωθούν οι δημότες με τις νέες τεχνολογίες ώστε να μην υπάρχει αποκλεισμός. Τέλος πρέπει να αντιμετωπιστεί η αδυναμία ύπαρξης δικτύου σε απομακρυσμένες περιοχές του νησιού.

Εν κατακλείδι στο θέμα της τεχνολογίας ο Δήμος Χίου πρέπει να αξιοποιήσει με αποτελεσματικό τρόπο τους λίγους πόρους που μπορεί να βρει ώστε να πετύχει την τεχνολογική αναβάθμιση των υπηρεσιών του. Θα πρέπει να κάνει όλες εκείνες τις ενέργειες ώστε η τεχνολογική παιδεία να διαχυθεί τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό περιβάλλον του και να αξιοποιηθεί όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά.

4.3.5 Διερεύνηση του φυσικού περιβάλλοντος.

Πολύ σημαντική κρίνεται η διερεύνηση θεμάτων οικολογικών και περιβάλλοντος όπως το κλίμα και οι αλλαγές τους και ο καιρός γενικότερα. Οι επιπτώσεις των κλιματολογικών συνθηκών έχουν αντίκτυπο στον τρόπο λειτουργίας των επιχειρήσεων και των προϊόντων που προσφέρονται από αυτά. Επίσης οι

ευαισθητοποιημένοι περιβαλλοντικά δημότες θα αναπτύξουν την επιχειρηματική δραστηριότητά τους με τρόπο που δεν θα υποβαθμίσουν το περιβάλλον της Χίου.

Φυσικό Περιβάλλον

Η Χίος είναι ορεινό-ημιορεινό νησί με απότομο ανάγλυφο κυρίως στο βόρειο τμήμα του νησιού που καταλήγει σε πολλούς χαμηλότερου υψομέτρου λόφους στο νότιο. Έχει αρκετά βουνά με ψηλότερο το Πελιναίο όρος (1.297 μ.) στο βόρειο άκρο. Οι πεδιάδες της Χίου είναι οι παραλιακές πεδινές περιοχές της πόλης της Χίου και της Καλαμωτής. Υπάρχουν μικροί ποταμοί και λίγοι μικροί υγρότοποι. Στο νησί διακρίνει κανείς τρεις περιοχές: α. την ορεινή βόρεια και δυτική πλευρά β. την εύφορη περιοχή του Κάμπου, στο ανατολικό και κεντρικό τμήμα του νησιού και γ. την νοτιοανατολική περιοχή όπου καλλιεργείται η *Pistacia lentiscus* var. *chia*, που παράγει τη φημισμένη χιώτικη μαστίχα. Οι διαφοροποιήσεις στο ανάγλυφο μεταξύ του βόρειου, του μεσαίου και του νότιου τμήματος επηρεάζουν την επιχειρηματικότητα: ναυτιλία και εμπόριο στις παραθαλάσσιες περιοχές, αγροτική παραγωγή στους κάμπους, κτηνοτροφία και μεταποιητικές δραστηριότητες στις ορεινές περιοχές.

Το κλίμα χαρακτηρίζεται καθαρά εύκρατο με χαμηλό θερμομετρικό εύρος, ήπιο χειμώνα και παρατεταμένο ξηρό και θερμό θέρος. Το ετήσιο θερμομετρικό εύρος (διαφορά μέσης μηνιαίας θερμοκρασίας του θερμότερου και του ψυχρότερου μήνα του χρόνου) φθάνει στους 16,6 °C.

Στη Χίο συναντώνται τυπικά μεσογειακά οικοσυστήματα και το ότι δεν έχει αναπτυχθεί η συστηματική γεωργική καλλιέργεια είναι ευεργετικό για τα άγρια είδη χλωρίδας. Υπάρχουν σπάνια προστατευόμενα φυτικά είδη που προστατεύονται με ειδική νομοθεσία όπως η σύμβαση Cites, και Σύμβαση για τη βιολογική ποικιλότητα. Ο φημισμένος από το 17ο αιώνα Κάμπος της Χίου παράγει ακόμα εσπεριδοειδή και στα Νοτιόχωρα παράγεται η μοναδική στον κόσμο μαστίχα.

Εδώ θα συναντήσει κανείς όλα τα είδη βιοτόπων που απαντώνται στο Αιγαίο όπως αμμοθίνες, λιβάδια, βραχώδεις περιοχές, όχθες ρεμάτων και υγροτόπους με όλα τα ζώα που κατοικούν σε αυτά. Εδώ εκτρέφεται το περίφημο Χιακό πρόβατο. Υπάρχουν δύο οριοθετημένες περιοχές του δικτύου Natura 2000.

Απειλή για το περιβάλλον αποτελεί το αστικό κέντρο της Χίου. Έχει υποστεί περιβαλλοντική υποβάθμιση και τείνει να γίνει μια ελάχιστα ελκυστική περιοχή που συνεχώς εξαπλώνεται και αποτελεί το «περιβάλλον» καθημερινής ζωής του μεγαλύτερου τμήματος του τοπικού μόνιμου πληθυσμού. Η έλλειψη χωροταξικού

σχεδιασμού επιδεινώνει περισσότερο την κατάσταση αφού η λειτουργία των επιχειρήσεων γίνεται παντού και ανεξέλεγκτα (Chioscity.gr, Δήμος Χίου 2015).

4.3.6 Διερεύνηση του Νομικού περιβάλλοντος.

Το νομικό περιβάλλον μέσα στο οποίο καλείται να παράγει αξία ο Δήμος Χίου καθορίζεται από την Κεντρική Διοίκηση. Γενικότερα όμως είδαμε ότι το νομικό καθεστώς που ισχύει στην Ελλάδα είναι εξαιρετικά πολύπλοκο. Το θέμα της πολυνομίας δυσχεραίνει το έργο του Δήμου που πολλές φορές χρειάζεται να καταφύγει σε δικηγόρο για να μπορέσει να αποσαφηνίσει το νομικό πλαίσιο και να προχωρήσει τα θέματα που έχει να επιλύσει.

Οι συχνές και απροειδοποίητες αλλαγές νομικού πλαισίου δημιουργούν δυσλειτουργία στο Δήμο. Συνήθως απαιτούν την έκδοση σχετικών ΚΥΑ οι οποίες καθυστερούν ή δεν εκδίδονται ποτέ. Το μειωμένο προσωπικό βρίσκεται αντιμέτωπο με ένα διαρκή βομβαρδισμό από νομικές αλλαγές με αποτέλεσμα να αυξάνεται το διοικητικό κόστος, να δημιουργούνται προβλήματα, προστριβές και εντάσεις. Οι υπηρεσίες βρίσκονται σε μια διαρκή προσπάθεια επικοινωνίας με τα αρμόδια Υπουργεία που είναι πολύ δύσκολη και χρονοβόρα. Επομένως το νομικό περιβάλλον δεν θα το χαρακτηρίζαμε φιλικό.

4.4 Ανάλυση SWOT

Η διαμόρφωση στρατηγικής αφορά στην ανάπτυξη της αποστολής, των στόχων, των στρατηγικών και των πολιτικών ενός οργανισμού αρχίζοντας με την ανάλυση, ανίχνευση του περιβάλλοντος δηλαδή με τη διαδικασία εύρεσης μιας στρατηγικής εναρμόνισης ανάμεσα στις ευκαιρίες του εξωτερικού περιβάλλοντος και στα εσωτερικά δυνατά σημεία του Οργανισμού, παρακάμπτοντας, κατά το δυνατό, τις εξωτερικές απειλές και τα αδύνατα εσωτερικά σημεία. Οι ανωτέρω στρατηγικοί παράγοντες συνοψίζονται στις συνιστώσες της ανάλυσης SWOT (Hunger & Wheelen, 2003).

Με την ανάλυση SWOT, λαμβάνουμε πληροφορίες από την περιβαλλοντική ανάλυση και τις διαχωρίζουμε στις συνιστώσες του εσωτερικού περιβάλλοντος, δυνάμεις-αδυναμίες και του εξωτερικού, ευκαιρίες-απειλές. Με βάση την ανάλυση μπορούμε να εντοπίσουμε στη συνέχεια εκείνα τα στοιχεία που θα βοηθήσουν τον Οργανισμό να επιτύχει τους στόχους του.

Στους παρακάτω πίνακες εφαρμόστηκε ανάλυση SWOT για το εσωτερικό περιβάλλον (IFAS MATRIX) (Πίνακας 4.6) και το εξωτερικό περιβάλλον (EFAS MATRIX) του Δήμου Χίου (Πίνακας 4.7) και καταρτίστηκε μήτρα συνοπτικής ανάλυσης των στρατηγικών παραγόντων (SFAS) (Πίνακας 4.8) (Γεωργόπουλος, 2013).

Στο εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου επιλέχθηκαν δέκα δυνατά και αδύνατα σημεία. Προκειμένου να διαπιστωθεί η σημαντικότητά τους σταθμίστηκαν από 1,0 (πλέον σημαντικός παράγοντας) μέχρι 0,0 (καθόλου σημαντικός παράγοντας)². Επιπλέον ο κάθε παράγοντας βαθμολογήθηκε από το 5 (εξαιρετικός) μέχρι το 1(φτωχός)³ ανάλογα με την ικανότητα του Δήμου να αξιοποιήσει αυτή τη δύναμη ή να διαχειριστεί αυτή την αδυναμία. Στη στήλη τέσσερα (4) αποτυπώθηκε το αποτέλεσμα του γινομένου των στηλών δυο και τρία, λαμβάνοντας έτσι την σταθμισμένη βαθμολογία του κάθε παράγοντα. Στη στήλη πέντε παρατίθεται σχολιασμός (με ποια λογική επιλέχθηκε).

² Στήλη 2

³ Στήλη 3

Πίνακας 4.6

Μήτρα Εσωτερικών Παραγόντων (IFAS MATRIX)					
	Εσωτερικοί Παράγοντες	Συντελεστής Στάθμισης	Βαθμολογία	Σταθμισμένη Βαθμολογία	Σχόλια
A/A	Στήλη 1	Στήλη 2	Στήλη 3	Στήλη 4	Στήλη 5
	Ισχυρά Σημεία (Strengths)				
1	Η ύπαρξη προσωπικού με εξειδικευμένες γνώσεις στο τμήμα αδειοδοτήσεων Κ.Υ.Ε	0,1	5	0,5	οι υπάλληλοι στο τμήμα αδειοδοτήσεων πρέπει να είναι άριστα ενημερωμένοι.
2	Η δυνατότητα χρήσης ΤΠΕ, η ψηφιακή διακίνηση εγγράφων, η ύπαρξη ηλεκτρονικής υπογραφής.	0,1	5	0,5	η νέα δημόσια Διοίκηση ευνοείται από τη χρήση των ΤΠΕ προσφέροντας νέες δυνατότητες
3	Η δυνατότητα ενημέρωσης των εμπλεκόμενων φορέων μέσω της ηλεκτρονικής σελίδας του Δήμου	0,08	3	0,24	Ο Δήμος Χίου έχει ιστοσελίδα μέσω της οποίας εξυπηρετούνται και ενημερώνονται οι δημότες
4	Η δυνατότητα συνεργασιών με τους εμπλεκόμενους φορείς	0,1	3	0,3	Υπάρχει η δυνατότητα εύκολης συνεργασίας με τους εμπλεκόμενους φορείς λόγω του στενού κοινωνικού περιβάλλοντος στο νησί
5	Η αξιοποίηση της ύπαρξης των δημοτικών ενοτήτων που παραμένουν ενεργές και κοντά στους δημότες.	0,07	3	0,21	επαφή μέσω των δημοτικών ενοτήτων με τους επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται σε πιο απομακρυσμένα μέρη του νησιού
	Αδύνατα Σημεία (Weaknesses)			0	
1	Η έλλειψη προσωπικού στην Υπηρεσία Δόμησης του Δήμου	0,12	2	0,24	Στο επιχειρησιακό πρόγραμμα αναφέρεται η έλλειψη προσωπικού και η έλλειψη του απαραίτητου εξοπλισμού
2	Η έλλειψη επαρκούς επικοινωνίας μεταξύ των Υπηρεσιών	0,08	3	0,24	διασκορπισμένες τις υπηρεσίες του σε διάφορα κτίρια.
3	Η έλλειψη χωροταξικού σχεδιασμού	0,15	3	0,45	απαιτείται συνάρμωση όλων των χωροταξικών πολεοδομικών μελετών σε ενιαίο σχέδιο που να καλύπτει όλο το νησί
4	Η έλλειψη Νομικής Υποστήριξης	0,08	2	0,16	η έλλειψη νομικής υποστήριξης δημιουργεί δυσλειτουργία στην Υπηρεσία Δόμησης και στο τμήμα αδ/σεων
5	Διαταραχή ισορροπίας ιδίων πόρων και εσόδων από τις επιχορηγήσεις της κεντρικής διοίκησης.	0,12	1	0,12	η βελτίωση των δεικτών αυτονομίας έχει αναδειχθεί ως κρίσιμο ζήτημα στο επιχειρησιακό πρόγραμμα
	ΣΥΝΟΛΑ	1		2,96	

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από το γράφοντα

Ομοίως, αναλύθηκαν οι σημαντικότεροι παράγοντες, ευκαιρίες και απειλές του εξωτερικού περιβάλλοντος (Πίνακας 4.7), ενώ στον πίνακα 4.8 (SFAS MATRIX) επιλέχθηκαν οι κυριότεροι παράγοντες εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος με βάση την μεγαλύτερη σταθμισμένη βαθμολογία και στη συνέχεια βαθμολογήθηκαν Κ.Ο.Κ.

Πίνακας 4.7

Μήτρα Εξωτερικών Παραγόντων (EFAS MATRIX)					
	Εξωτερικοί Παράγοντες	Συντελεστής Στάθμισης	Βαθμολογία	Σταθμισμένη Βαθμολογία	Σχόλια
A/A	Ευκαιρίες (Opportunities)				
1	Η δυνατότητα της Ελληνικής Αστυνομίας για έλεγχο σχεδόν του 100% των καταστημάτων	0,12	2	0,24	η Ελληνική Αστυνομία προσπαθεί να ελέγχει αδιακρίτως όλα τα Κ.Υ.Ε
2	Η δυνατότητα της Διεύθυνσης Υγείας για έλεγχο σχεδόν του 100% των καταστημάτων	0,12	2	0,24	Η Δ/ση Υγείας ασκεί εντατικούς ελέγχους
3	Η δυνατότητα της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας για έλεγχο σχεδόν του 100% των καταστημάτων	0,12	2	0,24	Η Πυροσβεστική Υπηρεσία προβαίνει στον έλεγχο όλων των καταστημάτων
4	Η δυνατότητα καλής επικοινωνίας των λογιστών και των επιχειρηματιών με το Επιμελητήριο Χίου	0,08	3	0,24	Στο νησί της Χίου υπάρχει καλή σχέση μεταξύ του Επιμελητηρίου και των επιχειρηματιών
5	Η καλή συνεργασία των Ελεγκτικών Αρχών με το Δήμο Χίου	0,08	5	0,4	Οι ελεγκτικές αρχές έχουν άψογη συνεργασία σε όλα τα ζητήματα που προκύπτουν με το Δήμο Χίου
	Περιορισμοί(Threats)			0	
1	Η έλλειψη ικανοποιητικής επικοινωνίας με τα Υπουργεία	0,11	2	0,22	Εγγραφα μενουν αναπάντητα για μήνες, πολλές φορές δεν απαντούν στα τηλέφωνα καθιστώντας αδύνατη την επικοινωνία
2	Η πολυνομία και οι συχνές αλλαγές Νομικού και Θεσμικού πλαισίου	0,1	3	0,3	Συχνές αλλαγές, αναπάντεχα, αποσπασματικά και χωρίς ενημέρωση.
3	Η αδυναμία της Εφορίας Αρχαιοτήτων για πραγματοποίηση ελέγχων	0,1	2	0,2	Έλλειψη προσωπικού, φόρτος εργασίας
4	Η τρέχουσα, μη ευνοϊκή, οικονομική συγκυρία και η έλλειψη χρηματοδοτικών πόρων	0,1	2	0,2	μείωση των χρηματοδοτήσεων, ανεργία, ασταθές επαγγελματικό περιβάλλον
5	θέματα ασφάλειας και αστυνόμευσης λόγω έκτακτων συνθηκών	0,07	2	0,14	Το προσφυγικό πρόβλημα δημιουργεί έκτακτες ανάγκες και απασχολεί τις αστυνομικές αρχές
	ΣΥΝΟΛΑ	1		2,42	

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από το γράφοντα

Πίνακας 4.8

Μήτρα Συνοπτικής Ανάλυσης Στρατηγικών Παραγόντων (SFAS MATRIX)								
Στρατηγικοί Παράγοντες		Συντελεστής Στάθμισης	Βαθ/γία	Σταθμισμένη Βαθμολογία	Διάρκεια			Σχόλια
A/A	Στήλη 1	Στήλη 2	Στήλη 3	Στήλη 4	Στήλη 5			
					Βραχυ	Μεσο	Μακρ ο	
1	Η ύπαρξη προσωπικού με εξειδικευμένες γνώσεις στο τμήμα αδειοδοτήσεων Κ.Υ.Ε (S)	0,09	5	0,45	X			Μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες επικοινωνίας και εξυπηρέτησης του επιχειρηματικού κόσμου της Χίου.
2	Η δυνατότητα χρήσης ΤΠΕ, η ψηφιακή διακίνηση εγγράφων, η ύπαρξη ηλεκτρονικής υπογραφής. (S)	0,11	5	0,55		X		η χρήση ΤΠΕ θα φέρει μείωση διοικητικού κόστους, διαφάνεια και άμεση εξυπηρέτηση
3	Η έλλειψη χωροταξικού σχεδιασμού (W)	0,1	3	0,3			X	γίνονται μεγάλες προσπάθειες για την ολοκλήρωση του χωρ/κού σχεδιασμού
4	Η καλή συνεργασία των Ελεγκτικών Αρχών με το Δήμο Χίου(O)	0,09	3	0,27	X			αυτή διασφαλίζεται σαφώς με την άμεση κοινοποίηση της γνωστοποίησης αλλά και με συχνή τηλεφωνική επικοινωνία και προσωπική επαφή
5	Η πολυνομία και οι συχνές αλλαγές Νομικού και Θεσμικού πλαισίου (T)	0,11	1	0,11	X			Η ύπαρξη νομικού συμβούλου και η καλή ενημέρωση των εμπλεκόμενων.
6	Η δυνατότητα συνεργασιών με τους εμπλεκόμενους φορείς (S)	0,09	4	0,36	X			καλή συνεργασία και ενημέρωση
7	Η έλλειψη επαρκούς επικοινωνίας μεταξύ των Υπηρεσιών (W)	0,1	5	0,5	X			ανάπτυξη της ηλεκτρονικής επικοινωνίας και εκμετάλλευση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι ΤΠΕ
8	Η έλλειψη προσωπικού στην Υπηρεσία Δόμησης του Δήμου (W)	0,1	2	0,2			X	Αίτημα για επιπλέον προσωπικό.
9	Η δυνατότητα καλής επικοινωνίας των λογιστών και των επιχειρηματιών με το Επιμελητήριο Χίου (O)	0,09	1	0,09		X		Ενημέρωση του επιμελητηρίου ώστε εκείνο με τη σειρά του να διοχετεύει τις πληροφορίες στους επιχειρηματίες και λογιστές.
10	Η δυνατότητα της Διεύθυνσης Υγείας για έλεγχο σχεδόν του 100% των καταστημάτων (O)	0,1	1	0,1	X			ενημερωτική πρώτη επίσκεψη για συμβουλές και συστάσεις.
ΣΥΝΟΛΑ		1		2,93				

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από το γράφοντα

4.5 Ανακεφαλαίωση

Παραπάνω επιχειρήθηκε PESTEL και SWOT ανάλυση για το Δήμο Χίου ώστε να γίνει μια ευρύτερη αξιολόγηση της λειτουργίας και της επιχειρησιακής ικανότητας του Δήμου Χίου σε σχέση με την αδειοδότηση των επιχειρήσεων και την επιχειρηματικότητα. Με βάση τα παραπάνω μπορούμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

A. Διοικητική ικανότητα.

Ο Δήμος Χίου έχει επάρκεια αφενός όσον αφορά την δική του οργανωτική δομή στο θέμα της αδειοδότησης των ΚΥΕ αλλά και την οργανωτική δομή των εμπλεκόμενων υπηρεσιών που συμμετέχουν στην διαδικασία ελέγχου των ΚΥΕ. Επίσης εφαρμόζονται όλες οι διαδικασίες διαχείρισης και υλοποίησης του θέματος των αδειοδοτήσεων.

B. Επιχειρησιακή ικανότητα.

Η επιχειρησιακή ικανότητα του Δήμου Χίου κρίνεται αφενός από την επάρκεια των ομάδων που υλοποιούν το αντικείμενο των αδειοδοτήσεων των ΚΥΕ, αφετέρου από την εμπειρία τους. Αυτό ισχύει και για το εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου αλλά και για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

Από την παραπάνω ανάλυση στο εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου διαπιστώθηκε αδυναμία της υπηρεσίας δόμησης να ασκήσει έλεγχο. Αυτό οφείλεται στην έλλειψη προσωπικού και στο φόρτο εργασίας. Χρειάζεται περισσότερος έλεγχος και επαναπροσδιορισμός προτεραιοτήτων προκειμένου να ιεραρχηθούν οι επείγουσες εργασίες και να αρχίσει η Υπηρεσία Δόμησης να ελέγχει τουλάχιστον το 30% των ΚΥΕ. Το ίδιο θέμα διαπιστώθηκε και με την Αρχαιολογική Υπηρεσία και πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα. Θα πρέπει να υπάρξει επικοινωνία μεταξύ των δυο υπηρεσιών για να δοθεί μια λύση. Στο θέμα της εμπειρίας όλοι οι εμπλεκόμενοι έχουν μεγάλη εμπειρία γεγονός που αποτελεί μεγάλο πλεονέκτημα όμως εντοπίστηκε ανεπαρκής επικοινωνία μεταξύ των υπηρεσιών που πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα.

Γ. Χρηματοοικονομική ικανότητα

Η χρηματοοικονομική ικανότητα των εμπλεκόμενων φορέων για την ορθή διαχείριση του αντικειμένου των αδειοδοτήσεων των ΚΥΕ κρίνεται από την ικανότητά τους να ανταποκρίνονται με ανθρώπινους πόρους στο έργο που πρέπει να επιτελέσουν. Είναι ζητούμενο αν υπάρχει η δυνατότητα εύρεσης ανθρώπινων πόρων στις σημερινές συνθήκες της κρίσης λόγω οικονομικών περιορισμών. Επίσης ο Δήμος απασχολεί προσωπικό ενώ τα έσοδα πλέον από τα ΚΥΕ (παράβολα, πρόστιμα) φαίνεται να έχουν μειωθεί. Άρα παρέχει υπηρεσίες που χρηματοδοτούνται από άλλες πηγές εσόδων του. Ανάλυση του πώς εξελίχθηκαν τα έσοδα του Δήμου με το νέο θεσμικό πλαίσιο θα ακολουθήσει στο 5^ο κεφάλαιο (Perpa.gr, 2018).

Γενικά διαπιστώθηκε ότι το πολιτικό και οικονομικό περιβάλλον δεν είναι φιλικό για το Δήμο Χίου. Το κοινωνικό περιβάλλον έχει υποστεί και αυτό τις συνέπειες της κρίσης ενώ το τεχνολογικό μπορεί να βελτιωθεί σημαντικά. Χρειάζεται η χρήση ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων όπως επίσης και η εκπαίδευση του πληθυσμού και των υπαλλήλων στις νέες τεχνολογίες. Για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος επισημάνθηκε η άμεση ανάγκη της ύπαρξης χωροταξικού. Για το νομικό περιβάλλον ο Δήμος χρειάζεται περισσότερους νομικούς για να αντιμετωπίσει την πολυνομία, τις ασαφείς ρυθμίσεις και την συχνή και άναρχη αλλαγή θεσμικών πλαισίων.

Κεφάλαιο 5^ο

Παρουσίαση οικονομικών στοιχείων Δήμου Χίου

5.1 Εισαγωγή

Στο παρόν κεφάλαιο θα παρουσιαστούν οικονομικά στοιχεία από το Δήμο Χίου ώστε να κατανοήσουμε πώς επηρεάστηκαν τα έσοδά του από την αλλαγή του θεσμικού πλαισίου. Στις δύσκολες οικονομικές συνθήκες που βιώνει η ελληνική κοινωνία και η Τ.Α είναι αυτονόητη η σπουδαιότητα των ιδίων εσόδων. Επίσης επιχειρείται μια γνωριμία με το ΟΠΣ-ΑΔΕ που αναμένεται να παίξει πολυσήμαντο ρόλο στη διαφάνεια, στη συνεργασία και στη διαλειτουργικότητα των εμπλεκόμενων υπηρεσιών.

5.2 Τα έσοδα των Ο.Τ.Α

Πριν να γίνει η παρουσίαση των οικονομικών στοιχείων που αφορούν τα έσοδα από τα ΚΥΕ όπως αυτά ίσχυαν με το παλιό θεσμικό καθεστώς και όπως αυτά εξελίσσονται με το νέο θα ήταν ενδιαφέρον να γίνει μια σύντομη αναφορά στα έσοδα των ελληνικών Ο.Τ.Α. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την εισηγητική έκθεση του κρατικού προϋπολογισμού 2018 όπου παρουσιάζονται τα συνολικά έσοδα της ελληνικής Τ.Α.

Πίνακας 5.1: Ενοποιημένος προϋπολογισμός ΟΤΑ

Πίνακας 3.25 Ενοποιημένος προϋπολογισμός ΟΤΑ (σε εκατ. ευρώ)				
Κατηγορία	2017		2018	
	ΜΠΔΣ	Εκτιμήσεις	ΜΠΔΣ	Προβλέψεις
A Έσοδα (1+2+3+4+5+6)	7.424	7.014	7.761	7.276
1 Επιχορηγήσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό	3.037	3.020	3.319	3.193
2 Επιχορηγήσεις από ΠΔΕ	846	562	826	549
3 Τόκοι	41	41	41	41
4 Έσοδα από προγράμματα της ΕΕ	14	18	14	18
5 Λοιπά έσοδα	2.622	2.577	2.702	2.629
- Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα	1143	1060	1196	1079
- Έσοδα από φόρους, λοιπά τέλη, δικαιώματα και παροχή υπηρεσιών	578	557	595	575
- Λοιπά ίδια έσοδα	405	485	400	486
- Έσοδα ΠΟΕ	495	475	511	489
6 Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	864	795	858	846
B Έξοδα (1+2+3+4+5+6)	7.147	6.800	7.307	6.909
1 Αμοιβές προσωπικού	2.248	2.278	2.280	2.348
2 Προνοιακά επιδόματα	733	742	725	739
3 Τόκοι	71	58	71	58
4 Δαπάνες για επενδύσεις	1.288	929	1.328	993
5 Λοιπές δαπάνες	1.917	1.971	2.018	1.899
- Πληρωμές ΠΟΕ	316	316	397	285
- Μεταβιβάσεις σε τρίτους	205	205	205	205
- Λοιπές λειτουργικές δαπάνες	1.397	1.451	1.416	1.410
6 Αποδόσεις εσόδων υπέρ Δημοσίου και τρίτων	890	822	884	872
Ταμειακό ισοζύγιο	276	214	454	367
Εθνκολογιστικές προσαρμογές	-77	-44	-56	-80
Λοιπές προσαρμογές (ΔΕΗ)	0	0	0	55
Ισοζύγιο κατά ESA	200	171	398	342

Πηγή: Τσακαλώτος, 2017 (σ.111)

Παρατηρούμε ότι τα ίδια έσοδα των Δήμων είναι πολύ λιγότερα από τις επιχορηγήσεις που αποτελούν την κύρια πηγή εσόδων. Η μεγάλη εξάρτηση εσόδων από τους κρατικούς πόρους αποτελεί πρόβλημα για τους ΟΤΑ. Ειδικά για τους μικρούς ΟΤΑ οι επιχορηγήσεις αποτελούν τη συντριπτική πλειοψηφία των εσόδων τους (Γκέκας, 2016).

Η κατάσταση τα τελευταία χρόνια έχει επιδεινωθεί από την μεγάλη περικοπή των κρατικών επιχορηγήσεων και από τις περιορισμένες δυνατότητες του ΕΣΠΑ. Ταυτόχρονα η υλοποίηση της μεταρρύθμισης του «Καλλικράτη» απαιτεί πόρους τόσο οικονομικούς όσο και ανθρώπινους. Αν συνυπολογίσουμε τα παραπάνω φαίνεται πόσο σημαντικά είναι για τους ΟΤΑ τα ίδια έσοδα που θα μπορούσαν να τους εξασφαλίσουν οικονομική ανεξαρτησία. Όμως λόγω της οικονομικής κρίσης τα ίδια έσοδα όχι απλά δεν αυξάνονται αλλά και περιορίζονται. Να σημειωθεί ότι οι ΟΤΑ καταβάλλουν αγώνα προκειμένου να διασφαλίσουν τα ίδια έσοδά τους (Γκέκας, 2016).

5.3 Ολοκληρωμένο Πληροφορικό Σύστημα Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων.

Για να μπορέσει να υποστηριχτεί το θεσμικό πλαίσιο του Ν.4442/2016 στο άρθρο 14 προβλέπεται η δημιουργία του ΟΠΣ-ΑΔΕ. Αυτό θα είναι ένα κεντρικό σύστημα υποστήριξης των διαδικασιών υπαγωγής στο καθεστώς του Ν.4442/2016 καθώς και ελέγχου των οικονομικών δραστηριοτήτων. Το ΟΠΣ-ΑΔΕ θα το διαχειρίζεται η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Μέσα σε αυτό το σύστημα θα καταγράφεται η συνολική δραστηριότητα κάθε επιχείρησης συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων και των κυρώσεων. Προβλέπεται η ύπαρξη πρότυπων φύλλων ελέγχου όπου οι ελεγκτικές αρχές θα καταγράφουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που θα πραγματοποιούν και οι πληροφορίες αυτές θα αναρτώνται στο ΟΠΣ-ΑΔΕ το οποίο θα επιτρέπει τη διαλειτουργικότητα και την ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων με όλα τα υφιστάμενα πληροφοριακά συστήματα.

Επιπλέον δεν μπορεί να διενεργηθεί έλεγχος μέχρι τη δημοσίευση των πρότυπων φύλλων ελέγχου στο ΟΠΣ-ΑΔΕ. Παρόλο που έχει περάσει πάνω από ένας χρόνος από τη δημοσίευση του Νόμου δυστυχώς ακόμα δεν έχει τεθεί σε πλήρη λειτουργία το ΟΠΣ-ΑΔΕ. Επομένως τα αποτελέσματα των ελέγχων δεν γίνονται βάσει των πρότυπων φύλλων ελέγχου που αναφέρει ο Νόμος και τα όποια αποτελέσματα δεν αναρτώνται πουθενά.

5.4 Έσοδα από παράβολα για το Δήμο Χίου με το παλιό και με το νέο καθεστώς.

Με το προηγούμενο θεσμικό πλαίσιο για την έκδοση ή την αντικατάσταση αδείας λειτουργίας ΚΥΕ ή για την χορήγηση αδείας χρήσης μουσικής-μουσικών οργάνων απαιτούνταν παράβολο το ύψος του οποίου καθοριζόταν από την Κ.Υ.Α 61167/17-12-07 (ΦΕΚ 2438/Β'/2007). Με το νέο θεσμικό πλαίσιο παράβολο υπέρ του Δήμου απαιτείται μόνο κατά την έκδοση νέας άδειας λειτουργίας ΚΥΕ. Ας δούμε πώς επηρέασε αυτή η αλλαγή τα έσοδα του Δήμου.

Στον πίνακα 5.2 που βρίσκεται παρακάτω μπορούμε να δούμε τα έσοδα που είχε ο Δήμος Χίου τα τελευταία πέντε χρόνια από παράβολα που αφορούσαν είτε την ίδρυση νέου ΚΥΕ είτε την αντικατάσταση αδείας είτε τη χορήγηση αδείας χρήσης μουσικής-μουσικών οργάνων.

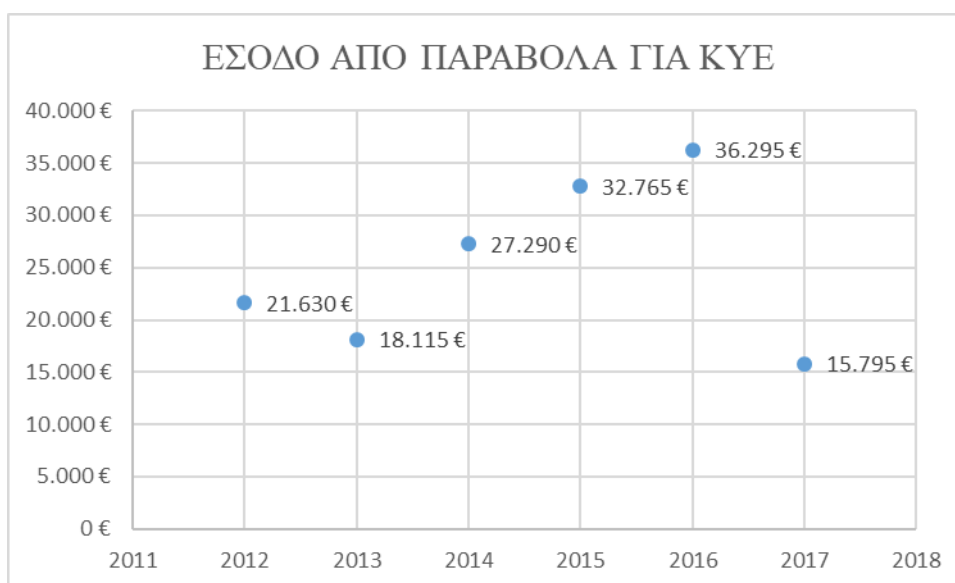
Πίνακας 5.2: Έσοδα από παράβολα 2012-2017

ΕΤΟΣ	ΕΣΟΔΟ ΑΠΟ ΠΑΡΑΒΟΛΑ ΓΙΑ ΚΥΕ	ΠΛΗΘΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
2012	21.630 €	193
2013	18.115 €	155
2014	27.290 €	225
2015	32.765 €	291
2016	36.295 €	306
2017	15.795 €	122

Πηγή: Οικονομική Υπηρεσία Δήμου Χίου

Η μεταβολή στα έσοδα του Δήμου απεικονίζεται στο παρακάτω διάγραμμα 5.1:

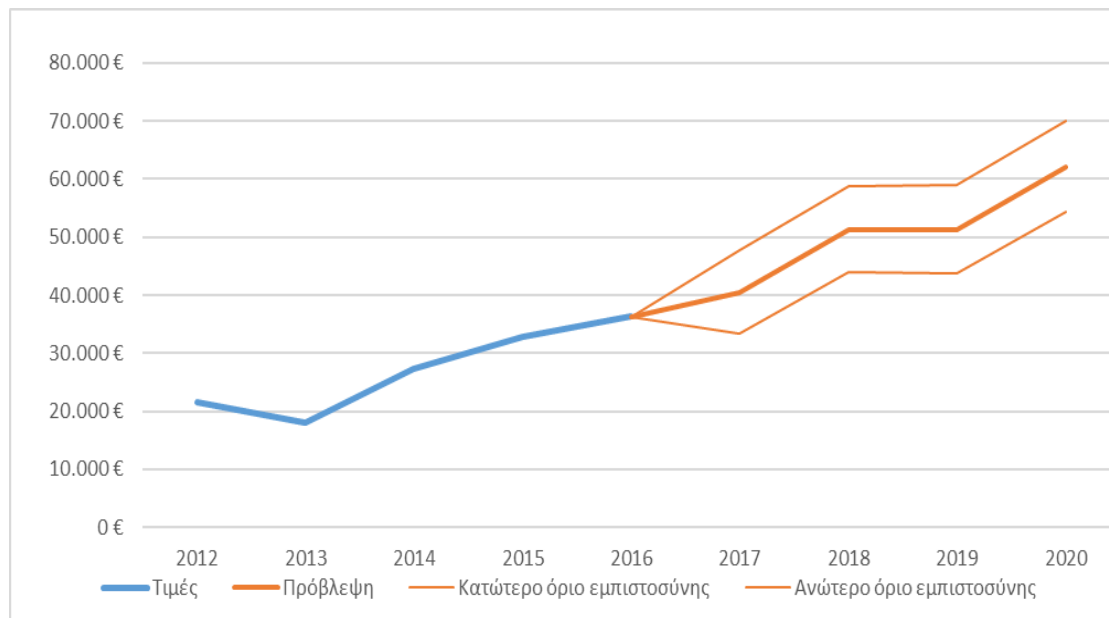
Διάγραμμα 5.1

Πηγή: Οικονομική Υπηρεσία Δήμου Χίου

Παρατηρούμε ότι μέχρι την ισχύ του νέου νόμου τα έσοδα είχαν αυξητική τάση. Αν δημιουργήσουμε ένα φύλλο πρόβλεψης με τα έσοδα μέχρι το 2016 παρατηρούμε ότι με το προηγούμενο καθεστώς το 2017 θα αναμέναμε αυξημένα έσοδα (Διάγραμμα 5.2).

Διάγραμμα 5.2: φύλλο πρόβλεψης εσόδων

Πηγή: Οικονομική Υπηρεσία Δήμου Χίου

Αντί της αύξησης παρατηρούμε την πτώση στα έσοδα του Δήμου με την έναρξη ισχύος του Ν.4442/2016 όπως αυτή απεικονίζεται από τις εισπράξεις το 2017. Η πτώση ισοδυναμεί περίπου με την ετήσια μισθοδοσία ενός υπαλλήλου και είναι ένα γεγονός που προβληματίζει. Τα έσοδα από τα παράβολα αποτελούσαν ένα σταθερό έσοδο, εύκολα εισπράξιμο. Ήταν από τα έσοδα που κατέληγαν στο Δήμο χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια σε αντίθεση με άλλα.

Σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης με το νέο νόμο αναμένουν αύξηση των εσόδων της Τ.Α. Αυτό θα επιτευχθεί με δυο τρόπους, με την είσπραξη απ' τους ΟΤΑ του 50% των επιβαλλόμενων προστίμων από την έλλειψη γνωστοποίησης και με την είσπραξη του 80% των εισπραττόμενων παραβόλων (Stanel Συμβουλευτική, 2016).

Όμως όπως είδαμε ο Δήμος από την πλευρά των παραβόλων είχε μείωση των εσόδων του. Παρακάτω θα δούμε τις περιπτώσεις των ΚΥΕ που καταγράφηκαν το 2017 να λειτουργούν με έλλειψη γνωστοποίησης και τα πρόστιμα που αναλογούν.

5.5. Έσοδα από πρόστιμα για έλλειψη γνωστοποίησης

Σύμφωνα με το άρθρο 15 του Ν.4442/2016 σε περίπτωση που ασκηθεί οικονομική δραστηριότητα με γνωστοποίηση και παραληφθεί η γνωστοποίηση πριν από την έναρξη λειτουργίας της, ή ενώ έγινε μεταβολή στοιχείων παραλήφθηκε η γνωστοποίηση ή δηλώθηκαν αναληθή στοιχεία προβλέπονται πρόστιμα από εκατό έως είκοσι χιλιάδες ευρώ. Με την ΚΥΑ 16228/2017 καθορίστηκε επακριβώς ο τρόπος υπολογισμού των κυρώσεων.

Στην περίπτωση του Δήμου Χίου μέσα στο 2017 έφτασαν στην Υπηρεσία 14 εκθέσεις της Αστυνομίας που αφορούσαν έλλειψη γνωστοποίησης. Οι περιπτώσεις αυτές εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα 5.3.

Πίνακας 5.3: Κυρώσεις από έλλειψη γνωστοποίησης 2017

ΠΟΣΟ	ΕΚΠΤΩΣΗ 20%	A/A	ΧΡΗΣΗ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΧΩΡΙΣ ΓΝΩΣ/ΣΗ	ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΕΛΛΕΙΨΗ ΠΡΩΤΗΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ ΓΝΩΣΤ/ΣΗΣ
1800	360	1		1440	14/7/2017	9/8/2017
1800		2	1800		4/8/2017	
1800		2	1800		26/7/2017	
2400	480	3	1920		19/8/2017	19/10/2017
600	120	4		480	19/9/2017	
600		5	600		17/8/2017	
600		5	600		19/9/2017	
600	120	6	480		4/8/2017	10/10/2017
300	60	7	240		31/7/2017	29/9/2017
1500	300	8	1200		12/8/2017	13/8/2017
600	120	9	480		28/7/2017	2/10/2017
1200	240	10	960		19/8/2017	29/8/2017
1800		11	1800		16/7/2017	
1200		12	1200		20/8/2017	
16800	1800		13080	1920		

Πηγή: Οικονομική Υπηρεσία Δήμου Χίου

Στην πρώτη στήλη του πίνακα εμφανίζεται το ποσό της κύρωσης, στην επόμενη οι περιπτώσεις που εμπίπτουν στη μείωση του 20% διότι συμμορφώθηκαν. Επομένως επτά στις δώδεκα περιπτώσεις συμμορφώθηκαν και έκαναν γνωστοποίηση ενώ υπάρχουν δυο επιχειρηματίες που δεν συμμορφώθηκαν.

Ο Δήμος Χίου θα εισπράξει το 50% από το παραπάνω ποσό ενώ το άλλο 50% θα πρέπει να αποδοθεί στο Κράτος. Το έσοδο για το Δήμο ανέρχεται στις 7.500€ το οποίο σε καμία περίπτωση δεν καλύπτει την απώλεια εσόδων από τα παράβολα.

Επιπλέον, κατά την κλίση σε ακρόαση των ανωτέρω επιχειρηματιών, επικαλέστηκαν έλλειψη ενημέρωσης και ζήτησαν εφόσον συμμορφώθηκαν αφαίρεση των προστίμων. Έχει σταλεί σχετικό ερώτημα στο Υπουργείο Εσωτερικών που παραμένει αναπάντητο για μήνες. Αν παράλληλα με την έναρξη ισχύος του Νόμου ήταν έτοιμο το ΟΠΣ-ΑΔΕ τα ποσά θα εξάγονταν αυτόματα από το σύστημα και δεν θα υπήρχε καμία αμφιβολία.

Επιπλέον υπάρχουν και κάποια θέματα επικάλυψης αρμοδιοτήτων που δεν έχουν αποσαφηνιστεί. Σε μια ξενοδοχειακή μονάδα η γνωστοποίηση χρήσης μουσικής αναρτάται μέσω του ΕΟΤ όμως ο Δήμος εκδίδει την παράταση χρήσης μουσικής. Αναρωτιέται κανείς αν νομιμοποιείται ο Δήμος να επιβάλλει κυρώσεις ή πρέπει να τις επιβάλλει ο ΕΟΤ. Στην περίπτωση των διοικητικών προστίμων που επιβάλλει ο Δήμος πάλι δεν έχει τρόπο να ελέγξει αν πχ η γνωστοποίηση που θα του προσκομίσει ο επιχειρηματίας είναι σε ισχύ ή έχει ακυρωθεί για κάποιο λόγο.

Επίσης με δεδομένο ότι οι 13.000€ αφορούν έλλειψη γνωστοποίησης μουσικής, ενέργεια που γίνεται άπαξ αναμένουμε και άλλη πτώση των εσόδων μέσα στο 2018. Να σημειωθεί επίσης ότι η Διεύθυνση Υγείας κατά τους ελέγχους προβαίνει σε συστάσεις και επανέλεγχο οπότε δεν έχει αποστείλει καμία έκθεση για υποβολή προστίμου μέσα στο 2017.

5.6. Η επιβολή διοικητικών προστίμων

Σύμφωνα με το άρθρο 73, Β, ν, η ΕΠΖ εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο το σχέδιο κανονιστικών αποφάσεων των άρθρων 79 και 82 του Κ.Δ.Κ. Σύμφωνα με το άρθρο 79 παρ. 1γ «Οι δημοτικές και κοινοτικές αρχές ρυθμίζουν θέματα της αρμοδιότητάς τους εκδίδοντας τοπικές κανονιστικές αποφάσεις, στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας, με τις οποίες: Προσδιορίζουν τους όρους και τις ώρες λειτουργίας μουσικής σε καταστήματα που λειτουργούν στην πόλη, λαμβάνοντας υπόψη τις χρήσεις γης, τις ιδιαίτερες τοπικές συνθήκες και την προστασία των κατοίκων από την ηχορύπανση».

Ο Δήμος Χίου, με την υπ' αριθ 384/2014 ΑΔΣ έγκρινε την υπ' αριθ. 297/2013 κανονιστική απόφαση για τους όρους και τις ώρες λειτουργίας μουσικής καθώς και την επιβολή διοικητικών προστίμων στις παρακάτω περιπτώσεις:

Για λειτουργία μουσικής-μουσικών οργάνων κατά τις απαγορευτικές ώρες, για στέρηση αδειάς μουσικής-μουσικών οργάνων ή για υπέρβαση του επιτρεπόμενου ορίου έντασης: 150,00€

Για όχληση περιοίκων: 750€ ενώ για τροποποίηση της κατεχόμενης αδείας λειτουργίας: 500,00€

Τα ποσά αναδιαμορφώθηκαν το 2017 λαμβάνοντας υπόψιν τις δύσκολες συνθήκες που βιώνει η χιώτικη κοινωνία μειώνοντας το ποσό για όχληση περιοίκων και για τροποποίηση της κατεχόμενης αδείας λειτουργίας σε 300,00€. Για να πάρουμε μια εικόνα των εσόδων καθώς και της συχνότητας της παραβατικής συμπεριφοράς θα μελετήσουμε τα τρία τελευταία χρόνια.

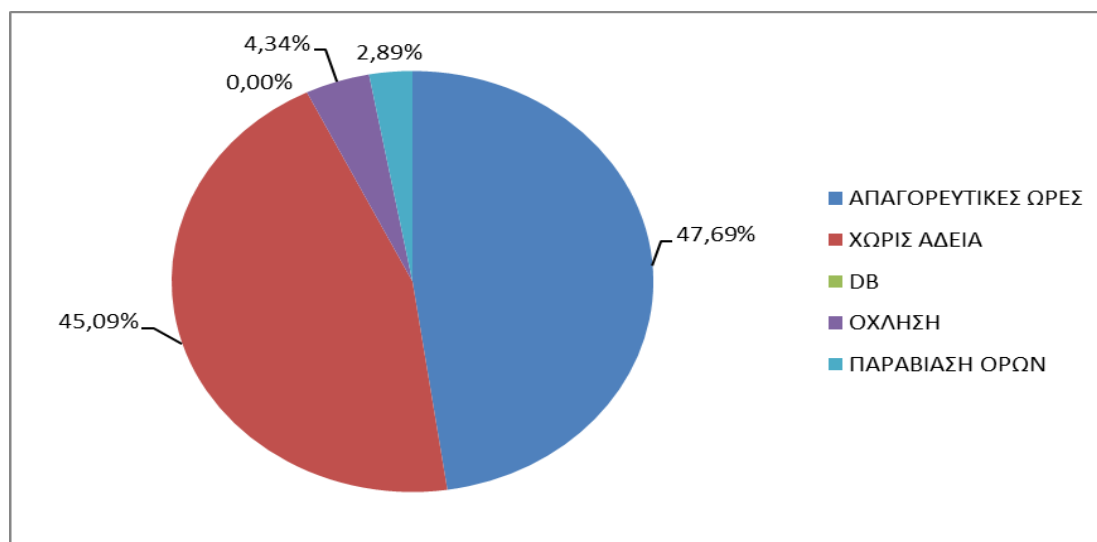
Στον πίνακα 5.4 εμφανίζονται τα έσοδα που είχε ο Δήμος Χίου από παραβάσεις σχετικές με την χορήγηση αδείας χρήσης μουσικής για το έτος 2015.

Πίνακας 5.4: Έσοδα από παραβάσεις μουσικής 2015

ΕΤΟΣ 2015		
ΠΛΗΘΟΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ :85	ΠΟΣΑ (€)	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΧΩΡΙΣ ΑΔΕΙΑ	7800	45,09%
ΑΠΑΓΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ	8250	47,69%
ΟΧΛΗΣΗ	750	4,34%
ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΡΩΝ	500	2,89%
ΣΥΝΟΛΟ	17300	100,00%

Πηγή: Οικονομική Υπηρεσία Δήμου Χίου

Διάγραμμα 5.3

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΠΡΟΣΤΙΜΑ 2015

Πηγή: Οικονομική Υπηρεσία Δήμου Χίου

Από τα παραπάνω παρατηρούμε ότι το 45% των εσόδων από διοικητικά πρόστιμα για το έτος 2015 που αντιστοιχεί σε ποσό 7.800€ ήταν από έλλειψη αδείας μουσικής.

Αντίστοιχα με παραπάνω στον πίνακα 5.5 εμφανίζονται τα έσοδα που είχε ο Δήμος Χίου από παραβάσεις σχετικές με την χορήγηση αδείας χρήσης μουσικής για το 2016. Όπως προκύπτει και από τα στοιχεία του 2016, ο Δήμος είχε έσοδο 7.350€ από ελλείψεις άδειας μουσικής.

Πίνακας 5.5: Έσοδα από παραβάσεις μουσικής 2016

ΕΤΟΣ 2016		
ΠΛΗΘΟΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ : 84	ΠΟΣΑ (€)	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΧΩΡΙΣ ΑΔΕΙΑ	7350	32,59%
ΑΠΑΓΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ	10050	44,57%
ΟΧΛΗΣΗ	2250	9,97%
ΟΡΙΟ ΗΧΟΣΤΑΘΜΗΣ	900	4,00%
ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΡΩΝ	2000	8,87%
ΣΥΝΟΛΟ	22550	100,00%

Πηγή: Οικονομική Υπηρεσία Δήμου Χίου

Στο πίνακα 5.6 μπορούμε να δούμε τα έσοδα του Δήμου Χίου από παραβάσεις σχετικές με την χορήγηση αδείας χρήσης μουσικής-μουσικών οργάνων για το έτος 2017. Παρατηρούμε ότι υπήρξαν 75 περιπτώσεις με παραβατικότητες επιπλέον εκείνων που σημειώθηκαν για έλλειψη γνωστοποίησης και οι οποίες αναφέρθηκαν παραπάνω.

Πίνακας 5.6: Έσοδα από παραβάσεις μουσικής 2017

ΕΤΟΣ 2017		
ΠΛΗΘΟΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ: 74	ΠΟΣΑ(€)	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΠΑΓΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ	7050	45.63%
ΟΧΛΗΣΗ	4500	29.12%
ΟΡΙΟ ΗΧΟΣΤΑΘΜΗΣ	1200	7.77%
ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΡΩΝ	2700	17.48%
ΣΥΝΟΛΟ	15.450	100,00%

Πηγή: Οικονομική Υπηρεσία Δήμου Χίου

Αν λοιπόν συνοψίσουμε τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τα ανωτέρω έχουμε:

Σύγκριση Οικονομικών Στοιχείων

Ο Δήμος φαίνεται να έχασε μέσα στο 2017 ποσό 7.500€ περίπου από τα διοικητικά πρόστιμα από έλλειψη άδειας μουσικής και ποσό 20.000€ περίπου από τα

παράβολα. Από την άλλη αναμένεται να εισπράξει περίπου 7.500€ από τις κυρώσεις για έλλειψη γνωστοποίησης όταν και εφόσον βεβαιωθούν.

5.7. Ανακεφαλαίωση

Με δεδομένο αφενός το ότι τα ίδια έσοδα των Δήμων είναι πολύ λιγότερα από τις επιχορηγήσεις που αποτελούν την κύρια πηγή εσόδων τους και αφετέρου την επιθυμία των Δήμων για οικονομική ανεξαρτησία καταλαβαίνει κανείς το πόσο σημαντική είναι η διαφύλαξη των ιδίων εσόδων των ΟΤΑ. Ένα από αυτά είναι τα έσοδα από τα παράβολα και τα διοικητικά πρόστιμα που αφορούν τα Κ.Υ.Ε.

Ο νέος Νόμος προβλέπει έσοδα για τους ΟΤΑ μέσα από το έργο των ελεγκτικών αρχών που θα στηρίζεται στην απόλυτη διαφάνεια μέσα από τις αναρτήσεις των εκθέσεων ελέγχου στο ΟΠΣ-ΑΔΕ. Όμως αν και έχει περάσει πάνω από ένας χρόνος από την έναρξη ισχύος του Νόμου το ΟΠΣ-ΑΔΕ δεν έχει τεθεί σε πλήρη ισχύ και οι κυρώσεις από έλλειψη γνωστοποίησης δεν έχουν αποφέρει καθόλου έσοδα στο Δήμο. Ο Δήμος Χίου υπολογίζεται ότι είχε μια μείωση της τάξης των 20.000€ από παράβολα και επίσης μια μείωση της τάξης των 7.500€ από κυρώσεις για στέρηση άδειας μουσικής.

Κεφάλαιο 6^ο

Η διαδικασία των συνεντεύξεων

6.1 Εισαγωγή

Προκειμένου να διαμορφωθεί μια όσο το δυνατόν πληρέστερη εικόνα για τα αποτελέσματα του Ν.4442/2016, πάρθηκαν μια σειρά από συνεντεύξεις τόσο από το εσωτερικό όσο και από το εξωτερικό περιβάλλον του Δήμου. Συγκεκριμένα:

I. Στο εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες είναι το τμήμα αδειοδοτήσεων, και η Υπηρεσία Δόμησης. Επειδή με το νέο θεσμικό πλαίσιο δεν υπάρχει προέγκριση και δεν ζητείται πλέον η έγκριση από την αντίστοιχη Δημοτική Κοινότητα ή όπου δεν υπάρχει από την ΕΠΖ κρίθηκε ενδιαφέρον να ερωτηθεί ο Πρόεδρος της ΕΠΖ και η πρόεδρος της Δημοτικής Κοινότητας Χίου καθώς και οι γραμματείς των δυο συλλογικών οργάνων.

II. Όπως είδαμε ελεγκτικές αρχές είναι εκτός από το Δήμο: Η Αστυνομία, η Διεύθυνση Υγείας, η Πυροσβεστική Υπηρεσία και η Εφορεία Αρχαιοτήτων. Ερωτήθηκαν εκπρόσωποι όλων των Υπηρεσιών.

III. Επίσης μέσα στο 2017 έγιναν συνολικά 76 γνωστοποιήσεις και συγκεκριμένα υποβλήθηκαν 44 νέες χωρίς τροποποίηση και 32 με τροποποίηση. Από τις 76 περιπτώσεις επιτεύχθηκε τηλεφωνική επικοινωνία με τους περισσότερους από αυτούς και τους λογιστές τους. Οι ενδιαφερόμενοι ερωτήθηκαν τα εξής:

- 1) «Πρόσφατα κάνατε χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του notifybusiness για το κατάστημά σας σύμφωνα με το νέο Νόμο 4442/2016. Εκτιμάτε ότι έχει απλοποιηθεί έτσι η διαδικασία για εσάς; Μειώθηκε η γραφειοκρατία και τα διοικητικά βάρη για εσάς και αν ναι με ποιο κόστος;
- 2) Χρειάστηκε η συνδρομή του τμήματος αδειοδοτήσεων;
- 3) Έχετε κάποια παρατήρηση;

IV. Επιπλέον για να έχουμε μια γενικότερη εικόνα πάρθηκε συνέντευξη από στέλεχος που υπηρετεί στη Διεύθυνση Υγειονομικού Ελέγχου και Περιφερειακής Υγιεινής του Βόρειου Τομέα Αθηνών.

V. Τέλος πάρθηκε συνέντευξη από τον αρμόδιο υπάλληλο που υπηρετεί στην Περιφερειακή Ενότητα Χίου στο τμήμα χορήγησης αδειών ανάπτυξης, ενέργειας και φυσικών πόρων

6.2 Κατά πόσο ήταν ουσιαστική η έγκριση από την ΕΠΖ ή τη Δημοτική Κοινότητα;

Αναφορικά με το ανωτέρω ερώτημα οι αιρετοί θεώρησαν ότι είναι λάθος που πλέον δεν απαιτείται έγκριση από την ΕΠΖ για τη χορήγηση άδειας στα ΚΥΕ καθώς και για τη χρήση μουσικής. Η ΕΠΖ είναι πολιτικό όργανο αμιγώς που μεταφέρει τις ανησυχίες μιας τοπικής κοινωνίας προς τη δημόσια διοίκηση και κατ' ουσίαν «συναποφασίζει» με τις ευρύτερες διατάξεις της κείμενης Νομοθεσίας για θέματα τοπικού ενδιαφέροντος. Με την νέα ρύθμιση η δημόσια διοίκηση γίνεται πιο κεντροβαρής και δεν λαμβάνονται υπόψιν τυχόν ιδιαιτερότητες τοπικού χαρακτήρα. Το επιπλέον πρόβλημα για τη Χίο το δημιουργεί η έλλειψη χωροθέτησης.

Υπάρχουν κάποιες δραστηριότητες επαγγελματιών που πιθανόν να ενοχλούν μια κατηγορία συμπολιτών μας. Είτε πρόκειται για μπαρ σε κατοικημένη περιοχή που πιθανόν να ενοχλεί περίοικους, ή κάποια άλλη δραστηριότητα που είναι απαγορευτική στον κλειστό ιστό της πόλης και ενοχλεί είτε επαγγελματίες είτε και κατοίκους. Με την ελευθερία κινήσεων και την απλούστευση των διαδικασιών για την αδειοδότηση των επιχειρήσεων και τον έλεγχο από την εποπτεύουσα αρχή να ακολουθεί, αφού έχει αδειοδοτηθεί το κάθε είδους κατάστημα, έχει πλέον αγνοηθεί ο λόγος, η κρίση αλλά και η δυνατότητα παρέμβασης από το Δήμο για να αποτρέψει μια εγκατάσταση που ενοχλεί, αφού δεν γνωμοδοτεί πλέον.

Σύμφωνα με τους εμπλεκόμενους υπαλλήλους η έγκριση ήταν μια τυπική διαδικασία αφού σε όλες τις περιπτώσεις οι αιρετοί ενημερώνονταν και ψήφισαν θετικά.

6.3 Επήλθε μείωση του διοικητικού φορτίου για το Δήμο;

Αναφορικά με τη μείωση του διοικητικού φορτίου υποστηρίχθηκε η άποψη ότι μειώθηκε το διοικητικό φορτίο γενικά σε όλες τις εμπλεκόμενες δημοτικές υπηρεσίες. Επιπλέον υποστηρίχθηκε ότι πολλές φορές η ΕΠΖ και οι Δημοτικές Κοινότητες συνεδρίαζαν χωρίς την ύπαρξη άλλων θεμάτων για να μη χαθούν οι προθεσμίες που έθετε ο νόμος.

Γενικά οι Υπηρεσίες δεν δέχονται άσκοπα κοινό οπότε αξιοποιούν καλύτερα το χρόνο εργασίας. Με τη θέσπιση του νέου θεσμικού πλαισίου επιτεύχθηκε επιτάχυνση της διοικητικής διαδικασίας και απαλλαγή του επιτηδευματία από ενδεχόμενη γραφειοκρατική καθυστέρηση. Μειώθηκε το διοικητικό κόστος από την πλευρά του εκ των προτέρων ελέγχου, τις εισηγήσεις προς τα συλλογικά όργανα, την έκδοση

προεγκρίσεων και αδειών. Η επαφή του επιχειρηματία με το Δήμο έχει να κάνει με τη βεβαίωση εγκατάστασης. Αν υπήρχε χωροθέτηση θα μπορούσε να ήταν και αυτό μέσα στο notifybusiness με εξαίρεση ίσως κάποιες ιδιαίτερες περιπτώσεις. Από διοικητικά κόστη απαλλάχτηκαν οι κατά τόπους Κοινότητες και η ΕΠΖ αφού δεν δίνουν πλέον προεγκρίσεις και δεν χορηγούν άδεια μουσικής. Διατηρούν το δικαίωμα στην τοπική αυτορρύθμιση μόνο στην παράταση ωραρίου χρήσης μουσικής-μουσικών οργάνων.

6.4 Επήλθε μείωση του διοικητικού φορτίου για τις ελεγκτικές Αρχές; Εντατικοποιήθηκαν οι έλεγχοι;

Αναφορικά με το συγκεκριμένο ερώτημα υπήρξαν υπηρεσίες όπως η Υπηρεσία Δόμησης και η Αρχαιολογία που επικαλέστηκαν φόρτο εργασίας οπότε δεν μπορούν να ασκήσουν εκ των υστέρων ελέγχους. Στην αδειοδότηση εμπλέκονται στο στάδιο της βεβαίωσης εγκατάστασης.

Το τμήμα αδειοδοτήσεων σαφώς έχει μείωση διοικητικού φορτίου από θέμα ελέγχου όπως επίσης και η Πυροσβεστική Υπηρεσία. Παλιά οι επιχειρηματίες κατέθεταν μελέτη για να πάρουν σχετική έγκριση από την Πυροσβεστική Υπηρεσία ενώ τώρα αν ένα κατάστημα είναι δυναμικότητας κάτω από 150 άτομα και δεν χρησιμοποιεί υγραέριο δεν υποχρεούται. Βάσει της νομοθεσίας πρέπει να ελέγχουν τουλάχιστον το 30% των καταστημάτων, προσπαθούν να ελέγχουν το σύνολο των γνωστοποιήσεων.

Το Αστυνομικό Τμήμα Χίου μέσα από έγγραφη απάντηση σε σχετικό έγγραφο του τμήματος αδειοδοτήσεων, απάντησε ότι έχει προβεί σε ελέγχους σχεδόν σε όλα τα ΚΥΕ που δραστηριοποιούνται στην περιοχή αρμοδιότητάς του. Οι έλεγχοι περιορίστηκαν στην εφαρμογή των διατάξεων που ορίζει η εκάστοτε νομοθεσία για τη χρήση μουσικών οργάνων και οι όποιες παραβάσεις που βεβαιώθηκαν έχουν κοινοποιηθεί στο Δήμο.

Η Διεύθυνση Υγείας Χίου δηλώνει ότι αυξήθηκε ο φόρτος εργασίας της. Ελέγχει το σύνολο των καταστημάτων για τα οποία της κοινοποιείται η γνωστοποίηση. Το γεγονός ότι δεν ελέγχονται τα δικαιολογητικά από υπάλληλο του τμήματος αδειοδοτήσεων εκ των προτέρων, σημαίνει για τη Διεύθυνση Υγείας ότι χρειάζεται περισσότερο χρόνο στον έλεγχο των δικαιολογητικών.

Επίσης ακούστηκε η άποψη από την Περιφερειακή Ενότητα Χίου ότι, σε ορισμένες κατηγορίες καταστημάτων, ο Ν.4442/2016 έχει προκαλέσει περισσότερα προβλήματα από όσα έλυσε αφού παρά τις προσπάθειές τους δεν έχουν ακόμα

αποσαφηνιστεί πολλές διατάξεις. Στις 18/1/2018 επήλθε μια νέα τροποποίηση στο Νόμο για την οποία θα ενημερωθούν σε ημερίδα που θα πραγματοποιηθεί σύντομα.

Επειδή η Χίος είναι ένα νησί οπότε υπάρχει έντονο το στοιχείο της νησιωτικότητας, των γνωριμιών και του σχετικά κλειστού κύκλου, θα ήταν ενδιαφέρον να δούμε πώς αντιμετωπίστηκε το νέο θεσμικό πλαίσιο από μια κεντρική Υπηρεσία των Αθηνών και συγκεκριμένα απ' τη Διεύθυνση Υγειονομικού Ελέγχου και Περιφερειακής Υγιεινής του Βόρειου Τομέα Αθηνών. Στην ερώτηση αν μειώθηκε ο φόρτος εργασίας για την υπηρεσία του απάντησε αρνητικά. Αν και ο νόμος προτείνει έλεγχο στο 30% των περιπτώσεων η Υπηρεσία φροντίζει να εξαντλήσει τα περιθώρια ελέγχου και να προσεγγίσει το 100% των καταστημάτων. Η έννοια της κατάταξης των ΚΥΕ σε κλίμακα επικινδυνότητας είναι σχετική. Κανείς δεν μπορεί να προσδιορίσει τον κίνδυνο για τη δημόσια υγεία σε ένα μικρό κατάστημα. Επομένως η Υπηρεσία ελέγχει σχεδόν το 100% των καταστημάτων για τα οποία της κοινοποιείται γνωστοποίηση αλλά το ίδιο πράττει και για τα υπόλοιπα.

6.5 Μπορείτε να ανταποκριθείτε επαρκώς στους ελέγχους;

Όλες οι υπηρεσίες δήλωσαν ότι μπορούν να ανταποκριθούν επαρκώς εκτός της Υπηρεσίας Δόμησης και της Περιφέρειας Ενότητας Χίου λόγω ασαφειών του θεσμικού πλαισίου ενώ για την Εφορεία Αρχαιοτήτων το θέμα είναι ο φόρτος εργασίας και η έλλειψη προσωπικού.

6.6 Υπάρχουν περιπτώσεις που εντοπίστηκαν προβλήματα; Συμμορφώθηκαν στις συστάσεις; Έχει επιβληθεί κάποια κύρωση;

Η Πυροσβεστική Υπηρεσία και η Διεύθυνση Υγείας δήλωσαν ότι σχεδόν σε όσα ΚΥΕ ελέγχουν εντοπίζουν ατέλειες και ελλείψεις. Κάνουν τις απαραίτητες συστάσεις, δίνουν προθεσμία για συμμόρφωση και προβαίνουν σε επανέλεγχο. Δεν έχουν περιπτώσεις μη συμμόρφωσης.

Από το Αστυνομικό τμήμα συνολικά υποβλήθηκαν 14 παραβάσεις για έλλειψη γνωστοποίησης μέσα στο 2017. Εκτός από δυο σε όλες τις άλλες περιπτώσεις συμμορφώθηκαν εκ των υστέρων.

Η Δ/ση Υγείας του Βόρειου Τομέα Αθηνών είπε ότι η γραμμή της Υπηρεσίας είναι τέτοια ώστε ο πρώτος έλεγχος να είναι ενημερωτικός και καθαρά συμβουλευτικός. Γίνονται παρατηρήσεις και δίνονται συμβουλές για την ολοκλήρωση του φακέλου αλλά και ουσιαστικές παρατηρήσεις για τη σωστή λειτουργία του ΚΥΕ. Συντάσσεται έκθεση ελέγχου σε δυο αντίγραφα, ένα φυλάσσεται στο αρχείο της

Υπηρεσίας και ένα κοινοποιείται στον επιχειρηματία για να το φυλάξει μέσα στο φάκελο με τα υπόλοιπα έγγραφα.

Γενικά οι επιχειρηματίες συνεργάζονται και κατά τον επανέλεγχο έχουν συμμορφωθεί με τις συστάσεις της Υπηρεσίας. Σε ελάχιστες περιπτώσεις που δεν είναι συνεργάσιμοι οι επιχειρηματίες γίνεται κλήση σε ακρόαση για μη συμμόρφωση. Σε αυτό το στάδιο οι επιχειρηματίες γνωρίζουν ότι αν δεν συμμορφωθούν αρχικά θα κλείσει το κατάστημά τους για 20 μέρες και μετά θα ακολουθήσει οριστική σφράγιση. Πέρσι είχαν μόνο μια περίπτωση που σφραγίστηκε η επιχείρηση ενώ πραγματοποιήθηκαν πάνω από 3000 έλεγχοι.

6.7 Πώς εισέπραξαν οι συναλλασσόμενοι την αλλαγή στο θεσμικό πλαίσιο;

Σύμφωνα με τις απόψεις των ερωτηθέντων οι επιχειρηματίες εισέπραξαν θετικά την αλλαγή. Ο επιχειρηματίας ευνοείται αφού έχει απλουστευθεί η διαδικασία αδειοδότησης και η ηλεκτρονική πλατφόρμα είναι απλή. Κάποιοι παρατήρησαν ότι έπρεπε να δίνονται πολύ σαφείς και αναλυτικές οδηγίες για το κάθε στάδιο της ηλεκτρονικής καταχώρησης και ότι θα έπρεπε να είχε γίνει κάποιο σεμινάριο διότι τώρα χρειάστηκε να επισκεφθούν το τμήμα καταστημάτων για πληροφορίες.

Το κόστος των υπηρεσιών έχει κάπως μετριαστεί για τον πολίτη, τα παράβολα έχουν σχεδόν μηδενιστεί, η αμοιβή όμως του λογιστή έγινε απαραίτητη διότι οι περισσότεροι επιχειρηματίες χρειάζονται υποστήριξη γνώσεων και καθοδήγηση υπηρεσιών. Η αμοιβή αυτή ποικίλει σύμφωνα με τη συμφωνία που υπάρχει με τον πελάτη κάθε φορά, τη δυσκολία της περίπτωσης, αλλά συνήθως ευνοεί το λογιστή για επιπλέον αμοιβή.

Συμφώνησαν ότι προάγεται η απρόσωπη επαφή με φορείς του δημοσίου για τον επιχειρηματία, αφού αυτή ανάγεται πλέον σε μια απλή καταχώρηση στοιχείων στη βάση δεδομένων. Αυτό απλουστεύει τη διαδικασία για τους επαγγελματίες που σχηματίζουν την εντύπωση ότι δεν είναι ανάγκη πλέον να αντιμετωπίσουν το αργό και δυσκίνητο δημόσιο που καθυστερούσε να απαντήσει. Τώρα υπάρχει ευελιξία και ελευθερία κινήσεων με την ολοκλήρωση της διαδικασίας που απαιτείται, με το πάτημα ενός κουμπιού, τον αριθμό ενός πρωτοκόλλου απλώς στην οθόνη του υπολογιστή και την απευθείας εκτύπωση.

Πρόβλημα αντιμετώπισαν όσοι δεν έχουν καλή σχέση με την τεχνολογία οι οποίοι φάνηκε να αγχώνονται με τη νέα διαδικασία.

6.8 Παρατηρήσεις-διορθώσεις που θεωρούν απαραίτητες στο νέο θεσμικό πλαίσιο;

Γενικά εκφράστηκε η άποψη ότι τα συνολικά αποτελέσματα της αλλαγής που επιχειρεί ο νέος νόμος θα φανούν όταν υπάρξει πλήρης ανάπτυξη του ΟΠΣ και ενσωματωθεί το κομμάτι των ελέγχων. Τότε ο επιχειρηματίας θα έρχεται σε επαφή με τη Διοίκηση μέσω ενός ΟΠΣ αδιάβλητου και διαφανούς.

Μέσα από αυτό το ΟΠΣ θα έχουμε την έναρξη της δραστηριότητας, τον προσδιορισμό και τη συχνότητα του ελέγχου από τον ελεγκτικό μηχανισμό, το αποτέλεσμα αυτού όπως επίσης και η επιβαλλόμενη κύρωση με βάση το άρθρο 14. Θα πρέπει να προσδιορίζεται ηλεκτρονικά και το ακριβές ποσό της επιβαλλόμενης κύρωσης. Από κει και πέρα ο διοικούμενος θα έχει το δικαίωμα να κάνει ένσταση στην επιβαλλόμενη κύρωση στον Δήμο και σε δεύτερο χρόνο στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση. Έτσι στη διαδικασία ελέγχου και επιβολής δεν θα υπάρχει ανθρώπινος παράγοντας και θα μηδενιστεί η πιθανότητα αδιαφανούς επαφής με τον υπάλληλο.

Το Αστυνομικό Τμήμα ενημερώνει ότι πλέον σύμφωνα με όσα ισχύουν με την υπ' αριθ. Υ1γ/Γ.Π/οικ 47829/23-6-2017 Υγειονομική Διάταξη αφαιρέθηκε το δικαίωμα από τα όργανα της ΕΛ.ΑΣ να διενεργεί ελέγχους για τη σωστή λειτουργία των υγειονομικών διατάξεων που αφορούν τους όρους λειτουργίας των ΚΥΕ καθώς και να προτείνουν στην αρμόδια αρχή γνωστοποίησης όποια κύρωση για την εκάστοτε παράβαση. Οι υγειονομικοί έλεγχοι γίνονται πλέον αποκλειστικά και μόνο από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες.

Κατατέθηκε επίσης ο προβληματισμός της μη ύπαρξης αντιγράφων των δικαιολογητικών σε υπηρεσίες, όπως και το κατά πόσο το μέτρο ήταν ουσιαστικό αφού η γραφειοκρατία παραμένει και όλα τα δικαιολογητικά μαζεύονται ούτως ή άλλως.

Στο θέμα των ελέγχων η Διεύθυνση Υγείας ακολουθεί το παλιό σύστημα ελέγχων αφού δεν έχει τεθεί σε πλήρη λειτουργία το ΟΠΣ-ΑΔΕ. Η εμπλοκή των Δήμων, της Περιφέρειας, του Ε.Ο.Τ δημιουργεί δυσκολίες με επικαλύψεις και συναρμοδιότητες. Μεταξύ των Υπηρεσιών υπάρχει ή κακή επικοινωνία ή καθόλου και δεν υπάρχει ενιαία αντιμετώπιση των ζητημάτων. Έτσι παρατηρείται το φαινόμενο εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε διαφορετικούς Δήμους να έχουν διαφορετικά στοιχεία στους φακέλους ανάλογα με το Δήμο που ενεπλάκη στην αδειοδότηση.

Σύμφωνα με μια άποψη θα έπρεπε να μην εμπλέκονται στις αδειοδοτήσεις οι Δήμοι, οι Περιφέρειες και ο ΕΟΤ αλλά η Εφορία. Τότε θα υπήρχε μια ενιαία εφαρμογή και δεν θα υπήρχαν αλληλεπικαλύψεις.

Τέλος, παράπονα εκφράστηκαν από επιχειρηματίες που έχουν έκθεση ελέγχου από την Αστυνομία για έλλειψη γνωστοποίησης ότι δεν γνώριζαν τις συνέπειες του Νόμου και δήλωσαν ότι δεν ενημερώθηκαν.

6.9 Επιμελητήριο Χίου

Η επιχειρηματικότητα στη Χίο τα τελευταία δέκα χρόνια βρίσκεται σε ύφεση λόγω της οικονομικής κατάστασης. Επιπλέον, ανασταλτικοί παράγοντες είναι η συνδιαλλαγή με το Δημόσιο και το προσφυγικό που έχει επηρεάσει αρνητικά. Η Χίος είναι από τα αρχαία χρόνια ένα εμπορικό νησί, λόγω των ναυτικών, της μαστίχας και των εσπεριδοειδών που εξαγάγαμε και ποτέ δεν είχαμε ουσιαστικά οικονομικό πρόβλημα. Έτσι, δεν θελήσαμε ποτέ να αναπτυχθούμε τουριστικά, τον τουρισμό τον βλέπαμε πάντα ως συμπληρωματικό εισόδημα. Πλέον ως νησί δεν στηριζόμαστε ούτε στη ναυτιλία ούτε στην παραγωγή μαστίχας αφού δεν αποφέρει ένα ικανοποιητικό εισόδημα για να ζήσει κάποιος αποκλειστικά. Στραφήκαμε στον τουρισμό ο οποίος όμως μοιραία εξαρτάται από το προσφυγικό αφού δημιουργεί μια αρνητική εικόνα. Επιπλέον δεν έχουμε τις απαραίτητες υποδομές, λιμάνι, αεροδρόμιο, καταλύματα και ξενοδοχεία.

Ο ρόλος του επιμελητηρίου στο επιχειρείν είναι ακριβώς αυτό που λέει ο Νόμος, είναι η επέκταση της επιχείρησής μας. Βλέπει τα συνολικά προβλήματα του τόπου, βλέπει ευκαιρίες ανάπτυξης και προσπαθεί να κατευθύνει σωστά τους επιχειρηματίες. Το επιμελητήριο επιδιώκει να κάνει τους Χιώτες να δουν τον τουρισμό σοβαρά. Επιπλέον η κουλτούρα του Χιώτη επαγγελματία είναι λίγο προβληματική αφενός όσον αφορά τη συμμόρφωση με τους νόμους αφετέρου από το γεγονός ότι είχαμε συνηθίσει σε μια κλειστού τύπου αγορά στην οποία έρεε εύκολα το χρήμα. Μόλις δημιουργήθηκαν τα προβλήματα, οι πυρκαγιές, το μαστίχι, η ύφεση στη ναυτιλία, τότε εμφανίστηκε το πρόβλημα. Ο δύσκολος ρόλος του επιμελητηρίου είναι να καθοδηγήσει τους επαγγελματίες, να τους επιμορφώσει και να τους βοηθήσει να αλλάξουν κουλτούρα.

Το εξαιρετικό με το Ν.4442/2016 είναι ότι ο επιχειρηματίας παρακάμπτει τη διοίκηση. Γιατί δυστυχώς είχε καταλήξει το μεγαλύτερο πρόβλημα του επιχειρηματία να είναι η επαφή με τη διοίκηση, αντί να είναι η εξεύρεση χρημάτων. Στην Ελλάδα

είχαμε μάθει αντί το Δημόσιο να είναι αρωγός και να υπηρετεί τον πολίτη, να συμβαίνει το αντίθετο. Ενώ στα υπόλοιπα ευρωπαϊκά κράτη το δημόσιο είναι υπό του πολίτη, εδώ έχουμε φτιάξει ένα κράτος που ο πολίτης είναι υπό του Δημοσίου. Στην ουσία το δημόσιο αντί να δίνει φτερά και ώθηση στο νέο επιχειρηματία, τον σαμποτάρει με κάθε τρόπο.

Αντίθετα παράδειγμα στο θέμα της βοήθειας του επιχειρηματία αποτελεί η Τουρκία. Το επιμελητήριο της Σμύρνης αναλαμβάνει όλο το γραφειοκρατικό κομμάτι ώστε να μην ταλαιπωρηθεί όποιος θέλει να κάνει μια επένδυση. Επιπλέον έχει παροχές, όπως δωρεάν παραχώρηση χώρου και αφορολόγητο για κάποια χρόνια.

Τα προηγούμενα χρόνια το επιμελητήριο ήταν παραγκωνισμένο ενώ είχαμε να κάνουμε με ένα αθηνοκεντρικό κράτος. Στην Ευρώπη ο ΟΗΕ συμβουλευεται το επιμελητήριο και προφανώς δεν είναι χαζός για να το κάνει αυτό. Ο Δήμος δεν μπορεί να αφουγκραστεί τόσο τον επιχειρηματία όσο το επιμελητήριο. Στο επιμελητήριο της Χίου υπάρχει η υπηρεσία μια στάσης. Μπορεί κάποιος επιχειρηματίας να έρθει και να αναλάβουμε την διεκπεραίωση των πάντων. Ο στόχος μας για το επόμενο διάστημα είναι να μπορεί να γίνεται έρευνα αγοράς για κάποιον που θέλει να επενδύσει στη Χίο, να δίνονται συμβουλές και να γίνονται προτάσεις για τη μείωση του ρίσκου.

6.10 Ανακεφαλαίωση-Συγκριτική αξιολόγηση

Στο ερώτημα κατά πόσο ήταν ουσιαστική η έγκριση της ΕΠΖ ή της Δημοτικής Κοινότητας διαπιστώθηκε ότι οι αιρετοί προβληματίστηκαν από το γεγονός ότι πλέον δεν εγκρίνουν την έναρξη μιας δραστηριότητας. Οι υπάλληλοι από τη μέχρι τώρα εμπειρία τους απάντησαν ότι ήταν μια τυπική διαδικασία και πάντα είχαν θετική άποψη. Επομένως κατά την άποψη του γράφοντος απλά καταργήθηκε η χορήγηση της προέγκρισης και η συνακόλουθη διαδικασία έκδοσης της άδειας λειτουργίας των ΚΥΕ από τα αιρετά όργανα, τα οποία έκριναν ad hoc κάθε φορά τη χορήγηση ή μη της έκδοσης της άδειας λειτουργίας. Η έγκριση λοιπόν δεν ήταν ουσιαστική, ήταν ένα περιττό διοικητικό φορτίο και για τους επιχειρηματίες και για την υπηρεσία. Οι αιρετοί φαίνεται από τη μια να θέλουν να εγκρίνουν, αλλά από την άλλη να μην μπορούν ή να μη θέλουν να χρησιμοποιήσουν το δικαίωμά τους στην τοπική αυτορρύθμιση.

Βασικός στόχος του νέου νόμου είναι η απλοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης. Οι αιρετοί εκπρόσωποι της αυτοδιοίκησης παραμένουν υπεύθυνοι για το σχεδιασμό στην περιοχή τους, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές τους και

απαλλάσσονται από ένα διοικητικό βάρος. Εισάγεται μια καθαρά τεχνική και διάφανη διαδικασία, κατά την οποία ο ενδιαφερόμενος πρέπει να εξασφαλίσει ότι το κατάστημα μπορεί να ιδρυθεί στη συγκεκριμένη θέση. Να τονίσουμε ότι, κατά την έκδοση της βεβαίωσης εγκατάστασης, ακόμα μπορεί ο Δήμος, μέσω της βεβαίωσης που θα δώσει η Υπηρεσία Δόμησης, να βάλει τους όρους του. Αυτό προϋποθέτει σχεδιασμό και την ύπαρξη κανονιστικών αποφάσεων.

Ο νέος Νόμος δεν έχει πρόθεση να αφαιρέσει καμία αρμοδιότητα από τους Δήμους, αναγνωρίζει ότι οι αδειοδοτήσεις αφορούν την τοπική κοινωνία. Ο Δήμος παραμένει ο μόνος αρμόδιος φορέας από την έναρξη της διαδικασίας με την έκδοση της βεβαίωσης εγκατάστασης μέχρι τη διαχείριση της γνωστοποίησης έναρξης οικονομικής δραστηριότητας. Οι δημοτικές κοινότητες ή όπου δεν υπάρχουν, η ΕΠΖ αποφασίζουν για την παράταση του ωραρίου μουσικής.

Στο ερώτημα αν μειώθηκε το διοικητικό φορτίο για το Δήμο, σαφώς επήλθε μείωση. Οι γραμματείες των συλλογικών οργάνων απαλλάχθηκαν από ένα μεγάλο διοικητικό φορτίο και μπορούν να διαθέσουν το χρόνο τους σε άλλα σημαντικά αντικείμενα. Η Υπηρεσία Δόμησης φαίνεται να αποφορτίστηκε κι εκείνη αλλά κυρίως μειώθηκε το διοικητικό φορτίο για το τμήμα αδειοδοτήσεων. Αυτό έδωσε τη δυνατότητα ενασχόλησης με άλλα ουσιαστικά ζητήματα. Στην περίπτωση του Δήμου Χίου στήθηκε ηλεκτρονικός χάρτης με όλα τα καταστήματα του Δήμου, ενέργεια που δεν μπορούσε να γίνει λόγω φόρτου εργασίας. Επιπλέον ο υπάλληλος ασχολείται με τους κοινόχρηστους χώρους που αποτελούν ένα εξίσου σοβαρό αντικείμενο, αποφορτίζοντας άλλο υπάλληλο του τμήματος.

Στο ερώτημα αν μειώθηκε το διοικητικό φορτίο για τις Ελεγκτικές Αρχές οι απαντήσεις ποικίλουν. Καταρχήν η Αστυνομία δείχνει να ασκεί το έργο της με τον ίδιο τρόπο που το ασκούσε και πριν την έναρξη του νέου Νόμου. Η Πυροσβεστική Υπηρεσία απαλλάχθηκε από διοικητικό φορτίο και τώρα έχει ρίξει το βάρος στους ελέγχους. Η Διεύθυνση Υγείας φαίνεται να έχει κι εκείνη σημαντικό ελεγκτικό έργο αφού ελέγχει το σύνολο των καταστημάτων. Προβληματίζει το γεγονός ότι δεν ασκείται έλεγχος ούτε από την Υπηρεσία Δόμησης ούτε από την Αρχαιολογική Υπηρεσία. Το τμήμα αδειοδοτήσεων ασκεί έλεγχο επί του συνόλου των γνωστοποιήσεων.

Στο ερώτημα για τα αποτελέσματα του ελέγχου διαπιστώνουμε ότι τόσο η Πυροσβεστική Υπηρεσία όσο και η Διεύθυνση Υγείας δηλώνουν ότι σχεδόν σε όλα τα καταστήματα εντοπίζουν ελλείψεις όμως γίνονται οι απαραίτητες συστάσεις και

συμμορφώνονται. Αυτό δημιουργεί προβληματισμό. Η νέα ρύθμιση έχει σκοπό να βοηθήσει τον επιχειρηματικό κόσμο και να κάνει το επενδυτικό περιβάλλον πιο ελκυστικό καλλιεργώντας μια κουλτούρα υπευθυνότητας παρέχοντάς τους τα εργαλεία για να παρακάμψουν σκληρές γραφειοκρατικές διαδικασίες. Όμως διαπιστώνουμε ότι οι επιχειρηματίες από μόνοι τους δεν έχουν την κουλτούρα της αυτοσυμμόρφωσης τουλάχιστον όχι στον επιθυμητό βαθμό. Βέβαια είναι ενθαρρυντικό το γεγονός ότι μετά τον έλεγχο συμμορφώνονται στο σύνολό τους. Από την άλλη καταλαβαίνουμε πόσο σοβαρό είναι το γεγονός ότι η Υπηρεσία Δόμησης και η Εφορεία Αρχαιοτήτων δεν πραγματοποιούν ελέγχους. Αυτό σημαίνει ότι δεν διορθώνονται τα κακώς κείμενα. Μια τελευταία παρατήρηση είναι ότι, όσο διαπιστώνονται ελλείψεις στο σύνολο σχεδόν των ΚΥΕ, καλώς οι ελεγκτικές αρχές πραγματοποιούν ελέγχους στο σύνολο των καταστημάτων.

Από τα στοιχεία του Αστυνομικού Τμήματος προκύπτει ότι οι έλεγχοι είναι εντατικοί και σχεδόν στο σύνολο των καταστημάτων. Είναι θετικό το γεγονός ότι υπάρχει η δυνατότητα πλήρους και συχνού ελέγχου. Άξιο προβληματισμού είναι το γεγονός ότι σε σύνολο 76 γνωστοποιήσεων που έγιναν πέρσι στο Δήμο Χίου είχαμε 14 εκθέσεις Αρχής (που αφορούν 12 επιχειρηματίες) για έλλειψη γνωστοποίησης εκ των οποίων οι 10 συμμορφώθηκαν εκ των υστέρων. Οι τελευταίες δυο αφορούσαν έλλειψη γνωστοποίησης χρήσης μουσικής.

Στο ερώτημα πώς εισέπραξαν οι συναλλασσόμενοι το νέο θεσμικό πλαίσιο διαπιστώνουμε ότι στο σύνολό τους το εισέπραξαν θετικά. Κέρδισαν χρόνο και απαλλάχθηκαν από τις πολλές επαφές με τις διοικητικές υπηρεσίες, γεγονός πολύ θετικό. Η μόνη παρατήρηση είναι ότι δεν ενημερώθηκαν αρκετά για τις αλλαγές του νέου νόμου. Ο Δήμος όμως είχε στείλει ενημέρωση σε λογιστές, στο επιμελητήριο, στο σύλλογο των επιχειρηματιών, στις δημοτικές ενότητες.

Τέλος από τις παρατηρήσεις-προτάσεις των ερωτούμενων έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής: ο Νόμος έχει εκδοθεί από το Δεκέμβρη του 2016 και ακόμα δεν έχει ολοκληρωθεί το ΟΠΣ-ΑΔΕ. Η ολοκλήρωσή του θα λύσει πολλά προβλήματα στο θέμα των ελέγχων και της ενημέρωσης. Είναι πολύ σημαντικό οι αλλαγές στα θεσμικά πλαίσια να υποστηρίζονται σωστά, όμως και εδώ βλέπουμε ότι κάτι τέτοιο δεν έγινε εφικτό. Υπάρχει κενό ενημέρωσης, κακή επικοινωνία, ελλείψεις που δεν επιτρέπουν στο νόμο να αναδείξει το σύνολο των διευκολύνσεων που επιθυμεί να παρέχει.

Το γεγονός ότι η Αστυνομία δεν ελέγχει πλέον τις υγειονομικές διατάξεις είναι ενθαρρυντικό γιατί υπήρχε αλληλεπικάλυψη αρμοδιοτήτων με τις δυσλειτουργίες που αυτή επιφέρει. Το γεγονός ότι πλέον τα δικαιολογητικά βρίσκονται μόνο στο χώρο του ΚΥΕ διορθώνεται αν δημιουργηθεί μια ηλεκτρονική βάση στην οποία οι επιχειρηματίες θα ανεβάζουν τα δικαιολογητικά οπότε θα ήταν και με αυτό τον τρόπο διαθέσιμα στις ελεγκτικές αρχές.

Το γεγονός ότι στις αδειοδοτήσεις εμπλέκονται πολλές υπηρεσίες είναι ένα θέμα που πρέπει να αντιμετωπιστεί. Στην ουσία η ηλεκτρονική πλατφόρμα του notifybusiness στήθηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης και σε αυτήν καλούνται να «κουμπώσουν» τα υπόλοιπα Υπουργεία ανάλογα με τις αρμοδιότητες που έχει το καθένα. Είναι ένα πολύ σοβαρό και δύσκολο εγχείρημα και σε πρώτο χρόνο δημιουργούνται πολλά προβλήματα μεταξύ των 11 εμπλεκόμενων υπουργείων.

Από την πλευρά του Δήμου θα έπρεπε άμεσα να λύσει κάποια σοβαρά προβλήματα που αναδείχθηκαν μέσα από τις συνεντεύξεις. Πρώτο είναι το θέμα της ολοκλήρωσης του χωροταξικού, δεύτερο είναι η ύπαρξη ενός σχεδιασμού συνολικού και η δημιουργία κανονιστικών αποφάσεων. Αυτά θα του επιτρέψουν να παίζει το ρόλο που πρέπει στην τοπική αυτορρύθμιση μέσα από τους περιορισμούς που θα μπορούσε κατά την έκδοση της βεβαίωσης εγκατάστασης. Επίσης πρέπει άμεσα να ενημερώσει την ιστοσελίδα του Δήμου με τις αλλαγές του νέου θεσμικού πλαισίου για τις επιχειρήσεις. Και τέλος να φροντίσει με κάθε τρόπο να καταστεί ικανή η Υπηρεσία Δόμησης να διενεργεί τους απαιτούμενους ελέγχους στα ΚΥΕ.

Για τους ελέγχους το ίδιο θα έπρεπε να κάνει άμεσα και η Αρχαιολογική Υπηρεσία ακόμα και αν χρειαστεί να ενεργοποιήσει τη δυνατότητα που παρέχει ο νόμος για τη χρήση εξωτερικών συνεργατών. Τέλος από τη συνέντευξη με υπάλληλο της Περιφερειακής Ενότητας Χίου προκύπτουν αμφιβολίες αν ο Νόμος επικοινωνήθηκε σωστά και αν εκ των υστέρων έγιναν οι απαραίτητες ενέργειες για τη σωστή εφαρμογή του.

Κεφάλαιο 7^ο

Συμπεράσματα Προτάσεις

7.1. Συμπεράσματα και προτάσεις στο θέμα της πολυνομίας και της μείωσης των διοικητικών βαρών

Στην παρούσα εργασία αρχικά έγινε αναφορά στο πρόβλημα της πολυνομίας και της μείωσης των διοικητικών βαρών. Το 2012 εκδόθηκε ο Ν.4048 «Ρυθμιστική Διακυβέρνηση: Αρχές, Διαδικασίες και Μέσα Καλής Νομοθέτησης» που προέβλεπε χρήση όλων των εργαλείων της σύγχρονης Δημόσιας Διοίκησης και διαχείρισης της αλλαγής. Όμως φαίνεται ότι ο Νόμος είχε σε μεγάλο βαθμό την τύχη των προηγούμενων. Έξι χρόνια από την ψήφιση του νόμου, ο βαθμός εφαρμογής του είναι αμφισβητήσιμος εφόσον ακόμα ένα από τα αιτήματα του ΣΕΒ εξακολουθεί να είναι η υλοποίηση των προβλέψεων του νόμου 4048/2012 για τη ρυθμιστική διοίκηση και την καλή νομοθέτηση (SEV, 2018).

Εν κατακλείδι, στην Ελλάδα αν και η κεντρική Διοίκηση δείχνει να έχει την πρόθεση να βελτιωθεί η πολυνομία και να μειωθούν τα διοικητικά βάρη δεν γίνονται σημαντικές τομές και αλλαγές που θα επιτρέψουν την ολοκληρωτική αντιμετώπιση του ζητήματος. Χρειάζεται να γίνει αντιληπτό ότι πέρα από τις δεσμεύσεις μας προς την ΕΕ, οι ίδιοι πρέπει να συντονιστούμε, να συνεργαστούμε και να πετύχουμε το καλύτερο για τη χώρα μας. Υπάρχει κενό επικοινωνίας μεταξύ των Υπουργείων που έχει αρνητικές επιπτώσεις και στα υπόλοιπα επίπεδα διοίκησης και σαφώς στην Τ.Α.

Προτάσεις

- Αποτελεσματική επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των Υπουργείων
- Άμεση υλοποίηση του Ν.4048/2012
- Όσον αφορά τους ήδη υπάρχοντες νόμους χρειάζεται άμεση συγκρότηση ομάδων εργασίας για συνολική αναθεώρηση, κατάργηση κάποιων, αφαίρεση των αντιφατικών σημείων και σημαντική απλοποίηση της νομοθεσίας.
- Το κάθε Υπουργείο θα έπρεπε να έχει ηλεκτρονική βιβλιοθήκη προσβάσιμη σε όλους. Εκεί θα έπρεπε να υπάρχουν οι σχετιζόμενοι με το Υπουργείο νόμοι με τις αναθεωρήσεις τους ώστε να μπορεί εύκολα ο κάθε ενδιαφερόμενος να ανατρέξει.
- Ύπαρξη συγκεκριμένων μηνών έκδοσης νόμων και κανονισμών περίπου δυο φορές το χρόνο με εξαίρεση έκτακτες περιπτώσεις.

- Ύπαρξη δωματίων συζήτησης με όλους τους εμπλεκόμενους όπου θα μπορούν σε πρώτο χρόνο να καταθέτουν τις παρατηρήσεις τους οι οποίες θα αξιολογούνται και θα χρησιμοποιούνται στην απλοποίηση και στη βελτίωση του νομικού πλαισίου.
- κατάργηση των περιττών δικαιολογητικών που χωρίς να προσφέρουν καμία αξία απλά καθυστερούν τις συναλλαγές.
- πλήρης ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.
- υποβολή αιτήσεων και έκδοση δημοσίων εγγράφων μέσω διαδικτύου.

7.2 Συμπεράσματα και προτάσεις για τη βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος

Από τα παραπάνω διαπιστώσαμε ότι από το 2013 έχουν γίνει πολλές και σημαντικές προσπάθειες για τη βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος. Το γεγονός ότι στην αδειοδότηση των επιχειρήσεων εμπλέκονταν 11 Υπουργεία με 82 διαπιστωμένες δράσεις και παραπάνω από 100 νόμους και διατάξεις, δηλώνει από μόνο του τη δυσλειτουργία που υπήρχε. Η ΚΥΑ 31600/2013 έδωσε τα πρώτα αισιόδοξα μηνύματα θέτοντας χρονικά όρια για την αποφυγή άσκοπων καθυστερήσεων.

Κάποιες από τις προτάσεις του ΣΕΒ υιοθετήθηκαν στην ΚΥΑ 31600/2016 και περισσότερο δε στο Ν 4442/2016 («δήλωση συμμόρφωσης», μετατόπιση του διαχειριστικού κόστους στον ιδιωτικό τομέα, ο εκ των υστέρων έλεγχος, το κεντρικό σύστημα ιχνηλάτησης) που προχώρησε στην κατάργηση των εκ των προτέρων ελέγχων. Πλέον το τμήμα αδειοδοτήσεων λειτουργεί ως ένα one stop shop για την έκδοση .

Όμως παρά όλα αυτά δεν κινούμαστε σωστά και ολοκληρωμένα. Ο Νόμος εκδόθηκε τον Δεκέμβριο του 2016 αλλά η σχετική εγκύκλιος εκδόθηκε τον Μάιο του 2017. Σε αυτό το μεσοδιάστημα η κατάσταση ήταν χαώδης μέχρι να ξεκινήσει η λειτουργία της πλατφόρμας του notifybusiness τον Ιούνιο του 2017. Προκλήθηκε μεγάλη δυσλειτουργία μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών (Διεύθυνση Υγείας πχ) που σύμφωνα με το Νόμο 4442/2016 έπρεπε πλέον να προβαίνουν μόνο σε εκ των υστέρων ελέγχους ενώ την ίδια στιγμή ο Δήμος δεν μπορούσε να εφαρμόσει το Νόμο.

Επομένως αφενός ο Νόμος εφαρμόστηκε με ελλιπή και μη αποτελεσματικό τρόπο αφετέρου δεν λύθηκε το θέμα της εμπλοκής πολλών υπηρεσιών. Κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση αλλά αποτελεί μια αποσπασματική κίνηση και δεν αρκεί για να

δημιουργήσει ένα φιλικό επιχειρηματικό κλίμα που είναι και το ζητούμενο στην υπάρχουσα συγκυρία.

Χρειάζεται ένας στρατηγικός προγραμματισμός από πλευράς κεντρικής Διοίκησης με όραμα τη δημιουργία μιας Ελλάδας ελκυστικής στην επιχειρηματικότητα. Χρειάζεται ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, συμπαραγωγή με όλους τους εμπλεκόμενους, χρήση των εργαλείων της σύγχρονης Δημόσιας Διοίκησης για μια συνολική αντιμετώπιση του ζητήματος. Η προσπάθεια του Υπουργείου Ανάπτυξης είναι μια καλή κίνηση αλλά δεν αρκεί για να φέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα. Η κεντρική Διοίκηση πρέπει να προβεί σε ριζικές μεταρρυθμίσεις για να γίνει φιλική προς τους επιχειρηματίες και να έχει ουσιαστική επικοινωνία μαζί τους μέσω του ΣΕΒ και του Επιμελητηρίου.

Στη νέα κατάσταση τα επιμελητήρια θα έπρεπε να παίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο και να είναι στην πρώτη γραμμή. Οι επιχειρηματίες θα μπορούσαν να απευθύνονται εκεί και το επιμελητήριο να μεσολαβεί για όλες τις συναλλαγές με τη Διοίκηση.

Προτάσεις

- Αποτελεσματική επικοινωνία: Αν θέλουμε να πετύχουμε το βέλτιστο αποτέλεσμα με τη χρήση του Ν.4442/2016 (όπως και με κάθε Νόμο) θα έπρεπε να υπάρχει ένα δωμάτιο συζήτησης μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων (Δήμων, Υπουργεία, Ελεγκτικές Αρχές, ΕΟΤ, ΣΕΒ, επιχειρηματίες, επιμελητήριο, κλπ) ώστε να κατατίθενται ερωτήματα, να εκφράζονται απόψεις και να εντοπίζονται δυσλειτουργίες. Με αυτό τον τρόπο θα μπορούσε να βελτιωθεί σε δεύτερο χρόνο ο Νόμος λαμβάνοντας υπόψιν τις ανάγκες και τις παρατηρήσεις αυτών που κλήθηκαν να τον εφαρμόσουν.
- Άμεση επάνδρωση των ελεγκτικών υπηρεσιών για αποτελεσματικότητα στους εκ των υστέρων ελέγχους.
- Συμπαραγωγή των εμπλεκόμενων φορέων με ενεργή εμπλοκή του επιμελητηρίου ώστε να υπάρξει μια συνολική αλλαγή της επιχειρηματικής κουλτούρας που δε θα στηρίζει την ορθότητά της στον έλεγχο.
- Άμεση και ουσιαστική συνεργασία σε επίπεδο κεντρικής Διοίκησης με το ΣΕΒ και το επιμελητήριο (SEV, 2018).
- Αναβάθμιση του ρόλου των επιμελητηρίων και άμεση εμπλοκή τους στην αδειοδότηση των επιχειρήσεων με τη δημιουργία one stop shop σε αυτά.

7.2.1 Προτάσεις βελτίωσης της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του notifybusiness

Η ύπαρξη της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του notifybusiness αποτελεί ένα σοβαρό βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, διότι καθοδηγεί τον επιχειρηματία προς τον αρμόδιο φορέα αδειοδότησης χωρίς ταλαιπωρία και επιτρέπει την καταγραφή όλων των επιχειρήσεων. Όμως είναι πολύ σοβαρό το γεγονός ότι ακόμα δεν έχει τεθεί σε πλήρη λειτουργία και οι έλεγχοι δεν αναρτώνται ακόμα.

Η πλατφόρμα θα έπρεπε να έχει και άλλες δυνατότητες. Δεν δίνει δικαίωμα να γίνει αναζήτηση παρά μόνο με τον αριθμό γνωστοποίησης και το ΑΦΜ του επιχειρηματία. Επίσης διαπιστώνεται η ύπαρξη πολλών αδικαιολόγητων λαθών στα στοιχεία που αναρτούν οι επιχειρηματίες.

Σημαντικές διορθώσεις που θα έπρεπε να γίνουν είναι:

- Η δυνατότητα εξαγωγής κατάστασης αδειοδοτημένων ΚΥΕ κατά περιοχή, είδος κ.α
- Η δυνατότητα ανεύρεσης της γνωστοποίησης με το ονοματεπώνυμο, διακριτικό τίτλο, τη δηλωμένη διεύθυνση, το τηλέφωνο
- Να δοθεί η δυνατότητα στο Δήμο να βλέπει και τις γνωστοποιήσεις του ΕΟΤ για χρήση στοιχείων
- Η δυνατότητα να λαμβάνουν αμέσως οι ελεγκτικές αρχές τις γνωστοποιήσεις από το notifybusiness και όχι να πρέπει να τις κοινοποιεί ο Δήμος.
- Στη γνωστοποίηση θα έπρεπε να αναγράφεται ο διακριτικός τίτλος του καταστήματος
- Θα έπρεπε να υπάρχουν δικλείδες ασφαλείας σε πεδία για τη μη καταχώρηση λάθος στοιχείων, πχ τη δήλωση συντεταγμένων.
- Η πλατφόρμα του notifybusiness θα έπρεπε να είναι διασυνδεδεμένη με τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες για διασταύρωση όλων των στοιχείων.

7.3 Συμπεράσματα και προτάσεις από τη μελέτη περίπτωσης του Δήμου Χίου

Η Χίος πλήττεται από τη δύσκολη οικονομική συγκυρία με το πολιτικό και το οικονομικό περιβάλλον να μην είναι καθόλου φιλικό για οποιαδήποτε δραστηριότητα. Ο πληθυσμός της Χίου μετατοπίζεται προς το αστικό κέντρο και οι ευκαιρίες απασχόλησης έχουν φθίνουσα πορεία. Στο τεχνολογικό επίπεδο απαιτείται βελτίωση των πληροφορικών συστημάτων του Δήμου, μεγαλύτερη τεχνολογική

προσβασιμότητα σε όλο το νησί και εκπαίδευση στις νέες τεχνολογίες των δημοτών αλλά και των υπαλλήλων. Σε νομικό επίπεδο η Χίος έχει να αντιμετωπίσει ό,τι και η υπόλοιπη ελληνική επικράτεια.

Ο Δήμος Χίου πρέπει να βελτιώσει κάποιες αδυναμίες του για να είναι σε θέση να διαχειριστεί όσο το δυνατόν πιο σωστά το θέμα της επιχειρηματικότητας. Αρχικά πρέπει να επιλύσει το θέμα του πολεοδομικού σχεδιασμού. Τότε μπορεί να ασκεί σωστά το δικαίωμά του στην τοπική αυτορρύθμιση μέσω της βεβαίωσης εγκατάστασης. Μέσα στη βεβαίωση μπορεί να θέσει κανόνες που προβλέπονται από το χωροταξικό και από τις κανονιστικές αποφάσεις που μπορεί να λάβει. Πέρα από αυτό πρέπει να αντιμετωπίσει το θέμα της έλλειψης προσωπικού στην Υπηρεσία Δόμησης ώστε να προβαίνει στους απαραίτητους προβλεπόμενους ελέγχους.

Το βασικό όμως που προέκυψε από την ανάλυση της κατάστασης του Δήμου είναι ότι δεν υπάρχει επαρκής συντονισμός. Οι υπηρεσίες που εμπλέκονται στο θέμα των αδειοδοτήσεων δεν ήρθαν ποτέ σε ουσιαστική επικοινωνία ώστε να λυθούν τα προβλήματα που προκύπτουν και να δοθούν λύσεις. Δεν υπάρχει ανταλλαγή απόψεων και επικοινωνία και ο καθένας φαίνεται να λειτουργεί αυθαίρετα και στο βαθμό που έχει κατανοήσει τα πράγματα. Η κατάσταση επιδεινώνεται από το γεγονός ότι οι υπηρεσίες βρίσκονται σε απόσταση μεταξύ τους και σε διαφορετικά κτίρια. Σε οικονομικό επίπεδο διαπιστώθηκε ότι από την έναρξη του Ν.4442/2016 ο Δήμος Χίου έχασε έσοδα από τα παράβολα και τις διοικητικές ποινές.

Από τις συνεντεύξεις που πάρθηκαν προκύπτει ότι το προσωπικό είδε θετικά το Ν.4442/2016 στο επίπεδο ότι μειώθηκαν τα διοικητικά βάρη ενώ οι αιρετοί δεν είδαν θετικά το γεγονός ότι πλέον τα συλλογικά όργανα δεν γνωμοδοτούν. Από την άλλη όμως δεν δείχνουν να γνωρίζουν ή να θέλουν να χρησιμοποιήσουν τις δυνατότητες που έχουν με την έκδοση της βεβαίωσης εγκατάστασης. Οι ελεγκτικές υπηρεσίες είδαν θετικά τον εκ των υστέρων έλεγχο, δεν βίωσαν όμως μείωση του φόρτου εργασίας. Τα προβλήματα που ανέφεραν ήταν η έλλειψη προσωπικού, η έλλειψη επιχειρηματικής κουλτούρας και η πλημμελής λειτουργία του ΟΠΣ-ΑΔΕ.

Ο χρόνος διεκπεραίωσης των συναλλαγών με τους επιχειρηματίες έχει μειωθεί οπότε είναι ικανοποιημένοι. Αλλά από την άλλη δεν δείχνουν να έχουν την απαραίτητη κουλτούρα ώστε να είναι πλήρως έτοιμοι όταν ανοίγουν την επιχείρησή τους αφού σχεδόν στο σύνολο των περιπτώσεων διαπιστώνονται ελλείψεις.

Προτάσεις

- Εξέταση πιθανότητας από το Δήμο μεταστέγασης των Υπηρεσιών σε ενιαίο χώρο για καλύτερη επικοινωνία.
- Καλύτερος συντονισμός και ενημέρωση μεταξύ των εμπλεκόμενων δημοτικών υπηρεσιών και πιθανότητα μετακίνησης προσωπικού στην Υπηρεσία Δόμησης
- Καλύτερη αξιοποίηση των ΤΠΕ
- Επιμόρφωση προσωπικού
- Σεμινάρια για τις ΤΠΕ προς τους δημότες
- Καθιέρωση ετήσιας συνάντησης με τους επιχειρηματίες της Χίου και όλους τους εμπλεκόμενους φορείς ώστε να καλλιεργηθεί μια νέα κουλτούρα επικοινωνίας, αλληλοϋποστήριξης και συνεργασίας.
- Άμεσες ενέργειες για το χωροταξικό σχεδιασμό
- Χορήγηση βεβαίωσης εγκατάστασης των ΚΥΕ από τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π) από την αρχή. Επίσης προχωρώντας ένα βήμα παρακάτω, θα μπορούσαν να υποβάλλονται όλα ηλεκτρονικά με ψηφιακή υπογραφή χωρίς την ανάγκη της φυσικής παρουσίας του ενδιαφερομένου υπό την προϋπόθεση ότι θα διέθετε ψηφιακή υπογραφή.
- Άμεση και ουσιαστική συνεργασία με το επιμελητήριο

7.4 Ανακεφαλαίωση

Στο παρόν κεφάλαιο έγινε μια κριτική ανάλυση των αποτελεσμάτων που προέκυψαν απ' την εργασία. Διαπιστώθηκε ότι πρέπει να γίνουν σοβαρά και στοχευμένα βήματα για την πάταξη της πολυνομίας και των διοικητικών βαρών. Η κεντρική Διοίκηση πρέπει να βρει το βηματισμό της και να μπορέσει να συντονίσει τα Υπουργεία και τους εμπλεκόμενους φορείς προς αυτή την κατεύθυνση. Για να βοηθηθεί η επιχειρηματικότητα χρειάζονται ριζικές τομές και αλλαγή της συνολικής κουλτούρας των εμπλεκόμενων. Η Δημόσια Διοίκηση πρέπει και οφείλει να είναι ο συμπαραγωγός και ο συμπαραστάτης στην επιχειρηματικότητα.

Σε επίπεδο Τοπικής Αυτοδιοίκησης χρειάζεται συντονισμός ώστε να επιτευχθούν τα μέγιστα με τους λίγους υπάρχοντες πόρους για την λειτουργία των υπηρεσιών του Δήμου. Όμως απαιτείται αλλαγή κουλτούρας σε επίπεδο υπαλλήλων, αιρετών αλλά και σε επίπεδο επικοινωνίας μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και των επιχειρηματιών.

Στην δύσκολη συγκυρία που βρίσκεται η χώρα μας δεν αρκεί να αναλωνόμαστε στη δημιουργία συστάσεων, εκθέσεων και νόμων. Οφείλουμε να βρούμε τον τρόπο να δημιουργήσουμε μια αποτελεσματική και αποδοτική Δημόσια Διοίκηση που θα

βοηθήσει στην ανάπτυξη του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και θα δώσει νέα πνοή στη χώρα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Νομολογία

Ελληνική Δημοκρατία, (1989), Προεδρικό Διάταγμα Π.Δ 552/89 «Μεταβίβαση της αρμοδιότητας έκδοσης άδειας ίδρυσης καταστημάτων υγειονομικών ενδιαφέροντος της παρ. 1 του άρθρου 1 Π.Δ./τος 180/79(Α 46), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 1 του Π.Δ. 231/89 (Α 109) στους Ο.Τ.Α.» Φ.Ε.Κ 232 Α/10/11-10-89.

Ελληνική Δημοκρατία, (2006), Νόμος 3463, «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων», Φ.Ε.Κ. 114 Τ. Α , 8/06/2006.

Ελληνική Δημοκρατία, (2006), Κοινή Υπουργική Απόφαση ΔΙΑΔΠ/ΦΑ21/34824/27-12-2013 ΘΕΜΑ: «Απλούστευση και Προτυποποίηση των διοικητικών διαδικασιών γνωστοποίησης ίδρυσης και λειτουργίας Καταστήματος Υγειονομικού Ενδιαφέροντος λιανικής διάθεσης τροφίμων και ποτών (Κατηγορίας ΙΙΙ της Υγειονομικής Διάταξης)- Ένταξη των διαδικασιών στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π) που λειτουργούν ως Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε)».

Ελληνική Δημοκρατία, (2007), Κ.Υ.Α 61167, «Καθορισμός ύψους παραβόλου έκδοσης και αντικατάστασης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος», ΦΕΚ 2438 Β/28-12-2007.

Ελληνική Δημοκρατία, (2010), Νόμος 3852, «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης.», Φ.Ε.Κ. 87 Τ. Α , 7/06/2010.

Ελληνική Δημοκρατία, (2012), Κ.Υ.Α ΔΙΑΔΠ/Φ.Α.2.1/9386/12, «Ένταξη των διαδικασιών έκδοσης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Καταστήματος Υγειονομικού Ενδιαφέροντος, Θεάτρου και Κινηματογράφου στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) που λειτουργούν ως Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης (ΕΚΕ) », ΦΕΚ 1409 Τ.Β, 30/04/2012.

Ελληνική Δημοκρατία, (2012), Νόμος 4048, «Ρυθμιστική Διακυβέρνηση: Αρχές, Διαδικασίες και Μέσα Καλής Νομοθέτησης» ΦΕΚ 34/Α/23-2-2012.

Ελληνική Δημοκρατία, (2013), Κ.Υ.Α 31600, «Απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών έκδοσης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Καταστήματος Υγειονομικού Ενδιαφέροντος, Θεάτρου και Κινηματογράφου.», Φ.Ε.Κ. 3106 Τ. Β , 9/12/2013.

Ελληνική Δημοκρατία, (2015), Νόμος 4336, «Συνταξιοδοτικές διατάξεις – Κύρωση του Σχεδίου Σύμβασης Οικονομικής Ενίσχυσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και ρυθμίσεις για την υλοποίηση της Συμφωνίας Χρηματοδότησης.», Φ.Ε.Κ. 94 Τ. Α , 14/8/2015.

Ελληνική Δημοκρατία, (2016), Νόμος 4442, «Νέο θεσμικό πλαίσιο για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας και άλλες διατάξεις.», Φ.Ε.Κ. 230 Τ. Α , 7/12/2016.

Ελληνική Δημοκρατία, (2017), Κ.Υ.Α 16228, «Απλούστευση και προτυποποίηση των διοικητικών διαδικασιών γνωστοποίησης λειτουργίας Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος, Θεάτρων και Κινηματογράφων.», ΦΕΚ 1723 Τ.Β, 18/05/2017.

Ελληνική Δημοκρατία, (2017), Υ.Α Υ1γ/ΓΠ/οικ. 47829/2017 «Υγειονομικοί όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας επιχειρήσεων τροφίμων / ποτών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 2161 Β'23/06/2017).

Διαδικτυακοί Τόποι/Ιστοσελίδες

Chioscity.gr, (2015), «Δήμος Χίου - Στρατηγικό και Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δ. Χίου περιόδου 2015-2020.» Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.chioscity.gr/anakoinoseis/29-deltia-typou/2253-stratigiko-epixeirisiako-dimou-chiou> [Πρόσβαση 9 Φεβρουαρίου 2018].

Davey, K., (2011), «*LOCAL GOVERNMENT IN CRITICAL TIMES: Policies for Crisis, Recovery and a Sustainable Future*» Council of Europe texts. Edited by Kenneth Davey, 2011. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: http://www.ccre.org/docs/Local_Government_in_critical_times.EN.pdf [Πρόσβαση 19 Ιανουαρίου 2018].

Dimosnet.gr, (2018), «Καταστήματα Υγειονομικού ενδιαφέροντος – ΔήμοςNet.» Διαθέσιμο στη διεύθυνση: http://dimosnet.gr/blog/law_explanation/%ce%ba%ce%b1%cf%84%ce%b1%cf%83%cf%84%ce%ae%ce%bc%ce%b1%cf%84%ce%b1-

[%cf%85%ce%b3%ce%b5%ce%b9%ce%bf%ce%bd%ce%bf%ce%bc%ce%b9%ce%ba%ce%bf%cf%8d-](#)

[%ce%b5%ce%bd%ce%b4%ce%b9%ce%b1%cf%86%ce%ad%cf%81%ce%bf%ce%bd/](#) [Πρόσβαση 10 Ιανουαρίου 2018].

Eetaa.gr, (2015), «*Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020 και Τοπική Αυτοδιοίκηση*», Δεκέμβριος 2015. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <http://www.eetaa.gr/ekdoseis/pdf/161.pdf> [Πρόσβαση 19 Ιανουαρίου 2018].

Europa.eu, (2005), «European Commission - PRESS RELEASES - 2698η σύνοδος του Συμβουλίου *Οικονομικά και Δημοσιονομικά Θέματα* Βρυξέλλες», 6 Δεκεμβρίου 2005. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: http://europa.eu/rapid/press-release_PRES-05-311_el.htm [Πρόσβαση 4 Ιανουαρίου 2018].

Hellenicparliament.gr, (2018), «*Σύνταγμα.*» Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <http://www.hellenicparliament.gr/Vouli-ton-Ellinon/To-Politevma/Syntagma> [Πρόσβαση 13 Ιανουαρίου 2018].

Iobe.gr, (2014), «Ο ρόλος των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και οι προοπτικές της ελληνικής οικονομίας» Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών και The Boston Consulting Group (BCG), Μάιος 2014. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: http://iobe.gr/docs/research/RES_03_20052014_REP_GR.pdf [Πρόσβαση 16 Ιανουαρίου 2018].

Ita.org.gr, (2016), «Τριετής Στρατηγική Μεταρρυθμίσεων στη Δημόσια Διοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση 2016-2018.», Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης ΚΕΔΕ, Αθήνα Ιούλιος 2016. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: http://www.ita.org.gr/el/images/meletes_ita/ITA_triētis_stratigiki.pdf [Πρόσβαση 22 Νοεμβρίου 2017].

Καμάρας, Β.Π., (2016), «*Η ΝΕΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ Μοχλός Ανάπτυξης-Κοινωνικής Συνοχής και Βελτίωσης της Ποιότητας Ζωής των Πολιτών.*» Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://pkamaras.gr/2016/10/21/%CE%B7-%CE%BD%CE%B5%CE%B1-%CF%84%CE%BF%CF%80%CE%B9%CE%BA%CE%B7-%CE%B1%CF%85%CF%84%CE%BF%CE%B4%CE%B9%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%B7%CF%83%CE%B7->

[%CE%BC%CE%BF%CF%87%CE%BB%CF%8C%CF%82-%CE%B1%CE%BD%CE%AC%CF%80/](#) [Πρόσβαση 10 Ιανουαρίου 2018].

Kathimerini.gr, (2016), «Η Ελλάδα παράγει χιλιάδες διατάγματα, νόμους, τροπολογίες, της Ιωάννας Μάνδρου» | *Kathimerini*. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <http://www.kathimerini.gr/847611/article/epikairothta/ellada/h-ellada-paragei-xiliades-diatagmata-nomoys-tropologies> [Πρόσβαση 4 Ιανουαρίου 2018].

Μαϊστρος, Π., (2011), «Ο αναπτυξιακός ρόλος της Τοπικής αυτοδιοίκησης.» Διαθέσιμο στη διεύθυνση: http://www.citybranding.gr/2011/07/blog-post_8750.html [Πρόσβαση 1 Μαρτίου 2018].

McBain, L. & Smith, J., (2010), «STRATEGIC MANAGEMENT IN THE PUBLIC SECTOR.» Διαθέσιμο στη διεύθυνση: https://www.g-casa.com/conferences/singapore/papers_in_pdf/mon/McBain.pdf [Πρόσβαση 20 Ιανουαρίου 2018].

Μπελιάς, Ν. , Τσακανίκας, Α. , Γκούγκλας, Α. , Ντίνου, Ε. & Καββαθά, Μ., (2011), ΕΚΘΕΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ. ΚΑΙΝΟΤΟΜΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ. «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ» Αθήνα Ιούλιος 2011. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: http://www.ekdd.gr/ekdda/images/ektheseis_politikis/Policy_paper_business_envir.pdf [Πρόσβαση 18 Ιανουαρίου 2018].

Notifybusiness.gov.gr, (2017), «Γνωστοποίηση», Ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.notifybusiness.gov.gr/assets/index.html> [Πρόσβαση 23 Νοεμβρίου 2017].

Statistics.gr, (2018), «Δελτίο Τύπου. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ: Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία για το έτος 2015 και αναθεωρημένα στοιχεία για το έτος 2014.» Ελληνική Δημοκρατία. Ελληνική Στατιστική Αρχή. Πειραιάς 18 Ιανουαρίου 2018. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <http://www.statistics.gr/documents/20181/14f36ab7-71cf-4863-a5fe-273a10704e17> [Πρόσβαση 1 Φεβρουαρίου 2018].

Taxcoach.gr, (2016), «Σε ισχύ ο νέος νόμος για την απλοποίηση της αδειοδότησης των επιχειρήσεων.» - *Taxcoach* +. Διαθέσιμο στη διεύθυνση:

<http://taxcoach.gr/blog/%CF%83%CE%B5-%CE%B9%CF%83%CF%87%CF%8D-%CE%BF-%CE%BD%CE%AD%CE%BF%CF%82-%CE%BD%CF%8C%CE%BC%CE%BF%CF%82-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B1%CF%80%CE%BB%CE%BF%CF%80%CE%BF%CE%AF%CE%B7%CF%83%CE%B7/> [Πρόσβαση 28 Νοεμβρίου 2017].

OECD, (2012), «Better Regulation in Europe: Greece 2012», OECD Publishing. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: http://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/BetterRegulationinEurope_Greece_with%20cover.pdf [Πρόσβαση 3 Ιανουαρίου 2018].

Oecd.org, (2014), «Μέτρηση και μείωση των διοικητικών βαρών σε 13 κλάδους στην Ελλάδα. Τελική έκθεση. Ασφάλεια Τροφίμων.» Διαθέσιμο στη διεύθυνση: http://www.oecd.org/regreform/regulatory-policy/Greece_2014_Measuring_administrative_burdens_Food_Safety.pdf [Πρόσβαση 3 Ιανουαρίου 2018].

Pepna.gr, (2018), «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι. ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΔΥΝΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΕΣΠΑ 2014-2020.» Διαθέσιμο στη διεύθυνση: https://www.pepna.gr/sites/default/files/calls/1a1_%CE%9F.%CE%99.1_1_%CE%A0%CE%B1%CF%81%CE%AC%CF%81%CF%84%CE%B7%CE%BC%CE%B1_%CE%BF%CE%B4%CE%B7%CE%B3%CF%8C%CF%82%20%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CF%87%20%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%BD%20%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CE%BF%CF%8D%CF%87%CF%89%CE%BD_2.pdf [Πρόσβαση 1 Μαρτίου 2018].

Reader.gr, (2018), «ΕΛΣΤΑΤ: Κατά κεφαλήν εισόδημα 16.294 ευρώ στην Ελλάδα το 2015.» Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.reader.gr/news/oikonomia/elstat-kata-kefalin-eisodima-16294-eyro-stin-ellada-2015> [Πρόσβαση 1 Φεβρουαρίου 2018].

Σαπουνάκης, Τ., (2015), «Στρατηγικός και Επιχειρησιακός Σχεδιασμός των Δήμων: Προγραμματισμός και Στοχοθεσία.» Διαθέσιμο στη διεύθυνση: http://www.citybranding.gr/2015/11/blog-post_19.html [Πρόσβαση 3 Ιανουαρίου 2018].

SEV, (2013), Παρατηρητήριο Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος: Βασικές διαπιστώσεις και κύριες κατευθύνσεις για τη μεταρρύθμιση του συστήματος αδειοδότησης έργων & δραστηριοτήτων. Διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://www.sev.org.gr/Uploads/pdf/enimerotiko_simeioma_adeiodotisi_18_06_2013.pdf [Πρόσβαση 15 Μαρτίου 2018].

SEV, (2017), Έρευνα του ΣΕΒ «Ο σφυγμός του επιχειρείν»: Ολοκληρωμένες μεταρρυθμίσεις και αποτελεσματικό κράτος ζητά η αγορά για να εδραιωθεί η ανάκαμψη. Διαθέσιμο στη διεύθυνση:

<http://www.sev.org.gr/vivliothiki-tekmiriosi/erevnes-meletes-2/erevna-tou-sev-o-sfygmos-tou-epicheirein-olokliromenes-metarrythmiseis-kai-apotelesmatiko-kratos-zita-i-agora-gia-na-edraiothei-i-anakampsi/> [Πρόσβαση 20 Φεβρουαρίου 2018].

SEV, (2018), «Καλή Νομοθέτηση < Βιομηχανία, Αναπτυξιακές Πολιτικές & Δίκτυα» | SEV. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: http://www.sev.org.gr/tomeis-drason/tomeas-viomichanias-anaptyxiakon-politikon-diktyon/kali-nomothetisi_42916/ [Πρόσβαση 3 Ιανουαρίου 2018].

Stanel Συμβουλευτική, (2016), «21 ερωτήσεις και απαντήσεις για το νόμο 4442/2016 – Απλοποίηση της αδειοδότησης.» Διαθέσιμο στη διεύθυνση:

<https://stanelblog.wordpress.com/2016/12/15/21-%CE%B5%CF%81%CF%89%CF%84%CE%AE%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B1%CF%80%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%AE%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%BF-%CE%BD%CF%8C%CE%BC%CE%BF-4442/> [Πρόσβαση 1 Φεβρουαρίου 2018].

Σωτηρόπουλος, Δ. & Χριστόπουλος, Λ., (2017), «Πολυνομία, κακονομία και γραφειοκρατία στην Ελλάδα. Ανάλυση Αποτυχιών του Παρελθόντος και Προτάσεις Βελτιωτικών Παρεμβάσεων.» Διαθέσιμο στη διεύθυνση:

https://www.dianeosis.org/wp-content/uploads/2017/12/Polynomia_Main_UPD_41217.pdf [Πρόσβαση 4 Ιανουαρίου 2018].

Τσακαλώτος, Ε., (2017), «Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού 2018.», Αθήνα, Νοέμβριος 2017. Διαθέσιμο στη διεύθυνση:

<http://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/c8827c35-4399-4fbb-8ea6-aebdc768f4f7/10303311.pdf> [Πρόσβαση 4 Φεβρουαρίου 2018].

Βιβλιογραφικές αναφορές

Αποστολάκης, Ι., Λουκής, Ε., & Χάλαρης, Ι., (2008), «*Ηλεκτρονική Δημόσια Διοίκηση*», Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Γεωργόπουλος, Ν., (2013), «*Στρατηγικό Μάνατζμεντ*», Εκδόσεις Γ. Μπένου Αθήνα 2013.

Γκέκας, Ρ., (2016), «*Τα οικονομικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης*», Αθήνα 2016.

Hunger, J.D. & Wheelen, L.T. , (Σοκοδήμος Α. μεταφρ.), (2003), «*Εισαγωγή στο Στρατηγικό Μάνατζμεντ*», Αθήνα: Κλειδάριθμος.

Πολύζος, Σ., (2011), «*Περιφερειακή Ανάπτυξη*», Εκδόσεις Κριτική Επιστημονική Βιβλιοθήκη Αθήνα Ιανουάριος 2011.